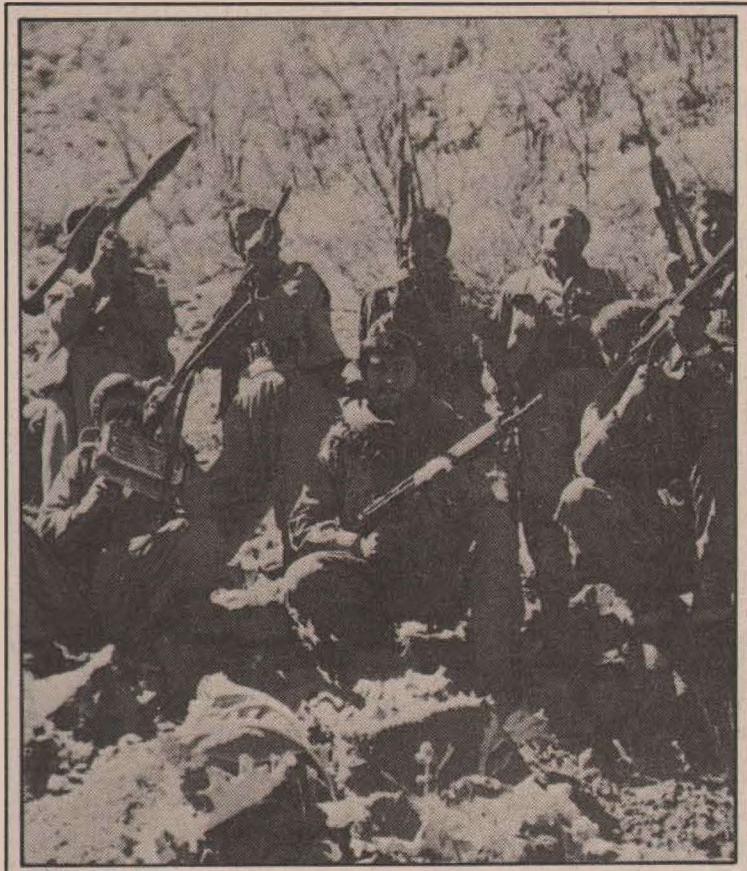

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8/Sayı 105/15 Temmuz 1990/2.50 DM

Temmuz'da gerilla hem şehirde hem kırda vurdu

- DİYARBAKIR: 14 Temmuz'un 8. yıldönümünde görkemli eylem: Gerilla Mardin Kapı polis karakolu, Ofis semtinde bulunan polis şeferinin lojmanları ve daha birçok hedefe saldırdı. Mardin Kapı, Ofis, Ali Paşa-Yedi Kardeş Burcu ve Urfa yolunda çarpışmalar sabaha kadar devam etti.
- CİZRE: Bir işkenceci Özel Tim ekibi şehir merkezinde imha edildi.
- GÜRPINAR: Gerillaların pusu ve saldıruları sonucu sekiz korucu ve bir asker öldürüldü. En az 15 korucu ve 12 asker de yaralandı.
- PERVARİ: Massiro'da Özel Tim'e darbe: Üç ölü, üç yaralı. Bir ay içinde korucu başı Emin Ağa'nın çetelerine ikinci darbe.
- ÇATAK: Kato Dağı'ndaki büyük çarpışmada iki subay ve 11 asker öldürüldü. Çilga'daki gerilla pususunda ise altı asker öldürüldü.
- ÇALDIRAN: ARGK pususu: Sekiz kişilik düşman takımı imha edildi.
- ULUDERE: ARGK gerillaları dört köy korucusu çeteyi cezalandırdı.
- ŞEMDİNLİ: Boğazköy'de beş düşman askeri öldürüldü. Herki-Bedav'da 12 korucu ulusal kurtuluş güçlerimize teslim alındı.
- PAZARCIK: Bir yük treni imha edildi.

Haberleri 2-3. sayfalarda

Yurtseverler Özel Tim terörünü anlatıyor:

BİR KÜRT NASIL ÖLDÜRÜLÜR?

Başlık bize ait değil. Her gün sömürgeci devlet terörünü yasayan, göçettirilen, işkence gören, öldürulen yurtsever insanlarımıza ait. Değiştirme hakkını kendimizde görmedik. Türk ordusunun Kürdistan'daki pratiği bundan daha uygun bir sözcükle tarif edilemezdi.

Günümüzde halklar bilimde, sanatta ve kültürde yarışır. İnsanlığa hizmet sunanlar ödüller alırlar. Halklar, onların bu değerleriyle övünür, onlarla gurur duyarlar.

Buna karşılık, canlı varlıklar içinde yaşamı en kutsal sayılan, bütün dirlerce de bu önemini onanın insan soyunu katletmeye, üstelik bunu en vahşi yöntem-

lerle yapmayı ve bunu bir erdem olarak görmeyi savunacak hiç bir insan örneği verilemez.

Biliyoruz ki, tarihte vahseti ve soykırımcılığı erdem yapanlar var. Hitler rejimi bir soykırım rejimidir. Hem de tüm insanlığa karşı. Bu rejim ve kadrolarının karakteri üzerinde çalışan uzmanlar, tümünde "aşağılık kompleksi", "sapıklık", "ırkçılık", "korkaklık", "şiddetten ve işkenceden zevk alma", "insan soyuna düşmanlık", "sadistlik" vb. ortak özellikler saptarlar. Toplum bilimin uzmanları, Nazizm'i "hayvanlığın en vahşi güdüsunun uyanışı" olarak değerlendirirler.

Devamı 12. sayfada

SÖMÜRGEKİ UYGULAMALAR

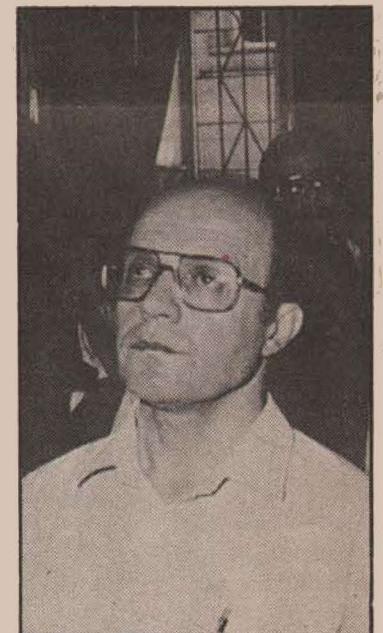
- Türk sömürgecileri Beytüşşebap'ta beş köyü haritadan sildiler
- Çukurca'da göçettirilen köylülerimiz asker kordonu altında çadırlarda tutuluyor
- Diyarbakır cezaevinden 37 savaş esiri Bismil cezaevine sürgün edildi
- Batman Petrol-İş Sendikası'na polis baskını
- Yeni Halk Gerçek gazetesinin basımına izin verilmemi

Haberleri 4-5. sayfalarda

Beşikçi davasında göstermelik karar

"Bir Aydın, Bir Örgüt ve Kürt Sorunu" isimli kitabından tahliye edilen Beşikçi, diğer iki kitabından dolayı halen hapiste tutuluyor.

5. sayfada

Helsinki İzleme Komitesi Haziran-1990 Raporu

Dünyadaki insan hakları ihlalleriyle ilgilenen ve bunların ortadan kaldırılması amacıyla ilgili devletleri uyarın ve uluslararası düzeyde girişimlerde bulunan Helsinki Watch (İzleme) Komitesi, yaklaşık 22 sayfadан oluşan Haziran-1990 Raporu'nu yayınladı.

"Türkiye'nin Güneydoğu / Yeni Sert Kararnameler / Kurt Azılığı / Gazetecilerin Açıklı Grevi" başlıklıyla yayınlanan Helsinki İzleme Komitesi Haziran Raporu'nda TC'nin son çıkardığı 413 Sayılı Kararname'nin içeriği ve etkileriyle Kürdistan'daki insanlık dışı katliamları, baskı, işkence, sürgün, sansür vd. uygulamaları örnekleriyle sergilenecektir ve TC, bu uygulamaları nedeniyle bir kez daha kınanıyor.

Helsinki İzleme Komitesi ayrıca TC'ne, 413 Sayılı Kararname'yi iptal etmesi; askiya alınan tüm siyasal-sendikal hakların geri iade edilmesi, "Köy Koruculuğu" sisteminin iptal edilmesi ve Kurtler'in varlığının kabul edilerek tüm haklarının tanınması çağrısında bulunuyor.

Helsinki İzleme Komitesi Haziran-1990 Raporu'nun hazırlanmasına katkıda bulunan Danimarkalı Müsteşar Allan Christensen, Norveçli Jivin Hoyland ve Finlandiyalı Tirjo Valinoru, Mayıs ayı sonları ve Haziran başlarında Kürdistan'a giderek 413 Sayılı Kararname'nin etkilerini, göçertme, sürgün, katliam ve tüm insanlık dışı uygulamalarını yerinde görmek istemişlerdi. Ama her üç diplomat da, Siirt'te İnsan Hakları Derneği Başkanı Avukat Zübeyir Aydar'ın bürosunda, özel timler ve siyasi polis tarafından önce gözaltına alınmış, ardından da Kürdistan'dan sınır dışı edilmişlerdi.

Helsinki İzleme Komitesi Haziran-1990 Raporu'ndan bazı bölümleri olduğu gibi aktarıyoruz:

7. sayfada

HEDEF TOPYEKÜN ÖRGÜTLENME VE TOPYEKÜN ULUSAL DİRENİŞ

Cephe çalışmasının siyasal boyutu

11. sayfada

Avrupa'da Kürdistanlı yurtseverlerin etkinlikleri

6. sayfada

El Salvador FMLN/FDR örgütünün Londra temsilcisi ile röportaj 6. sayfada

- Türk büyükelçisine İşveçli parlementerden cevap - Fransa Parlamentosunda Kürdistan sorunu 7. sayfada

Okuyucu mektupları 8. sayfada

Cezaevinden mektuplar 9. sayfada

Türkiye'de memurların başkaldırısı ve düşündürükleri 10. sayfada

Once bağımsız vatan Kürdistan 14. sayfada

Dünya haberleri 15. sayfada

Adım adım Kürdistan 16. sayfada

Kürdistan Folklor ve Müzik Festivali 17. sayfada

**Direniş
kahramanı**

- Ne zamandır Sait ŞİMŞEK'i anlatmamı istiyorsun ben den. O güzel insanı anlatmak inan benim için çok güç. O'nun yakından tanadığım halde tam verememekten korkuyorum; benni anlıyorsun değil mi?

Seni anladığımı bilmelisin. Yıllar ötesinde kalan o güzel insanı eksiksiz verebilmenin ne kadar güç olduğunu biliyorum. Ama konuşmalıyız; yasak ülkenin o yiğit yitiğini anmalıyız, dokuz yıl aradan sonra. Sen O'nun dışardaki yaşamına tanıksın, bense direnişine ve işkencede katledilişine tanıgım. Çözülmeyen dizboyu olduğu bir yerde O'na direnme gücü veren ayrıntılar ilgimi çekiyor. Bunu salt inançla açıklamaya çalışmak yetersiz geliyor bana. O'nu yaşantısında tanımak istiyorum...

- Halfteli topraksız bir ailenin oğlu olduğunu biliyorum. Sınaları ailece Nizip'e göçmüştür. Burada sabun işçiliğine başlamış, kısa bir süre sonra da ustabaşı olmuş. O'nu ustabaşılığına götürün bu kısa süreç üzerinden biraz konuşalım istersem. Yakından gördüm, çok gençti. Bu süre ein kışalığına sabun patronlarıının katkısı olmuş muydu acaba?

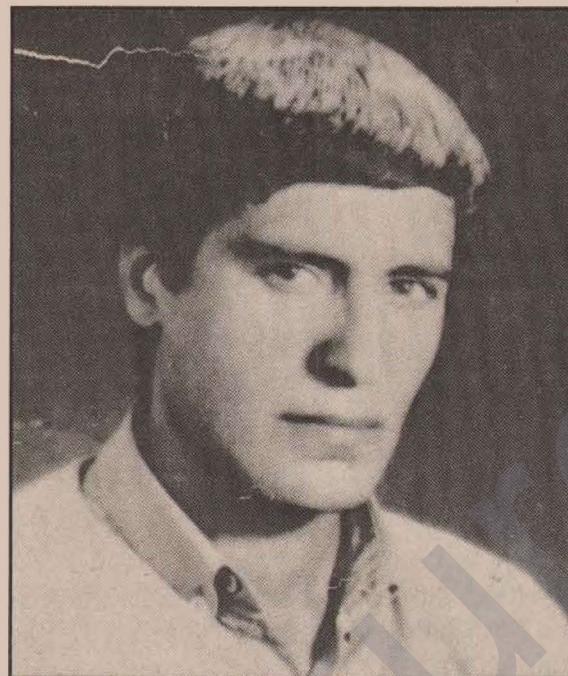
- Yo... O, kimseden yardım filan görmüş değil. O'nu kısa sürede ustabaşılığa getiren şey işinin tekniğini avucuna alması ve üretimi proleter disiplin anlayışına uygun yapmasıydı. Bu yüzden sabun işçileri arasında sıvırlıyor kusa sürede. Sanıyorum Partiyle ilişkileri de bu dönenem denk düşüyor. 1977 yılı olmalı. Aynı zamanda sivil faşistlerin ve sabun patronlarının Nizip'te terör estirdiği yıl. Sait, sabun işçilerini örgütlemeye girişir. Başarır da bunu. Çevresinde topladığı işçilerle sabun işçileri derneğini kurar...

Bu dernek olayını anımsıyorum. Antep polisine Diyarbakır'dan yeni getirilmiştüm. Aynı hücrede on-oniki kişiydi. Gözlerimiz bağlıydı. Bir ara hücre kapısını usulca aralayıp birini dışarı çıkardılar. Olanları zorlukla izlediğimden kulağım tetikteydi. Ve konuşulanların hiç birini kaçırılmak istemiyordum. İşte o sira polis, "Bunu tanıyor musun" diye sordu içeriğen çikardığına. O, "tanıyorum" dedi, belki belirsiz bir sesle. "Nizip'te dernek başkanlığı yapardı. Aynı zamanda Antep il örgütünden... Buna ne diyeceksin" diye sordu polis. "Üstelik Antep il örgütünde çalıştığını söylüyor..." Sesini ilk kez duyuyorum. Kendisinden emindi. "Ben Sait ŞİMŞEK değilim, başkasıyla karıştırıyorsunuz..." dedi. İnanır musın, O'nun Sait olmadığını öldürülünceye kadar ben de inanmamışım...

- Doğru bildiği şeylerde çok

"Kürdistan Vietnamlaşıyor. Bu insan çığlıklarını unutmayınız. Kurşuna dizerler seher vakitlerini"

Sait ŞİMŞEK

inandırıcıydı. Bu özelliğinden olası gerek hem Nizip halkın hem de Partinin güvenini kazanmıştı kısa sürede. Ama patronların ve faşistlerin korkulu rüyası olup çıkmıştı. O'nu ortadan kaldırınmak için kıraklı katiller ve faşistler görevlendirildi. Ama Sait, bu komplolarдан başarıyla sıyrılmasını ve Parti görevlerini eksiksiz yerine getirmesini bildi. Böyle de olsa orada duramadı artık. Çok tanınmıştı. Bu yüzden 1979 yılı sonlarında ailesiyle birlikte Antep'e alındı. Kısa sürede il komitesine yükseldi. Bu arada, Nizip patronları peşini bırakmadı, il polisini ve sıkıynetimi bu iş için seferber ederek ailesinin kaldığı komün evini tespit ettiler. Bir şans mı desem, yoksa bir rastlantı mı, polis komün evini kuşattığında Sait'i evde bulamamıştı. Bu baskın gene de bir çok şeyin kaybıydı bizim için. Evde barınan bir kız arkadaş, daktilo, kitap ve bir çok doküman ele geçirilmişti. Bir de, çocuğun süt ihtiyacını karşılamak için akrabalarının köyden gönderdiği süt keçisi de gözaltına alınmıştı o gün. Bu düşmanın alçaklığını gösteren bir ayrıntı. Annesini, babasını, çocukların ve eşini gözaltına almakla yetinemeyip evin tek keçisini gözaltına alan düşmandan neler beklenmez ki? Ailesinin daha önceleri de gözaltına alındığını ilk kez duyuyorum. Çok çekmişler anlaşılan. Ben orada iken de getirildiler. Konuşmaları duyuyordum, "Bu senin oğlun Sait ŞİMŞEK mi?" "He..." "Bir yanlışın var teye, ben senin oğlun değilim." Sonra, esine sordular. "Kocamızdır..." dedi. Ama çocukların unutamıyorum bir türlü. Onların, "Babamızdır" diyen çocukları sesleri kulaklarından gitmiyor... Sait, "Bir yanlışın var çocuklar, ben sizin babanız değilim" derken, onları kırmak istemiyor gibiymişti. Düşünüyorum da, o gün Sait'in yerinde ben direnmişim, inançlarımı rağmen, salt duygusallığım yüzünden aileme sahip çıkabilirdim. Oysa Sait, duygularını da denetimi altına almıştı... Hani bazen, kötü bir geleneğin boşça çikartılabilmesi için birilerinin kendisini ateşe atması gerekiyor ya, Sait o gün bunu yaptı. Antep polisindeki çözülmeye geleneğini paramparça etti, kendisini ateşe atarak. Ne soylu bir davranış. Karşısına geçip, "Biz..." bilmem şu örgütlerin, "...üst düzey yöneticileriyiz. Biz ki direnemedik, sen mi direneceksin bu halinle?" diyenlere, "Ben hiç bir şey değilim" derken, belki onlar adına acı çekiyordu. Keçiyi anlatıyordu. Ailesiyle akrabalar gibi. "Demek ki Sait değilsin ha!.." diyorlardı. "Seni Sait yapmasını biz çok iyi biliyoruz..." Sonra vurdular... göğsünü çiğnediler... İslak zeminde sürüklendiler saatlerce. Ama O'nun ağzından, "Ben Sait ŞİMŞEK değilim" den başka bir söz almadılar. Bu nasıl bir şey, nasıl bir inanç bu? Orada bulunanların

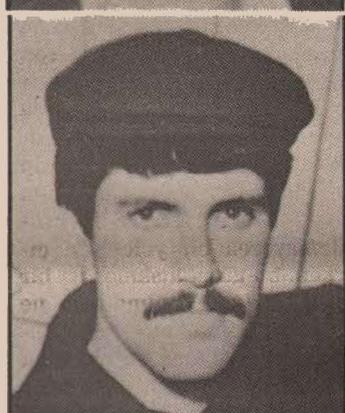
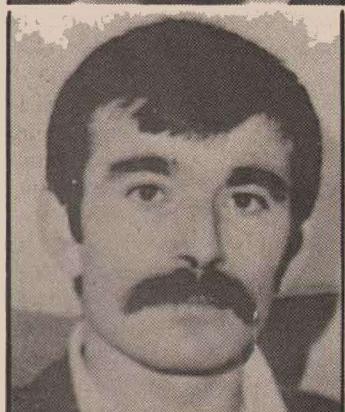
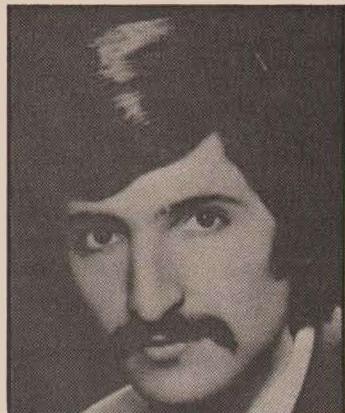
lanıncaya kadar olduğumuz yerde kalma önerisini bize kabul etti... Ama hava çok soğuktu ve biz olduğumuz yerde tır tır titriyorduk. Bir ara, O'nun usul ama, dingin sesi düştü grubun içine, "Olduğumuz yerde sessizce halay çekersek bedenlerimiz isinir" diyordu. Hep birlikte doğrulduk, başladık halay çekmeye. Ayaklarımızın altında kuru otlar çatırdarken bedenimizi baştan aşağı ince ama sıcak bir örtü örtmüştü sanki... Biliyor musun, O'nun ölmüş olmasına hala inanmak istemiyorum. Ama O öldü ve ben kör olası o rastlantıya lanet okumaya devam edeceğim. Her şey ne güzel ayarlanmıştır; ilk grup Partinin kararı doğrultusunda Antep'ten ayrılmış, sıra Sait'in de içinde bulunduğu ikinci gruba gelmiştir. O'na kızıymı, yoksa hak mı vereyim bileyim. Ama son geceyi evinde geçirmeye isteğine yürekleri kilitli olanların dışında kim ne diyebilir? Dört-beş çocuk... Ardisura konuşup duran sakın bir eş ve yürüğini oğluna vermiş yanık bir ana... Sonu kesitilemeyecek bir yolculuğa çıkarken, bu güzel insanların bir geceliğine konuk olmaması ne tuhaf olurdu değil mi? Oysa düşman zalim, düşman insanların soylu duygularından bile yarar umacık kadar alçak. Bir gün çıkar gelir diye kim bilir kaç gece evini gözetlemişlerdir. Belki de, içrenç işkenceleriyle birinin ağızdan almışlardı eve ait bilgisi. Ailesinin kaldığı ilk ev tespit edilince bu son ev ne kadar iyi korunmuş oysa... "Operasyonlar sabaha karşı daha yoğun olur" demişti Sait. Ülkesinde seher vakitlerinin kurşuna dizildiği bir sabah, seksen yılının yirmibeş Ekim sabahı, o güzel insanların koynundan çekip aldılar O'nu... Gerisini de sen biliyorsun zaten...

Düşmanın mert olmasını, cesetlerimizin kafataslarında bir kaç kurşun yarasının olmasını çok isterdim. Oysa bizim cesetlerimiz param parça. Irzına geçen namus... Çivi çakılmış eller... Canlı bir kafanın piknik tüpünde yakılmasını düşünebiliyor musun? Bundan daha içrenç bir davranış getirebiliyor musun gözlerinin önüne? O'na ismini bile kabul ettirmeyi beceremeyen Antep polisi, akbabalar gibi saldıryordu Sait'in bedenine. Ama biz, hep aynı kişik sesi duyuyorduk, "Ben Sait ŞİMŞEK değilim." Bazen, polislerin yakaları çalıyordu kulağımıza. "Ne olursun, hiç olmazsa ismini kabul et. Senin yüzünden isimizi kayıp etmek istemiyoruz." Ne garip! Bu direniş, direnme gücümüzü artıracagına, içimize ürperti salıyordu. Bencilce bir ruh haliydi bu. Sinanmamış inançların yıkımıydı; çırılıçılık karışışıdı kişinin... "Bir isim için değil mi?" diye soruyordu biri seslice. "Bir gün daha kalmamak için bir cinayet almaya hazırlıyalım."

Devamı 18. sayfada

Temmuz'da gerilla hem şehirde hem kırda vurdu

8. Yıldönümünde 14 Temmuz Ölüm Orucu Direnişçilerini Saygıyla Anıyoruz

14 Temmuz 1982'de Diyarbakır askeri zindanında Kürdistan direniş tarihine damgasını vuran ölüm orucu direnişi gerçekleştirildi.

Tarihi kararı **M. Hayri DURMUŞ** sömürgeci-faşist mahkemedede hakim ve savcıların yüzüne şöyle haykıryordu: "Zindandaki uygulamalar siyasi savunma hakkımızı ortadan kaldırılmıştır. Zindan iç güvenlik amiri zulüm yapmaktadır. Zindanda mevcut uygulamalar emirlerle yönetilmektedir. Zindandan dava dosyasına gönderilen yazılı açıklamalar işkence mahsulüdür, iftiradır... Burada siyasi bir dava görülmektedir. Biz, ideolojimize bağlı olduğumuzu söylemek. Bunun savunmasını yapmak yasal hakkımızdır. Mevcut şartlar altında mahkemeye gelmemizin gereksizliğine inanıyorum. Bundan böyle direnişimi ölüm orucuna başlamak suretiyle sürdürmeyeceğim. Bu kararımı burada açıklamak istiyorum."

Kemal PİR de, "Hayri arkadaşımın almış olduğu karara aymen katılıyorum" açıklamasını yapar.

Ölüm orucu eylemi, PKK'nın diğer savaş esirlerinin de katılımıyla yığınca direnişe dönüştür.

Eylül ayında halk önderlerimizden **M. Hayri DURMUŞ**, **Kemal PİR**, **Akif YILMAZ** ve **Ali ÇİÇEK** şehit düşerler. Korku içine düşen sömürgeciler, direnişçilerin çoğu isteğini yerine getirirler.

Direniş tarihimize bir dönüm olan 14 Temmuz, faşist sömürgecilerin savaş esirlerini teslim alma, onların kişiliğinde PKK'yi imha etme ve Kürdistan halkın ulusal kurtuluş inancını kırarak, umutsuzluğa itme planını kesin boşça çikardı.

Hayrilerin, Kemallerin, Akitlerin, Alilerin yükselttiği direniş bayrağı, bugün milyonların elinde dalgalanıyor.

– 14 Temmuz Ölüm Orucu Direnişçileri Ölümsüzdür!

Cizre

Şehir merkezinde işkencecilere ölüm darbesi

6 Temmuz akşamı Cizre şehir merkezinde mezarlık yolu üzerinde işkenceli özel tim elemanlarını taşıyan bir minibüs püşuya düşüren ARGK gerillaları, aracı kurşunlarla delik deşik ederken otonun içindeki tüm polisleri de vurdular. Sömürgeciler kayıplarını bir komiser ölü ve üç polis yaralı olarak verdiler. Ancak Cizre'den muhabirlerimizin ve onların görüşüğü görgü tanığı yurtseverlerin belirttiğine göre, aracın içinde bulunan 6 özel tim elemanı polisten hiçbir kurkulmadı.

Gerilla saldırısına hedef olan özel tim elemanı polisler, 1990 Mart halk direnişinde kitlenin üzerine rastgele ateş açan canilerdendiler. Bu tarihten sonra da Cizre'de vuku bulan birçok işkence ve kundaklama olayın sorumlusu yine bu güçlerdi. Halkın nefretini alan faşist canilerin cezalandırılması, Cizre halkının service boğdu. Öte yandan bu intikam eylemi gösterdi ki artık sadece dağlar değil, şehir sokakları da gerillanın eylem alanıdır.

Pervari

Emin Özcan'ın çetelerine bir ay içinde ikinci darbe

ARGK gerillaları Pervari'nin en büyük çetebaşı Emin Ağa'nın köyü olan Gurzuwan (Yeniyadin) çetelerine karşı 11 Temmuz günü büyük bir saldırı düzenlediler.

Akşam saatlerinde gerçekleştirilen saldırının birkaç saat sürdü. Gerilla saldırısının kesin sonuçları öğrenilememekle birlikte, çetelere büyük zarar verildiği kesinleşti. Roketlerin de kullanıldığı saldırında birçok çete öldürüldü ve yaralandı. Saldırının gerçekleştirildiği köyde bulunan çete grubu, köy koruculuğunda direnenlerden oluşuyor. Bu durumda özellikle bu çetelerin Emin Ağa'ya bağlı olmalarından kaynaklanıyor.

Saldırıdan sonra gerillalar salımlı üslerine vardılar. Sömürgeci birliklerin ertesi gün Herekol dağına yaptıkları operasyonlar ise fiyaskoya sonuçlandı.

Aynı köye, aynı çete grubuna bir saldırı da 10 Haziran günü gerçekleştirilmişti.

Çetebaşı Emin Özcan, Pervari'den dışarıya adım atamıyor. Bazen büyük koruma altında köylere gidebiliyor. Bu durumu haber alır almadır gerillalar, saldırida bulunuyor. Gelişmeler şunu net gösteriyor, Kürdistan'ın birçok bölgesinde olduğu gibi Pervari'de de çetecilik yıkılmaya yüzüye.

Gürpınar

Norduz'da büyük çarpışma: Sekiz köy korucusu ölümle cezalandırıldı

4 Temmuz akşamı İrinê (Yoldaş) köyü korucularına saldırı

düzenleyen ARGK gerillaları, bir korucuya cezalandırdılar ve yedisi de yanlarına aldılar. Gerillalar, çetelerin halktan gaspettiği 1000 civarında koyunu da, sahiplerine vermek üzere birlikte götürdüler.

Askerler ve korucuların olaya müdahale etmeleri üzerine çarpışmalar Arabi Dağı yönünde büyüyorak gelişti. Aralıklarla bir günden fazla süren çatışmalarda toplam 8 korucu ölümlü cezalandırılırken, en az 15 korucu ve 12 asker yaralandı. Sömürgeciler, Hakkari ve Van'dan çatışma alanına ek birlikler yollamalarına rağmen, ARGK'nın başarılı eylemini önleyemediler.

Korucuların sistem olarak geliştirildiği 1985 yılıyla birlikte Van, Hakkari vd. Kürdistan bölgelerinde hayvan ticareti, yaya tapuları, sinir ticaretini vb. ayrıcalıklar, çete reislerinin tasarrufuna verilir. Bu ekonomik ayrıcalıklar, koruculuğu geliştirmeye dürtü olarak kullanılır. Koruculuğu kabul etmeyen köylülerin ya hayvanlarına el konmakta ya da göçertilen köylülerin hayvanları çok ucuz fiyatına gaspedilmektedir. Koruculuğun bu ekonomik boyutu pek gözükmemektedir. Ancak, özellikle sayılan bölgelerde halk üzerinde yıkım etkisi yaratmış ve büyük bir yoksullaşma doğmuştur. Bugün Beytüşşebap ve Uludere'de Jırkı ağaları Tahir ve Hacı Dirbas, Yüksekova'da Zeydanlar, Pervari'de Emin Özcan, Çatak'ta Sadun ve Abdurrahman ağalar, Başkale'de Şerefanların reisi İskender vd.leri hem çete başına maas alıyorlar, hem yatlardan para alıyorlar hem de bölgelerinin tüm hayvan ticaretini gaspla tekellerine almış durumlardalar.

Eğer, koruculuk sistemi çöktürileceğe onlara karşı sadece askeri olarak değil, aynı zamanda ekonomik olarak da mücadele edilmek zorundadır. ARGK, yatlaları köylülere açarak, ağaların ekonomik varlığını da yönelik sistemini çökertme savaşı veriyor. Son eylem ve onu izleyen büyük çatışma, bu yönelik bir parçasıdır. Sömürgecilerin, "teröristler hayvan kaçırı" feryadlarının altında yatan gerçek budur.

Arç köyünde ARGK'nın intikam saldırısı

8 Temmuz akşamı Arç (Topyıldız) köyü karakol askerleriyle, ulusal kurtuluş gerillalarımız arasında meydana gelen çatışmada en az 1 asker öldürüldükten, bir çoğu da yaralandı. Kısa süreli çatışmada gerillalar kayıp vermediler.

Mayıs ayının son haftasında bu köyün karakol askerleri, bazı yurtseverleri gözaltına almış, işkence etmiş ve hayvanlarına el koymuşlardır. Sömürgecilerin bu uygulamasına cevap geciktirilmeden verildi.

Pervari

Massîro'da Özel Tim'e gerilla darbesi

Osyan (Doğan) köyü yakınlarındaki Massîro suyu vadisinde operasyon yapan özel tim grubu, ulusal kurtuluş gerillalarımızın saldırısına uğradı.

4 Temmuz günü öğleden sonra meydana gelen saldırısı söyle ger-

14 Temmuz'un yıldönümünde Diyarbakır'da görkemli eylem

13'ü 14 Temmuz'a bağlayan gece Diyarbakır'da sabaha kadar silahlar patladı. Tüm varlıklarla korku ve panik içine giren sömürgeciler, binlerce asker ve polisten oluşan bütün güçlerini teyakkusa geçirdiler. Sabaha kadar sağa sola koşulan sömürgeci güçler, tam 6.000 mermi siktalar.

Sömürgecilerin bu telaşı boşa değildi. Çok geçmeden gerçek anlaşıldı. 14 Temmuz 1982 Ölüm Orucu Direnişçilerinin anısına bağlılık amacıyla ARGK savasçıları, öncelikle tarihsel anlamı olan ve Şeyh Sait direnişinde de saldırı hedefi olmuş Diyarbakır surlarının Mardinkapı, Urfakapı, Dağkapı ve Çiftkapı'da, işkenceli sömürgeci cellatlara ve kurumlarına karşı bir dizi başarılı saldırı gerçekleştirdiler.

Bir grup savaşçı Mardin Kapı'da bulunan polis karakoluna saldırdı. Saldırı sonucunda beş polis vuruldu. Ağır yaralı olarak hastahaneye kaldırılan yaralı polislerden ikisi öldü. Bu saldırıyla gerçekleştiren savaşçı grubu kaptı vermeden eylem alanından uzaklaştı.

Bir saldırısı da Şehitlik semtinde bulunan ve yoğunlukla polis şeflerinin bulunduğu lojmanlara karşı yapıldı. Binalar, roketlerin de kullanıldığı bu saldırında, uzun süre kurşun yağmuruna altında tu-

tuldü.

Üçüncü bir çatışma ise Özel Tip Cezaevi'nin bulunduğu Bağlar semti ile kolordu karargahının bulunduğu Ofis semti arasındaki meydana geldi. Buradaki çatışma uzun süre devam etti ve Urfa yolu istikametine doğru gelişti. Çatışma uzun sürünce, ek polis ve asker birlikleri çatışma alanına aktarıldı. İçinde bulundukları aracı terkeden gerillalar, boşlukta bulunan pamuk tarlası içinde çarpmayı sürdürdüler.

Sömürgeciler bu çatışmada iki savaşçının yakalandığını ileri sürdüler. Ancak bu iddia şimdije kadar doğrulanmış değil. Halk sömürgecilerin her zaman olduğu gibi, başarısızlığını gizlemek için bu defa da yalan söylemeye inanıyor. Ancak, çatışmadan sonra polisler, "elimizden asıl teröristi kaçırıktır" yakınınlarını halktan gizleyemediler.

Önemli bir çatışmanın da Alipaşa semtinde meydana geldiği tespit edildi.

Bir anda tüm semtlerden silah sesleri geldiğinden ve sömürgeciler çatışmaların hedef ve kapsamını gizlediklerinden, ancak henüz sınırlı bilgileri edinebildik. Örneğin, çatışma alanı içinde kalan sömürge valisinin karargahının saldırıyla uğrayıp uğradı-

madığını daha öğrenemedik.

Çatışmanın ertesi günü Diyarbakır'a takviye polis güçleri aktarıldı. Halen korkularını üzlerinden atamayan polisler elerinde otomatik, atışa hazır silahlara on-onbeş kişilik gruplar halinde gezmeye ve önlere genel her Kürt insanına sataşmaya başladılar.

Sömürgeciler, gerilla saldırısının karşısındaki acıziklarını çarpmada ele geçirdiklerini iddia ettiklerde iki masun insanımıza işkence ederek gidermeye çalışılar. Bu ikisini çatışmadan iki gün sonra tekrar çatışma alanına götürürken gören yurtseverler, yaralarına bıçak sokulduğunu, vücutlarının hemen her yerinde keskin bıçaklarla meydana getirilmiş yarıklar gördüklerini, yüz ve göz çevrelerinin sigara ile yakılmış olduğunu söylediler.

BBC'nin de geniş olarak verdiği ulusal kurtuluş eylemimiz a-macına ulaştı; tüm gün gerilla silahlarının sesleriyle coşan savaş esirlerine ve Diyarbakır'da çoktan böyle bir eylemi bekleyen halka iletnek istediği mesajı da verdi.

Sadece Diyarbakır değil, tüm bölge halkımız, sömürgecilerin acızik ve korkusunu anlatıyor ve artık şehirlerde de ARGK'nın intikam silahlarının susmayacağını söylüyor.

Çekleştirdi: Operasyona çıkan Özel Tim gurubunun, Massiro suyu üzerinde kamp kurduğunu haber alan ARGK gerillaları, onları kuşatmaya aldılar. Üç bir yan- dan kurşun yağmuru altına alınan Özel Tim gurubundan üçü öldürdü, üçü de ağır yaralandı. Diğerleri de ardlarında silahları- nin bir kısmını bırakarak saldı- dan canlarını kurtardılar.

Çarpışmayı haber alan yakın- daki düşman birlikleri helikop- terlerle Massiro vadisinin tepe- lerine yerleştirildiyseler de, düş- manın bu çabaları hiç bir sonu- vermedi.

ARGK saldırısının gerçekles- tirildiği Massiro vadisinde daha önce Uludere'nin Güney aşiretine mensup Hol ve Kal köyleri bulunmaktaydı. Ulusal kurtuluş mü- cadelemize desteklerinden dolay- i her iki köy de 1989 yılında boşaltılmış ve evler tümden ya- kılmıştı. Köylüler ise Osyan'a zorla yerleştirilmişlerdi.

Baştan beri ulusal kurtuluş mücadelemizi destekleyen Os- yan'da ise sömürgeciler baskın ve köylüler arasındaki çelişkiden ya- ralaranarak çok sayıda köylüyü silahlandırlırlar. Süreç içinde ko- rucuların bir kısmı cezalandırı- lıken, büyük kesimi ise gerilla- lara karşı hiç savaşmadı. Bölge- den kesin alındığımız bilgilere göre, Osyan'da köylüler, zorla verilen silahların çoğunu teslim etti- ler. Bir düşman helikopteri, Tem- muz ayının başında bu silahları Pervari'ye taşıdı.

Çaldıran-Ağrı

Bir düşman mangası imha edildi

1 Temmuz günü Çaldıran'ın Şerefhan köyü yakınlarında ulu- sal kurtuluş ordumuza bağlı ge- rillalar, pusuya düşürdükleri 7 er ve astsubay rütbesindeki 1 komutandan oluşan düşman man- gasını tümüyle imha ettiler. Öl- dürülen düşman askerlerinin si- lahları da gerillaların eline geçti.

Pusu eyleminin gerçekleştiril- diği alanda köy korucuları oldu- gu halde, çarpışmada tümüyle pasif kaldılar.

ARGK'nin bu başarılı eylemi, Ağrı bölgesinde ulusal kurtuluş savaşıımızın özellikle 1990 yılın- da verdiği sağlıklı gelişmenin ve varılan eylemsel sürekliliğin so- mut bir örneğidir.

Uludere

Hedrîş'te dört korucu çete ölümle cezalandırıldı

Hedrîş'e giden bir minübüs- durdurulan gerillalar, aracın içi- deki dört azılı çeteyi ceza- landırdılar.

9 Temmuz günü gerçekleştirilen cezalandırma eylemi, Ulude- re'de başlatılan çeteciliği tü- müyle kurutma harekatının ba- şarlı bir halkası olarak işlev göründü.

İntikam eyleminin gerçekles- tirildiği Hedrîş köyü, Uludere'-nin Güney Kürdistan sınırına en yakın birkaç köyünden biridir. Hedrîş, diğer Uludere köylerinin aksine Güney aşiretine de mensup değildir. Ayrıca bu köy bitişik- rindeki Jirkî ağalarıyla sürekli bir çelişki içindedir.

Tümüyle yurtsever olan Hed- rîş'te, tüccarlık yapan yozlaşmış ve sömürgecilere uşaklık yap- makta çekinmeyen bir grup bulunmaktadır. 1983'te Hedrîş'ten

yurtseverler, altı kişilik bir sö- mürgeci birliği imha ettiler. Türk ordusu, bu eylemi gerekçe göste- rerek 1983 baharında Güney Kürdistan'ın bazı bölgelerini iş- gal etmiştir. Daha sonra mücadele ile ilişkiye geçen Hedrîşliler sürekli destek verdiler. Mücadele saflarına birçok savaşçı katıldı. 1985 yazında Mahsum Korkmaz birliğiyle birlikte belli bir dönemde Hedrîş ve civarında üstünlenmiştir.

Lice

Bir çete yuvası dağıtıldı, bir ajan daha yargılanarak cezalandırıldı

11 Temmuz gecesi Lice'nin Zoxrim (Araklı) ve Hazro'nun, Herkel köylerine, köy korucusu çetelere baskın düzenleyen ulu- sal kurtuluş gerillalarımız, dört çete ve Zoxrim köyünün eski muhtarı, ajan Fahri ve kendisi gibi ajan, oğlu Faik Nacar'ı yar- galayarak ölümle cezalandırdılar. Köy korucularının cezalandırı- masını gizleyen sömürgeciler sa- dece Fahri ve Faik Nacar'ın ölüm haberini verdiler.

Kurşuna dizilen Fahri Nacar'-ın halkın karşı suçları bü- yükü ve bu suç tarihi çok eskilere dayanmaktadır. Bu ajan da- ha 1987'de hain bir komplonu- nucu hunharca katledilen Al- addin Zogurlu isimli ARGK sa- vaşçısının Diyarbakır'da yerinin açığa çıkarılması ihbarında yer- almıştı. Bu olaydan sonra da ihanet pratiğini sürdürden hain, yine kendisi gibi ajan, Kulp'un Cixsê (Ağacı) nahiyesi muhtarı İbad'la birlikte, çevrede ajanlığı örgütüyor ve yurtseverleri ya- kalatıyordu.

Fahri Nacar'la birlikte ceza- landırılan oğlu Faik Nacar ise babasının mesleğini ifa ediyor ve sömürgecilere uşaklıktan baba- sandan daha azınlı davranıyordu.

Catak

Kato dağında büyük çarpışma

Catak, Pervari ve Beytüsse- bap üçgeninde yer alan, oldukça geniş bir alan kapsayan, ortalama yüksekliği 3200 metre olan, stratejik önemdeki Katoyê Xér- kan (Alandas) dağında 2 Temmuz günü sömürgeci operasyon birlikleriyle, halk kurtuluş ordu- muz ARGK'ye bağlı birlikler ar- asında başlayan çarpışmalar ara- liklarla 4 Temmuz gününe kadar sürdü.

Araziye egemen olan ve hare- ket üstünlüğünü elinde tutan ARGK, bu çarpışmalarda kayıp vermezken, sömürgeciler ikisi su- bay, 11'i er olmak üzere 13 kayıp verdiler. Sömürgeciler kayıplarını gizlediler ve aynı gizlilik içinde ölü askerlerinin cesetlerini Van'a aktarıp memleketlerine yolladılar. Daha önce de Kato'da çarpışmalar meydana gelmiş ve her çarpışmada zararlı çıkan ta- raf sömürgeciler olmuştu.

Sömürgeciler, Katoyê Xérkan dağını, ARGK'nın temel bir üs- lenme ve eğitim alanı olarak gö- rüyorum ve bu nedenle de 1990 baharından başlamak üzere sü- rekli operasyon yapıyorlar.

Çilga ve Dibê'de başarılı gerilla pusuları

4-5 Temmuz gecesi Çoxsê ve

yurtseverler, altı kişilik bir sö- mürgeci birliği imha ettiler. Türk ordusu, bu eylemi gerekçe göste- rerek 1983 baharında Güney Kürdistan'ın bazı bölgelerini iş- gal etmiştir. Daha sonra mücadele ile ilişkiye geçen Hedrîşliler sürekli destek verdiler. Mücadele saflarına birçok savaşçı katıldı. 1985 yazında Mahsum Korkmaz birliğiyle birlikte belli bir dönemde Hedrîş ve civarında üstünlenmiştir.

Lice

Bir çete yuvası dağıtıldı, bir ajan daha yargılanarak cezalandırıldı

11 Temmuz gecesi Lice'nin Zoxrim (Araklı) ve Hazro'nun, Herkel köylerine, köy korucusu çetelere baskın düzenleyen ulu- sal kurtuluş gerillalarımız, dört çete ve Zoxrim köyünün eski muhtarı, ajan Fahri ve kendisi gibi ajan, oğlu Faik Nacar'ı yar- galayarak ölümle cezalandırdılar. Köy korucularının cezalandırı- masını gizleyen sömürgeciler sa- dece Fahri ve Faik Nacar'ın ölüm haberini verdiler.

Çican (Çilga) köyleri arasında düşman askerlerini pusuya düşüren ulusal kurtuluş gerillalarımız, altısını öldürdüler. Öldürülen düşman askerlerinin cesetleri Van Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

6 Temmuz günü ise Dibê (Ka- mîran) köyü yakınlarında kara- kol askerleri ve bir grup çeteyi pusuya düşüren gerillalarımız, iki asker ve iki çeteyi öldürürken, iki askeri de yaraladılar.

Pazarcık

Bir yük treni imha edildi

Bölgende faaliyet yürüten ARGK gerillaları, Pazarcık-Gölbaşı arası Haydarlı istasyonu yakınında durdurdukları sömürgeciler ait bir yük trenini içindeki malzemelerle birlikte yaka- rak imha ettiler. Gerillaların duruyarına uymayarak treni hareket ettirmekte direnen makinist ölümle cezalandırılırken, yardımcı da yaralandı.

Bu eylem, sadece 1990 yıl içinde Pazarcık bölgesinde düş- manın ekonomik hedeflerinden trenlerine karşı yapılan imha saldırısının üçüncüüsü oluyor. Bu eylem, sömürgecilerin Kürdistan'daki topyekün varlığına yönelen saldırılarını sadece bir parçası ve bir yönüdür.

Şemdinli

Boğazköy'de çarpışma: Beş düşman askeri öldürüldü

11 Temmuz günü ulusal kurtuluş güçlerimizle sömürgeci birlikler arasında meydana gelen çarpışmada bir üsteğmen, bir asteğmen ve üç er öldürülürken, üç asker de ağır yaralandı. Gerillaların kaybının olmadığı çarpışmanın pusu eylemi olup olmadığı henüz öğrenilemedi.

Herkî-Bêdav köyünde ARGK toplantısı

Herkî aşiretinin Bêdav köyünde toplantı yapan ve halkı koruluğu terketmeye iknayı hedefleyen gerillalar suçu gördükleri 12 korucuya yargılama üzere yanlarına aldılar.

Bölgdedeki yurtseverlerden ve gerilla kaynaklarından öğrendiğimize göre, Şemdinli'de yoğun gerilla faaliyeti artarak sürüyor. Üç sinir bölgesi olan Şemdinli'de düşmanın tüm varlığı, askeri birlikleriyle sınırlı kalmış durumda. Kabile çelişkilerinden yararlanılarak örgütlenen çetecilik hızlı bir inişe geçmiş durumda. Gerillalar hemen hemen tüm köyle- re girebilmektedir. Hakkı Töre

durumdadır.

Bölgdeden yurtseverler, uygulamanın ibret verici olduğunu, duruma hemen müdahale etmesi, uluslararası insan haklarından yana tüm kuruluşların haberdar edilmesi ve bir an önce bölgeye basın ve heyetlerin yola- lanması gerektiğini belirttiler.

Batman

Petrol-İş Sendikası'na polis baskını

11 Temmuz günü sendika binası basan polisler, ortağı dağıttılar, sendika arşivinde bulunan çoğu sendikal işlemlerle ilgili belgelere el koydular. Polisler, sendika- da buldukları, yayını serbest sol yarayı da yırttılar.

Baskın sırasında sendikada bulunan şube yönetim kurulu üyelerinden ve şubenin idarı sekreteri Hayrettin Özgen ile diğer iki yönetim kurulu üyesi Süleyman Ay- rılmak ve Bayram Bulut'u gece saat 24.00'e kadar gözaltında tutan polisler, baskın gerekçesi ola- rak yasak yayın ihbarını gösterdi- ler. Polisler, aramadan boş döndü- ler. Sadece ortağı dağıttılar.

İşçiler ve sendikacılar, Batman petrol işçileri arasında gelişen yurt- sever bilinçlenmeye ve örgütlen- meye karşı gözdağı vermek ama- ciyla baskının gerçekleştirildiği- ni açıkladılar.

Diyarbakır-Bismil

Temmuz ayının ilk hafta-sında Diyarbakır E-Tipi Ce- zaevi'nden, Bismil E-Tipi Ce- zaevi'ne, PKK davasından tutuklu 37 devrimci-yurtsever savaş esiri sürgün edildi. Sür- gün edilen savaş esirlerinden ismi gazetemize ulaştırlanlar şunlardır:

Selanik Öner (Kızıltepe es- ki SHP İlçe başkanı), **Remzi Çetinkaya**, **Emin Güngör**, **Hasan Anaç**, **Ahmet Ergin**, **Fevzi Gümüş**, **Çembeli Özer**, **Aydın Işıktas**, **Ahmet Önen**, **Yusuf Yıldırım**, **Ekrem Al**, **Mehmet Tomaç**, **Zafer Bar- tur**, **Yahya Encu**, **Halil Berk**, **Hacı Kaya**, **Abdullah Tatar**, **Hasan Kankılıç**, **Mustafa Bay- ram**, **Hacı Çetinkaya**, **Ab- dulkadir İlhan**, **Hacı Kaydi**, **Şehmus Çelik**, **Muhammed Ramazan**, **Mahsum Kaya**, **Beşir Akay**, **Ahmet Ceylan**, **Osman Adat**, **Aydın Sözen**.

Sürgün edilen savaş esirleri, 2. koşa- ta kalyorlar. Sömürgecilerin bu gizli sürgünü, Diyarbakır cezaevini bir direniş ve devrimci-yurtsever eğitme merkezi olmaktan çı- karmaya yönelik. Sürgün ha- berini bildiren tutuklu yakınlari, teslimiyetçilerin Diyar- bakır'da toplanmak istendi- gini ve cezaevine giden ya- bancı heyetlerin karşısına sü- rekli olarak bir grup tesli- miyetçinin çıkarıldığını söy- lediler.

Yeni sürgünlerle Bismil ce- zaevindeki savaş esirlerinin sayısı 100'e yaklaştı. Bismil cezaevi, son bir yıldır tüm cezaevi direnişlerinin içinde. Yeni takviyelerle bundan sonraki direnişlerde Bismil'den çıkacak sesin çok daha güçlü olacağı muhakkak. Bismil ce- zaevindeki savaş esirlerinin varlığı, şehirdeki yurtsever- devrimci faaliyetlere de yan- siyor.

Beytüssebap

Sömürgeciler beş köyü haritadan sildiler

Daha önce boşaltılan dörtü Jirkilere, biri de Silopi'den gelen Spertilere ait beş köy haritadan silindi. Tüm evleri yıkılan ve bahçeleri tahrif edilen bu beş köyden isimleri tespit edilenler; **Xinzorik**, **Kolkon**, **Zoravan** ve **Berspîkî**.

Çukurca

Sömürgeciler köy boşaltmaya devam ediyor

Çukurca'da boşaltılan köyle- rin halkı, Çukurca ile Geman köyü arasındaki alanda çadır- larda toplanıyor. Bölgdeden al- diğimiz haberlerde şimdiden 700 çadır oluşmuş bile. Bu görünümle bir çadır-kent meydana gelmiş.

Yine bölgdeden aldığımız ha- berlerde, özellikle 9 Nisan 1990 kararnamelerinden sonra köyle- rin boşaltılması uygulamasına a- ğrılık verilmiştir. Boşaltılan köy- lerin evleri, tüm tarla ve bahçeleri tahrif ediliyor.

Hayvanları ve bahçelerinden yoksun, askeri kuşatma altında- ki çadırlarda yaşamaya mah- kum edilen halkımız, perişan bir

Beşikçi davasında göstermelik karar

Sosyolog ve bilim adamı İsmail Beşikçi bir daha yargılanıyor. Bu defa mahkeme toplatılan kitaplarından "Bir Aydın, Bir Örgüt ve Kürt Sorunu"ndan dolayıydı.

11 Temmuz 1990 günü İstanbul 1 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi salonunda tutuklu olarak yargılanan Beşikçi ile tutuklu yargılanan, davaya ilişkin kitabı basan Melsa Yayıncıları sahibi ve kapatılan Halk Gerçeği gazetesi yazarlarından Metin Çiyayî yapılan duruşmaya çıktı.

Duruşmayı çok sayıda yerli-yabancı basın mensubu, yabancı diplomat ile dayanışmacı kabalık bir halk grubu izledi. Mahkeme heyeti, içeri girenlere sayı sınırlaması getirdiğinden, mahkeme binası önünde yine gruplaşmalar oldu ve kitle Beşikçi ile dayanışma sloganları attı.

Duruşmanın başında Beşikçi, kendisine gönderilen iddianamenin bir kez daha okunmasını talep etti. Bu talep yerine getirildi. "Samığın Kürt ve Kürdistan adalarının, Türk devleti tarafından tarihten silinmesinin amaçlandığı" düşüncesinden hareketle, "Yayın yoluyla bölüçük yapıtılarından dolayı TCK 142/3-6, 31 ve 40 maddeleri gereğince yargılanmasına" ilişkin iddianamenin okunmasından son-

ra Beşikçi'ye söz verildi.

İsmail Beşikçi özetle şöyle dedi: "Ben bu kitabımın bir Türk yazarını eleştirdim. Türk yazarları büyük bir çelişkiyi yaşamaktalar. Şöyle ki; bir yan dan temel hak ve özgürlüklerden, demokrasiden bahsederlerken, öte yandan resmi ideolojiyi savunmaktadırlar. Oysa, resmi ideoloji, temel hak ve özgürlükler ile demokrasiyi boğmaktadır. Resmi ideoloji, özgürlüklerin gelişmesini engellemektedir. Bunun en somut örneğini ise Kürt konusundaki tavrı oluşturmaktadır. Resmi ideolojiye göre Türkiye'de Kürt yoktur. Ve bu yazarlar bu konuda resmi ideolojiden yana tavır almaktadırlar. Ben, bu çelişkiye dikkat çekiyorum. Somut örnekler vermek istiyorum. Bilindiği gibi 10 Haziran günü Şırnak'ın Gêre (Çevrimli) köyünde bir olay meydana geldi. 11 Haziran tarihinde ise devlet, bu olayı kendi denetiminde iletişim araçlarıyla kamuoyuna duyurdu. 12 Haziran tarihli günlük gazetelerin hemde hepsinde köşe yazarları söz birliği etmişcesine olayın faili olarak gösterilen PKK'yi eleştirdiler. Hatta bu, eleştiri den öte bir tutumdu. Fakat olay 13 Haziran günü ağıkhâga kavuşturuldu. Gêre köyünde Kürt vatandaşının devlet güçleri tarafından katledildiği ortaya çıktı. Fakat bu yazarların hiçbiri, olay aydınlandıktan sonra yeni bir yazı yazmadılar. Bunlar, devletin Kürt halkına karşı işlediği soykırımı meşru görüyorlar. İşte ben, bu çifte standartı eleştiriyyorum. Devlet, kadın ve çocukların öldürdüğü halde neden eleştirmiyorlar? Yazarlar, MİT'in bir elemanı gibi çalışıkları sürece ne kendilerine ne de Türkiye'ye itibar kazandırırlar..."

Beşikçi'nin 55 sayfalık savunmasının bu özel bölümünün okunmasının ardından savunması alınan Melsa Yayıncıları sahibi Metin Çiyayî ise şunları söyledi: "Ben, Hoca'nın değerli fikirle-

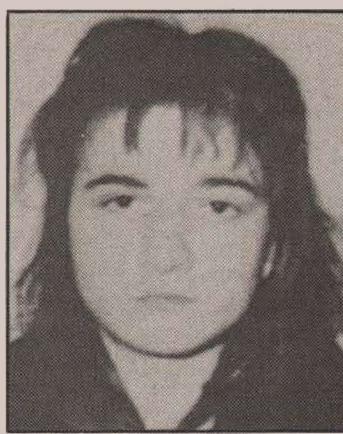
rinin bir belge niteliği taşıdığı inancıyla amilan kitabı yayındım. Bugün ikinci kez aynı kitabı gelse yine yayınlarım. Bu düşünceler, resmi ideolojiye ve onun yandaşlarının görüşlerine alternatif olma özelliğini içermektedir. Okudum, araştırdım ve suç unsuruna rastlamadım. Bu görüşlere aynen katılıyorum."

Bu savunmalardan sonra Beşikçi'nin savunmanlarından Erkan Kaner, "Davaların birleştirilmesi ve alaniyetin sağlanması" Yusuf Serhat Bücak ise "tahliye" talebinde bulundu. Mahkeme heyeti, bu davadan İsmail Beşikçi'nin tutuklu yargılanmasına karar verdi ve duruşmayı 12 Eylül 1990 tarihine erteledi.

Beşikçi, "Bir Aydın, Bir Örgüt ve Kürt Sorunu" isimli kitabında Türk aydın ve yazarı Aziz Nesin'i, onun kişiliğinde Türk aydınlarını ve Türkiye Yazarlar Sendikası'nu, Kürdistan sorunundaki şoven ve vurdumduymaz tavırları dolayısıyla eleştirmektedir. Beşikçi, Türk aydınlarının sadece resmi ideolojinin etkisinde olduklarını değil, aynı zamanda ırkçı Kemalist ideolojinin savunuculuğunu da yaptıklarını önekleyle göstermektedir.

Beşikçi, bu davadan tahliye edildiği halde, diğer iki davasından dolayı tutukluluğu devam etmektedir. Beşikçi'nin "Devletlerarası Sömürge Kürdistan" ve "Bilim-Resmi İdeoloji, Devlet-Demokrasi ve Kürt Sorunu" kitaplarından dolayı bir sonraki duruşması 25 Temmuz 1990 tarihinde olacak.

Sömürgeci-faşist mahkemenin bu göstermelik kararını, Beşikçi'ye gösterilen dayanışmayı ve sömürgeci mahkemenin teşhiri önüne geçmeye yönelikir. Ancak sömürgeciler hesaplarında yanlıyorlar. Çünkü, Beşikçi kamuoyuna malolmuştur. Ve Kürdistan gerçekliğini merkezine koyan Beşikçi'nin görüşleri, en geniş kesimlere yayılmıştır. Zaman sömürgecilerin aleyhine işliyor.

DKP / SHB'nin iki savaşçısı İstanbul'da şehit düştü

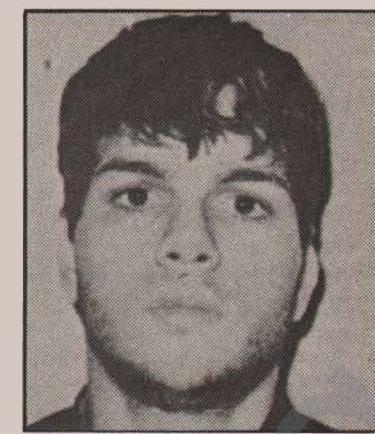
PKK'nın de içinde bulunduğu Devrimci Birlik Platformu'nda yer alan DKP / SHB (Devrimci Komünist Partisi / Silahlı Halk Birlikleri) savaşçıları ile faşist polis ve özel timler arasında çıkan çatışmada iki savaşçı şehit düştü. 12 Temmuz akşamı İstanbul / Cihangir'de çıkan çatışma, beş saat devam etti.

Olay, bir ihbar üzerine savaşçıların kaldığı binayı kuşatan faşist polis ve özel timlerin "teslim ol" çağrılarına, evde bulunan savaşçılar tarafından direnişle karşılık verilmesi üzerine başladı. Evde bulunan tüm savaşçıları imha amacıyla binanın her tarafını kuşatan ve ateş hattına alan faşist düşman, SHB savaşçılarının kararlı direnişleri karşısında evi kurşun ve gözyaşlı bomba yağmuruna tuttu. Düşmanın "teslim ol" çağrıları, savaşçılar tarafından "Kahrolsun faşist diktatörlük", "Bizim silahlarımız susmayacak" sloganları eşliğinde büyük bir direnişle karşılandı. Sayı ve silah olarak kendilerinden kat kat üstün düşman güçlerine karşı beş saat boyunca yiğitçe direnen DKP / SHB savaşçılarından Gülay ARICI ve Alper ERSOY şehit düştü.

Olaydan birkaç gün sonra polisin ve özel timlerin kesin imha ya da "yakala ve öldür" mantığıyla hareket etmesi, Türk aydınları ve savaşçıları tarafından protesto edildi.

DKP / SHB'nin olayla ilgili bildirisini yayınlıyoruz:

"Türk ve Kürt halkın özgürlüğü için, işkenceden, baskıcı

dan, açıktan uzak, insanca, adilce, korkusuzca yaşayabileceğimiz demokratik bir Türkiye özgür bir Kürdistan için savaşan SILAHLI HALK BİRLİKLERİ'nin iki genç yiğit savaşçı ALPER ve GÜLAY yoldaşlar, sömürgeci faşist diktatörüğün eli kanlı işkence polisleri ve MİT tarafından alçakça şehit edildiler.

Bu faşist diktatörlüğün yakılması için, mücadele yöntemlerinden biri olan silahlı mücadeleyi uygulayan ve bu uğurda öncelikle işkence polis ve faşist subayları, işbilicileri, muhabirleri, halka ve devrimci lere zulüm eden devletin kapı köpeklerini cezalandırmayı, büyük patronların paralarına el koymayı, devrimci tutusları cezaevlerinden kurtarmayı amaç edinen SILAHLI HALK BİRLİKLERİ'ne 1989 yılında katılan GÜLAY ve ALPER yoldaşlar 12 Temmuz günü Türk ve Kürt halkın devrim mücadelesinin şehitlerine katıldılar.

SHB'li ALPER ve GÜLAY yoldaşlar hayatlarının en genç, civil civil döneminde halkımıza en derin acıları çekiren bu diktatörlüğe teslim olmak yerine, onurlu bir yolu seçtiler: SAVAŞARAK ÖLÜME KOŞTU-LAR.

ALPER ve GÜLAY yoldaşlarının yiğilikleri, halklarımıza mücadeleyi ve direnmeyi öğretiyor, öğretecek. İşıklı anıları mücadelemizi aydınlatıyor ve akan kanlarının hesabını soracağımızı andıiyoruz.

Yeni Halk Gerçeği Gazetesi Basılmadı

BİR-Basın Yayın Ticaret tarafından İstanbul'da çıkarılan Yeni Halk Gerçeği gazetesini, "imtiyaz hakkı bulunmadığı" gereçile matbaalar basmadı.

12 Temmuz 1990 günü BİR-Basın Yayın Ticaret sahibi İzzet Aslanbay tarafından İstanbul Valiliği'ne yapılan başvuruya tazelik kazanan Yeni Halk Gerçeği gazetesinin imtiyaz belgesi başvurusu ise, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Basın Bürosu'na basın tarihinde ilk olarak İçişleri Bakanlığı'ndan "yayınlanması için izin alınmasından sonra verileceği" gereçile geri çevrildi.

Ilicak Matbaası sahibi Nafiz Ilicak, 13.7.1990 tarihinde matbaaya getirilen Yeni Halk Gerçeği gazetesinin montajları üzerinde Kürdistan'a ilişkin tüm haberleri siyah bantla kapatmaktan sonra istediği "imtiyaz belgesinin" gelmemesi üzerine, Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şubesi'ni arayarak bilgi istedi. Orada bulunan Osman adlı polisin gazetenin bu haliyle basılmaması gerektiğini belirtmesi üzerine, matbaa

sahibi Nafiz Ilicak da gazeteyi basmayacaklarını belirtti.

Gazetenin basımının bu tarza engellenmesi üzerine Yeni Halk Gerçeği gazetesinden yapan açıklamada, "Bugün bir basın cinayeti işlenmiştir" dedi. Matbaa yetkilisinden israrla yasaların uygulanmasını, sansürden geçen gazetenin basılmasını talep ettiklerini belirten Yeni Halk Gerçeği gazetesi

nin Genel Yayın Danışmanı Güney Aslan, "Gazetenin Türkiye'deki anlamı değişmiştir. Günlük basının büyük bir kısmı resmi bülten, diğer bir kısmı ise metaşstårdığı kadın cinsiyetinin satışına yönelik pazarlama bülteni haline getirilmişdir. Gerçek habercilik keyfi bir biçimde yasaklanmıştır. Kanun hâkimiyeti lağvedilmiştir" dedi.

Yasal haklarını kullanmak için sonuna kadar direteceklerini açıklayan Aslan, "Türkiye insanının laik olduğu olgun, demokratik ve objektif bir gazeteyi kamuoyuna en kısa vade de sunacağımız inancındayız" diyerek çalışmalarını aksatmadan sürdürereklerini belirtti.

Hürriyet

Güneydoğu Anadolu'nun "Kunta - Kinte"leri

Doğu ve Güneydoğu'daki temsilcilerin yararlanan kişi... Köteler... Toplular... Adnan Yusuf etkinlikleri söyleyen biri... on gün önce Batman'a dikkat... Batman...

Kürdistan gençliği sömürgecilere yaptığı ödettirecektir!

nulmaktadır.

Kürdistan'ın hemen her alanunda özellikle Dersim, Bingöl ve Maraş'ta geliştirilen asimilasyon politikası ile genç kesimi kimliğinden uzaklaştırıp yoz yaşama itmek için yoğun çaba harcamaktadır.

Yılanın başı küçükken ezilir mantığıyla yola çıkan TC, Serihindalarda en ön saflarda zafer işaretleriyle yürüyen çocukların pan-

zerlerle ezip geçecek kadar savası kuralsız yürütülmektedir.

Çocukların Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini desteklemesinden korkan TC, bu korkusunu gizleme gereği duymamakta, insan simsaları aracılığıyla Kürt çocukların Türkiye metropollerinde köle gibi satışı çıkarmaktadır.

Serihildan'la dayanışma ·gecesi

Frauenfeld-İsviçre: 23 Haziran günü Serihildan'la dayanışma gecesi düzenlendi. Geceye 300'ün üzerinde yurtsever katıldı. Hunerkom müzik grubu, Zürich, Basel ve St. Gallen folklor ekipleri ilgi ve beğenisiyle izlendi. 40 civarında İsviçreli demokrat da dayanışma amacıyla geceye katıldı.

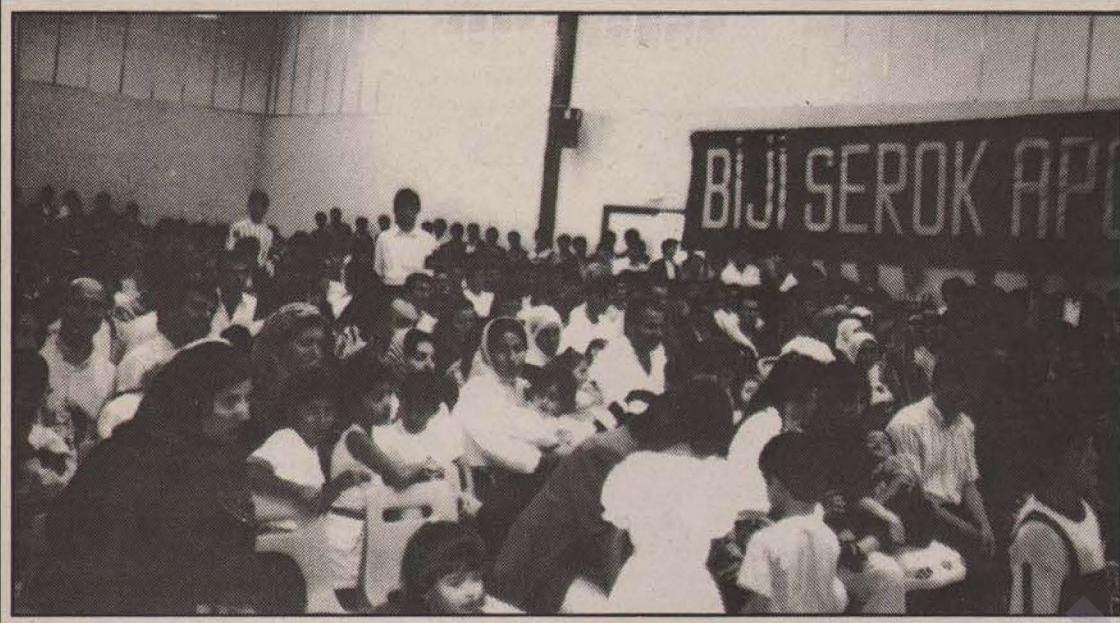
Coşkulu geçen gece APO hate Hilvanē halayıyla sonuçlandı.

YXK, "14 Temmuz Futbol Turnuvası"nı başlatıyor

İsviçre: Turnuva 22 Haziran günü başlayacak. YXK'ye bağlı 13 futbol takımı turnuvaya katılıyor. Turnuvaya katılacak takımlar şunlardır: Serihildan (Zürich), Serkeftin (Luzern), Amed (Zug), Cizre (Frauenfeld), Bagok (Uri), Botan (Basel), Gabar (Lozan), Herekol (Arau), Egid (Bern), Hogir (La chaux-de-fonds), Serheden (Fribourg), Dicke (St. Gallen) ve Ferad (Sion).

Kürdistan'ı tanıtma gecesi

Gröningen-Hollanda: 26 Haziran günü İnsan Hakları Derneği ve ERNK taraftarları ortaklaşa bir gece düzenlediler. 50'nin üzerinde Hollandalı demokrat ve ipleri katılmaya geldi. Gecede, Kürdistan ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi üzerine devrimlere bilgiler verildi. Ayrıca Kürdistan'a ilişkin bir video filmi gösterildi, Kürt folklor ve müziği tanıtıldı.

Paris-Fransa / 1 Temmuz günü Paris'te Xirabē Kevir'de üç yoldaşıyla birlikte ölümsüz kahramanlar kervanına katılan Halil TUNÇ (Bozan) yoldaşı unutulmaz kılmanın ve yaşatmanın gereği olarak bir anma gecesi yapıldı.

Bozan yoldaş, Kürdistan'daki kızgın savaş cephesine gitmeden önce Fransa alanında faaliyetlerde bulunmuş ve özellikle ERNK örgütlerinden YXK'nın inşası çalışmalarına büyük katkılar sunmuştur. Doğayısıyla Fransa alanında yaşayan yurtseverler tarafından tanınan ve saygınlık kazanan bir devrimciydi.

YXK Fransa Örgütü'nün organize ettiği anma gecesine yaklaşık 900 yurtsever katıldı. Gecede Bozan yoldaşının kişiliği, yaşamı anlatıldı. Paris kültür gurubu, müzik ve folklor gösterileriyle anma gecesi programında yer aldı.

Berxwedan muhabirinin, El Salvador kurtuluşu için savaşan FMLN / FDR örgütünün Londra temsilcisi Victor AMAYA ile yapmış olduğu kısa röportajı yaynlıyoruz:

Berxwedan muhabiri: FLMN / FDR'nin bileşimi, siyasal gücü nedir?

Victor AMAYA: FLMN, beş marksist örgütten oluşan merkezi bir güçtür. FDR ise, FLMN'nin halk cephesidir; halkın siyasal gücüdür. Bu cephede ülkedeki tüm sınıf ve tabakaların insanlar vardır. İşçiler, köylüler, aydınlar, öğrenciler bunlara örnek gösterebilir. Temel mücadele biçimini silahlı mücadele ve gerilla savasıdır. Silahlı mücadeleye 1980'den sonra başlanmıştır.

Berxwedan muhabiri: Mücadelede şu anda hangi aşamada bulunuyor? Gerilla gücünü zün düzeyi nedir?

Victor AMAYA: Gerilla savaşçı kırsal alanda başladı. Gerilla şehirlere kaydırılarak halkın milisleri yaratıldı. Böylece halkın savasını yaratmak için örgütsel inşa hızla geliştirildi. Halen ülkenin dörtte biri denetim altında. Fakat işlenen kurtarılmış alan yoktur.

1989 Kasım ayından bu yana yapılan saldırılarda gerillalarımız, cumhurbaşkanlığı sarayına ve bazı kentlere kadar girerek denetimi sağlamaya çalıştır. Hatta birçok cezaevinde güvenliği korumaya görevli oligarşî güçleri esir alındı.

Bunun yanında El Salvador hükümeti yeni önlemler almaktır.

mala üzerinden yapılan yardımlar, daha J. Carter döneminde ele alınmış ve insanların çiğnendiği gerekçesiyle bu yardımalar son verilmiştir.

Berxwedan muhabiri: Ege-

tadır. Askeri gücünün çoğunu başkente yiğarak gelişmelerin önüne geçmek istiyor.

Şu anda 10 binler aşan gerilla gücümüz var. Ayrıca silahlı gerilla gücünün yanı sıra 10 binlerce halkın milisi ve özel eğitimden geçirilmiş illegal faaliyet yürüten güçlerimiz var.

Berxwedan muhabiri: El Salvador hükümetine maddi ve manevi destek sağlayan güçler hangileridir?

Victor AMAYA: ABD son 10 yılda dört trilyon dolar yardım yaptı. Bu yardım, günde ortalama bir milyon İngiliz Sterlini ediyor. ABD daha önceleri bu yardımını Guatemala vasıtasıyla açıktan yapıyordu. Daha sonra, bilindiği gibi; Sovyetler'de Gorbaçov'un başa gelmesiyle "emperyalizm ile barış içinde bir arada yaşama" tezini stratejik düzeyde uygulamaya konulması, bu politikanın etkisiyle yeni oluşumların ortaya çıkması ve sosyalist sistem içinde perestroika (yeniden yapılanma) ve glasnost (açıklık) politikalarının bir sonucu olarak oluşan siyasi gelişmelerin etkileri, ABD yardımının başka yollardan el değiştirmesine yol açtı. Bu sefer devreye İsrail girdi. Şimdi İsrail ülkesinden ekonomik, teknik, askeri ve askeri eleman yardımını vb. açıktan yapılmaktadır.

FLMN / FDR devrimci cephesine karşı buna benzer yöntemler geliştirildi mi? Sizde durum nasıldır?

Victor AMAYA: El Salvador hükümeti de emperyalizmin deney ve tecrübeinden yararlanıyor. Bunun için hristiyan demokratların devreye sokulmasıyla daha önce denenmiş ve artık bayatılmış bazı reformist

Paris-Fransa / 9 Haziran günü SOS-Rasizm Örgütü, Fransız devletinin yabancı düşmanlığı politikasını teşhir etmek için bir yürüyüş düzenledi. Yürüyüşe dayanışmacı olarak katılan ERNK'lı yurtseverler cephe bayrakları ve ERNK pankartları altında yürüyüş kortejinde yer aldılar. Yürüyüş boyunca kültürel gösteriler de yapıldı.

Bollnäs-İsveç / 28 Haziran günü Bollnäs'te Norrlandspostens yabancı göçmenler kampının açılışı yapıldı. Kampta bulunan 118 göçmenin çoğunluğu Kürdistanlılar ve Lübnanlılar oluşturmaktadır. Kampın açılış törenine davetli olan Bollnäs-Kürdistanlılar Derneği, davete müzik ve folklor ekibiyle katıldı.

talepler öne sürülmüştür. Ekonomide reform, toprak reformu ve kooperatifleşmelerle mücadelenin önündeki engel yaratılmak istendi. Fakat bu yöntemler daha önce Vietnam'da denendiği ve

Victor AMAYA: Daha ilk çıkışta varolan bazı ideolojik-teorik hatalar ve daha çok da son siyasal gelişmelerin yol açtığı Doğu-Batı arasındaki politikaların da etkisiyle sosyalist ülkelerde baş gösteren yanlışlıklar araştırılarak, örgütümüz içinde sağlam adımlar atılmış ve eleştirisel bir yaklaşım temelinde yeni bir çıkış için dönüşüm sağlanmıştır.

Berxwedan muhabiri: Ulusal kurtuluş hareketleri ve demokratik güçlerle olan ilişkilerinizi nasıl ve hangi yöntemlerle geliştireyorsunuz?

Victor AMAYA: Son olarak yapılan ideolojik ve politik düzeltmelerle birlikte ulusal ve demokratik güçlerle ilişki ve devrimci ittifaklar geliştirmek için Asya, Afrika, Amerika ve Avrupa'ya temsilciler gönderildi. Gelişen ilişkilerde, devrimci destek arayışları ve düşmanı teşhir etme amaçlanmıştır.

Berxwedan muhabiri: Son olarak El Salvador halkı ve öncüsü FLMN / FDR adına Kürdistan halkı ve öncüsüne iletme istediginiz bir mesaj var mı?

Victor AMAYA: Dünyadaki gelişmeler ne olursa olsun; ezilen, sömürülün ve hele hele sömürge durumunda olan halklar, kendi bağımsızlıklarını kazanmak için düşman güçlere karşı her türlü mücadele yollarını kullanarak, meşru davalarını yükselteceklerdir. Kürdistan halkı da, çağın karanlığında bırakılmak istenen bir halktır. Mücadelesinin zorluklarını anlıyoruz. Fakat kendi öncüsünü ve mücadele araçlarını yarattığı için zafer gideceğine inanıyoruz. Ona bu mücadeledeinde başarılar diliyoruz.

aynı zamanda burjuva talepleri olduğu için devrimci mücadele önündeki engel doğdu.

Bu reformist taleplerin mimarı Roy Posterman'dır. Posterman'ın sloganı "Land Fond of the Tiller"dir. Köylüye toprak ve kooperatifler kurularak işe başlandı. Bunun yanında hristiyan demokratlar, direkt devlet tarafından desteklenen özel timler kurarak halka karşı siyasal ciyanayetler de işlemiştir.

Berxwedan muhabiri: Mücadelede son dönemlerde bir gelişme kaydetmemesini neye bağlıyorsunuz? Devrimci programda bir değişiklik yapıldı mı?

Helsinki İzleme Komitesi Haziran Raporu

Kürt ayrılkçilari (PKK-Kürt İşçi Partisi), 1984'de Türkiye'nin Güneydoğu'sunda gerilla savası başlatmıştır. Bu tarihten günümüze kadar ölü sayısı 2000'in üzerinde.

Çatışmalar, 1990 yılının bahar aylarında da devam etti. Mayıs ayının ilk üç haftasında 60 insan öldü. Söylenenlere göre 37'si PKK'lıdır. Fakat bu sefer değişik takımlar eklendi: Gösteriler, dükkan kapatma, yürüyüş, taş atmalar. Bu, "Kürt İntifadası" olarak belirlenmiştir.

15 Mart 1990'da öldürülün Nusaybin yerel meclis üyesinin oğlu Kamuran Dündar'ın mezarlığında güvenlik güçleriyle kitleler karşı karşıya gelmiş, güvenlik güçleri taşlanmış ve sloganlar atılmıştır. Orneğin; "Yaşasın Kürdistan", "Kahrolsun Türk Devleti" gibi. Güvenlik güçlerinin halka yönelik açtığı ateş sonucunda Şemsettin Çiftçi öldürülümsü, yüz kişi gözaltına alınmıştır.

19 Mart'ta Cizre'de Kürtler yürüyüş yaparak güvenlik güçlerinin Nusaybin'deki eylemlerini protesto etmiş, aynı amaçla dükkanları kapatıp genel greve gitmişlerdir. 20 Mart'ta güvenlik güçleri, yürüyüş yapmak isteyen halka ateş açmış; dört kişi öldürülümsü, dokuz kişi yaralanmış, 68 kişi gözaltına alınmıştır.

21 Mart'ta Diyarbakır Üniversitesi Öğrencisi Zekiye Alkan, "Kürt halkı üzerindeki zulmü" protesto amacıyla kendisini yakmıştır. Aynı zamanda binlerce üniversitede Kürt genci, Kürt yeni yıl Newroz'u kutlamak amacıyla gösteriler yapmışlardır.

26 Mart'ta Cizre, İdil ve Silopi'de dükkanlar ve işyerleri hala kapalıydı; yörede yaşayanlar, böylesce "devlet terörizmine" karşı sessiz protesto yapıyordular. Ertesi gün yüksekokul öğrencileri, protesto yürüyüşü başlattılar. Güvenlik güçlerinin "dağılmaları" çağrısına uymayıp, sokaklarda araba lastiklerini ateşe verecek güvenlik güçlerini taşlamaya başladılar. Başkaldırılar, şehrin diğer bölgelerine de yayıldı. Burada güvenlik güçleri dört kişiyi öldürüp dokuz kişiyi yaraladılar. Polis, o dönemde 138 kişiyi gözaltına almış ve bunlardan 78'i, 28 Mart'ta Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından tutuklanmıştır.

21 Mayıs'ta 155 Kürt hakkında yürüyüşe katılmak, bölücü propaganda yapmak, illegal faaliyetlerde bulunmak ve devlet mallarına zarar vermek suçlamasıyla savcılara tarafından 10 yıl ceza istendi.

Nusaybin ve Cizre olaylarından sonra Diyarbakır, Silvan, Batman ve Tunceli'de bakkalları protesto amacıyla dükkanlarını kepenklerini indirdiler. Devlet, bölgedeki güçlerini takviye ederek şehirlerin giriş çıkışlarını kapattı ve sadece devlet yetkilileri ile yörede yaşayanlara izin verdi. Güvenlik güçleri askeri çabalarını yoğunlaştırdılar; 7 Nisan'da 21 PKK savaşçısını öldürüp, 15'ini yakaladılar.

Son ortaya çıkan olaylarda PKK'ye daha büyük boyutta destek vardır. Veya devletten yana destek verenler çok azdır. Bu ya-

kim zamanlarda, Türkiye'nin Güneydoğu'nda yaşayanların çoğunluğu Helsinki heyetine, "PKK'ye destek çok büyümektedir" diyorlardı. Bir avukatın dedigine göre gruba destek, bölgeden bölgeye değişmektedir. Bazı bölgelerde herkes PKK'yi destekliyor, bazı yerlerde ise %65'in altında bir desteği sahip.

Türk devletinin eylemleri

Devlet, PKK'ye karşı askeri eylemlerle cevap veriyor. Köylüler, PKK'ye karşı savaşmalarını, aksi halde evlerini yıkıp, köyleri boşaltarak göçertmeyi dayatmaktadır. Öldürmeler, gözaltına alımlar, işkence yapmalar ve hapsetmeler Güneydoğu'daki Kürtler'i tedirgin etmektedir.

Askeri operasyonlar, Türk devletinin askerleri, polis, jandarma ve "özel operasyon timleri" tarafından yapılmaktadır...

Devlet güvenlik güçleri, bazen halkın deyişiyle PKK ile ilişkisi olmayanları, "terörist" diye öldürüyor.

– Güvenlik güçleri, 18-29 Temmuz 1989'da Bünyamin Orhan, Sabri Orhan ve Şehmus Orhan'ı PKK'lı diye öldürüp götürmüştür. Diğer köylülerle göre ise bunlar, tamamen suçsuz insanlardır.

– 1989 Eylül ayının ortalarında devlet güçleri, Mardin'e bağlı Silopi kazasında "terörist" diye dokuz kişiyi öldürmüştür. 500 kişi, öldürülün dokuz kişiden altısının hiç de PKK üyeleri olmadığını söyleyerek bir yürüyüşe bunu protesto etmişlerdir. Yürüyüşte 80 kişi gözaltına alınmış, bunlardan beşi dövmüştür.

– İstanbul İnsan Hakları Derneği'nin yayınladığı raporda 12 Eylül'de Siirt/Bangır'de olan bir olay yazılmaktadır: Askerler, hayvanlarını sulamaya götürün iki çobanın yanına geldiler. Çobanların sırtüstü yere yatmalarını emrettirler. Daha sonra askerler, adı Zahit olan çobanın kafasına öldürücü bir tarzda ateş ettiler.

Raporda, güvenlik güçleri tarafından uygulanan bu gaddarlığa birkaç birleme getirilmektedir. – Azad K. 35 yaşında. Evli. Yaşları 1-15 arasında yedi çocuk sahibi. Şırnak'a bağlı Kelleh köyü, Siirt'ten arabaya üç saatlik bir yol. Nisan 1990 tarihinde, askerler Kelleh köyüne gidip köy muhtarından 15 köy korucusunu istemiş. Muhtar, köylülerin bunu kabul edemeyeceğini, PKK ile karşı karşıya gelmek isemediklerini söylemiş. Askерler, bunun üzerine köyü iki gün içinde boşaltmalarını söylemişler. Ancak askerler, 15 Nisan'da yine gelip köyün hemen boşaltılmasını istemiş ve köylülere saldırmışlardır.

Sayın K.'yı döven Kemal Çavuş, "köyü terkedin, yoksa ben yakarım" demiş. Köylüler köyü terketmişlerdir.

Bazı köylüler, askerlerin ne yaptığı öğrenmek için geri dönmüşler. Gördükleri manzara: Tüm hayvanları öldürülümsü, tüm yiyecek eşyaları götürülmüş; evlerin kapıları ve camları kırılmış ve tüm eşyaları parçalanmıştır. Bir tek bugday tanesi bile bırakılmıştır.

Köylüler, kendilerini yaşatabilmek için götürürebildiklerini götürüp satmışlardır.

Bunların bazıları Siirt'te çadırlarda yaşamaktadır. Diğerleri ise, Güneydoğu'nun başka bölgelerinde kalmaktadır. Sayın K. ise yakın köyde yaşayan akrabalarının yanında kalmaktadır.

Türk büyükelçisine İsveçli parlamenteden cevap

Sömürgeci-faşist Türk devletinin İsveç Büyükelçisi Erdil K. Akay, PKK ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadeleşine karşı düşmanlığını, İsveç Parlamento-su'ndaki tartışmalara müdahele etme ve yönlendirmeye çalışma küstahlığına kadar götürüyor. İsveçli Parlamenten Berith Eriksson'a PKK'ye küfürlerle dolu bir mektup ve bizlerin çok iyi bildiği bir "broşür" gönderiyor.

Bunun karşısında elbette hakkıği yanıtı almakta gecikmiyor. İsveçli Parlamenten Berith Eriksson'un TC'nin İsveç büyüğelçisine verdiği yanıtı yayınlıyor:

Posta yoluyla renkli fotoğraflarla dolu bir albüm aldım. Gonderen, Türkiye'nin Stockholm'deki büyüğelçisiydi. Büyüğelçinin amacı, bana miller uzunluğunca deniz kenarlarını, tarihi yerleri ve alış-veriş yerlerini göstererek beni Türkiye'ye turist olarak çekmek değildi.

Resimler; yanmış cesetler, kurşullanmış kafalar, yan yana dizilmiş kadın, erkek ve çocukların cesetlerinden görüntülerdir. Çocukları görüntüleyen fotoğraflarda, kalçası parçalanın çocuklar vardı.

Biri yatağında uzanmış dalmış gözleriyle sanki uyuyordu. Bir başkası, annesinin cedidini yanında uzanıyordu. Cesetlerin ortak bir yanı vardı. Hepsi Kürt'tüler. Cesetler, onları kimlerin öldürdüğünü anlatamıyor. Fakat bu insanların yaşarken Kürt olduğunu bile kabul etmeyen, onların dilini bile konuşmalarına izin vermeyen Türk rejimi, şimdi kalkmış bu insanları sözçüsü kesiliyor.

Albümun başına başlık olarak, "Bunlar PKK'nın cinayetleridir" diye yazılmış.

Kesin olan bir şey vardı: Bu insanlar ölüyü ve hiç şüphesiz öldürülmüşlerdi. Sorun; kim veya kimler tarafından?

Bir tarafta Türk rejimi, diğer tarafta PKK. Böyle bir durumda taraflardan birinin verdiği bilgiye dayanarak sonuca ulaşmak delilik olur.

Biz en başta albümü gönderden başlayalım: Türk rejimi ve onun inanılırlığı.

Türkiye'nin işgal altındaki Kuzey Kürdistan'da 15-20 milyon Kürt yaşıyor. Fakat Türk rejimi, onların varlığını bile kabul etmiyor. Hatta Türkiye'de Kürtçe konuşmak bile suçtur, cezalandırılıyor.

Türk rejimi vahşidir ve практиk askerler tarafından yönetiliyor. Zaman zaman askerler darbe ile iktidara gelirler. 1960, 1971 ve 1980 darbeleri buna örnektir.

Bugün cezaevlerinde binlerce tutuklu bulunmakta ve insanlık dışı koşullarda yaşamaktadır. Cezaevlerinde ve polis karakollarda işkenceenin günlük yaşam haline geldiğini, Uluslararası Af Örgütü gibi kuruluşların raporlarında yillardır okumaktayız.

Türk rejiminin, işgal altındaki tütüğü Kürdistan'daki politikası, her geçen gün sertleşiyor. En son 10 Nisan tarihinde Kuzey Kürdistan'da savaş kanunları yürürlüğe girdi. Bu kanunlarla bölge valisine başta şu yetkiler verilmiştir:

– Tüm grev ve lokavtları yasaklama,

– Köyleri ve yerleşim alanlarını boşaltma,

– Şüpheli kişileri hemen sürgün etme,

– Örgütten ayrılan ve rejimle işbirliği yapanların cezalarını azaltma, onları koruma ve paraya ödülüştürme,

– Buna karşın Kürt eylemcilerle verilecek cezaları iki katına çıkarma,

– Basın-yayın kuruluşlarına sansür uygulama.

Türk rejimi, Kürt gerillalarına karşı savaşmak için, Kürtler'den oluşan "Köy Korucuları" adı altında yarı-askeri birlikler kurmuştur. Bunlar, kısmen hükümet yanlısı aspirelerden, kısmen de tehdit altında silah alan köylülerden oluşmaktadır. Bu Kürtler, Kuzey Kürdistan'ı Türk işgalinden kurtarmak ve özgürleştirmek için mücadele eden başka Kürtler'i öldürmek için rejimden maaş ve silah alıyorlar.

Yillardan bu yana Kuzey Kürdistan'da bir gerilla savaşı sürmektedir. Gerilla, PKK önderliğinde silahlı gruplar halinde faaliyetlerini sürdürür. Hedefi, Türk askerlerinin ve kışlalarının yanı sıra hükümet yanlısı milislerdir. Türk ordusunun büyük bir kısmı, işgalini sürdürmek için gerilla karşı savaşmak üzere gruplar oluşturulmuştur. Milletvekilleri, birçok kez askerlerin vahşiliklerini mecliste tartışmaya getirmiştir. Ayrıca bazen yöre halkı arasındaki çelişkilerden dolayı bazılarının öldürülüğü ve suçluların, kendi gizlemek için suçlu gerilla'nın üzerine attıkları açığa çıkmıştır. "Öldürme hakları" olan köy korucuları, kendi kişisel düşmanlarını öldürüp PKK'ye yüklemektedirler.

Burada önemli olan nokta şudur: Bir işgalci güç -ki devlet terörünün işgal altındaki topraklarda estiriyor- şimdi bazı Kürtler'in öllerine "sahip çıkıp" tim-sah gözyaşları dökerek, kendini barış güvercini diye pazara sürüyor.

Rejim, şimdi de idamları gerçekleştirmeyi düşünüyor.

Türk büyüğelçisinin kanlı reşimlerle rejimin suçsuzluğunu kanıtlamaya çalışması, beni ikna edemez, buna inandramaz. Fransız parlamentosunda Kürdistan sorunu Temmuz ayı başlarında Fransız Ulusal Meclisi'nde Komünist Parti milletvekili Théo Vial-Massat, dışişleri bakanlığının dikkatini Kürdistan'daki durum üzerine çekmek ve Türk devletine karşı Fransız Hükümeti'nin yaptırımlarda bulunması için aşağıdaki soru önergesini vermiştir:

Fransız parlamentosunda Kürdistan sorunu

“10 Nisan'dan itibaren Kürt halkına karşı Ankara Hükümeti'nin başlattığı kaba baskiya ve bu tarihten itibaren T. Kürdistan'da uygulanmaya sokulan sıkıyönetme Fransa tavrı sız kalmamalı.”

“Fransa, halk ayaklanması sahne olan bölgede, Türkiye ordusunun görülmemiş eşsiz bir vahşetle ayaklanması bastırması çabası karşısında sessiz kalmakla, şiddetli cezalandırıramaz.”

“Özal Hükümeti'nin aldığı kararların kınanması gerekiyor, çünkü bu kararlar yüzlerce Kürdün ömesine, sayısız tutuklamalara meydan verdi.”

“Fransa, olaylara ilişkin olarak, tüm basının maruz kaldığı sansürü, Kürdistan'ı koyu karantıga boğan bu faşist emri mahkum etmeli.”

“Paris, Türk Hükümeti'nin Kürt halkına karşı sürdürdüğü bu savaşı sonuçlandırma göreviyle hareket etmelidir ki, Türk Hükümeti Kürt halkın kendi kaderini tayin hakkını tanınır.”

“Bunun için Fransa, Ankara'ya silah vermemi durdurmalı, Birleşmiş Milletler ve Avrupa kurumları nezdinde TC'nin kınanmasını ve Kürdistan'a uluslararası gözlemcilerin gönderilmesini sağlamalı.”

“Önerge sahibi milletvekili Théo Vial-Massat, Fransa dışişleri bakanına bu önerge doğrultusunda harekete geçip geçmeyeceği de ayrıca sordu.”

"Partimiz, uluslararası haklarının gerçek platformunu geliştirecek güçtedir..."

Değerli Arkadaş,

Kopenhag'tan gönderdiğiniz kartı, görüşmede sizden ayrıldıktan hemen sonra aldım. Bu da bir taktik, hep böyle yapıyorlar. Önceden bilgimiz olmasın ve yetenince hazırlıklı olmayalım diye, mektup ve benzeri şeyler hep zamanı geçiktense sonra veriyorlar.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı-AGİK adlı verilen platformun bir ay süren Kopenhag toplantıları, nihayet sona erdi. Ve sona erdiği gün de ilk meyvesini verdi: Türkiye'de Halk Gerceği ve 2000'e Doğu adlı haftalık dergiler süresiz, bir matbaa ise on günlüğüne kapatıldı. Bu kapatma işlemi ile AGİK toplantıları arasında dolaylı bir bağlılık olduğundan hiç kuşku duyulabilir mi? Bu eşzamanlılık kesinlikle bir rastlantı değildir. Türkiye'de 28 Mart darbesi çerçevesinde bu gazeteleri kapatma kararları epeyce önceden alınmıştı, yanı son sayıları nedeniyle bu karar ortaya çıkmadı, fakat AGİK toplantıları dikkate alınarak uygulanması bir süre, toplantıların sonuna kadar ertelendi. Türkiye'deki özel savaş rejimi, toplantıların sonuçlarından da aldığı cesaretle kararını uygulamaya koydu. Burada iki sonuç önemlidir: Birincisi, toplantıının niteliği ve sonuçlarının Türkiye'deki faşist-sömürgeci rejime ne denli cesaret verdiği. Diğer ise, Türk rejiminin, çeşitli profes-

sörlerinden oluşan özel timden Kürdistan'daki katliamlara kadar, bu toplantılar için ne kadar çok yönlü hazırlandığıdır.

Eğer yanlış bilmiyorsam, AGİK, "Yeni Avrupa" denerek oluşturulmaya çalışılan düzenin temellerinin yaratıcısı oluyor. Kendisine sosyalist ve kapitalist diyen bütün Avrupa devletleri içinde yer alıyor. Peki bu düzenin gerçek içeriği nedir? Bugün dünya kamuoyuna iki şey pompalanıyor. Birisi, hemen hemen her altı ayda bir yapılan Sovyet-Amerikan zirveleri ve bunun dünyaya barış getirdiği çığlıklar. Ne garip, dünyayı nükleer silahları ile her an tehdit altında tutanlar, bir de tespine göründüye dönüp dünyayı barışa kavuşturan kahramanlar olarak kendilerini sunabiliyorlar. En basit bir mantıkla şu düşünülebilir: Peki dünyayı nükleer silahlarıyla bir ağ gibi örenler barış kahramanları da, elinde bir sopası bile olmayanlar mı dünya barışının bozucularıdır? Ne yazık ki, dünyadaki çok geniş bir çevre buna inanabiliyor. Dünyayı defalarca yoketme gücünde olan silahların başındaki adamların kendilerine barış getirmekte oldukça sanabiliyor. Günümüzde estirilmekte olan demokrasi furyası işte bunu sağlıyor; ve güçlüğe böyle görünme imkanı verme ile gücsüz ve ezileni aldatmanın adı oluyor.

Bugün namus ve şeref günüdür

Biliyorsunuz, dün olduğu gibi bugünden de ülkemizin yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarını talan eden barbar Türk devleti, yaptığı talan yetmiyormuş gibi, masum halkımızı da katliamlardan geçiriyor, yurtsever insanların sürgün ediyor ve zindanlarında esir tutuyor. Evet, emekçi Kurt yurtseverleri olarak yok etme politikasıyla karşı karşıyayız.

Bizler neden Avrupa'dayız, hiç düşündünüz mü? Ülkemiz Kürdistan'a baktığımızda fabrikannı olmadığı, işsizliğin tırmandığını, açlık ve sefaletin had safhaya vardığını görüyoruz. Tüm bunlar, TC'nin pis politikasıdır. Ülkemizde bizler mercimek, pamuk ekiyoruz; çapalıyoruz, çuvallara doldurup götürüp sömürgeci burjuvazinin fabrikalarına teslim ediyoruz.

Emekçi Kurt yoldaşlarım!

Kurt halkı artık gerçek partisine ve önerisine kavuşmuştur. O, insanlık dışı uygulamaları ve TC'nin çirkin politikasını bir daha yesermemek üzere mezara gömdü ve üstüne beton döktü. PKK'nın 15 Ağustos Atılımından bu yana fazla bir zaman geçmedi. Bu kadar kısa bir zamanda PKK, çok başarılar elde etti ve bizlere çok şeyle kazandırdı, öğretti. Herşeyden önce eskiden Kürdistan'da var olan polis, jandarma korkusunu yok etti. Halkımız artık, "Ben de varım" diyebiliyor, zindanlarda direniyor, kutsal Newroz ateşini daha da gürleştirip, canını bile bir mesale olarak yakıp kendini feda ediyor. Bugün şehir caddelerine dökülen 15 bin Kurt yurtseverinin Türk devletinin rejimini ve politikasını lanetleyen, "Topraklarımızdan defolun!" diyen sesleri var. Elbette tüm bu gelişmeler kendiliğinden olmadı. Bu cesareti Kurt halkına veren, Kurt halkın par-

tisi PKK ve Serok APO'dur.

Bu ilerlemelerin farkına varan Türk burjuva partileri rahatsız oluyorlar. Türk devletinin çirkin politikasına bakınız! İnnönu ve emperyalizmin sağlığı Süleyman Demirel 1989'da Turgut Özal'ın cumhurbaşkanlığını kabul etmeyordu. Fakat 1990'lara geldiğimizde "devlet elden gidiyor, Kürtler ayrılmıyor" diyerek telaşa düştüler ve üçü ittifak yapıp "ulusal birlik" için karar alıp özel kararnameler çıkarttılar. Bu kararnameler, köleliği kabul eden Kürtler aynı topraklarda kalabilir, kabul etmeyecekleri ise metropolere sürgün ederiz, Kurt yurtsever ve devrimcilerini de zindanlara doldururuz demektedir. Batman ve Şırnak'ı vilayet yapacağız dediler ve yaptılar. Bu iki vilayete özel yetiştirmiş ajan kadrolar dolduracağız deyip son kozlarını da oynadılar.

Evet yurtseverler, bu politika boyun eğersesek tümden yok olmaya mahkum oluruz. Bu yok olmayı durdurmak için bize de görevler düşmektedir. Bugün Kürdistan'da dağlarında, köylerinde, şehirlerinde namusumuz, şerefimiz olan kutsal topraklarımıza korumak için canını feda eden gerillalarımız var. Yine dünya kamuoyunun dikkatlerini ülkemiz Kürdistan'a çekmek için düşmanın zindanlarında direnen savaş esirlerimiz var. Biliyoruz, bizim bu kutsal savaşımıza bir kuruş katkıda bulunan bir devlet yoktur. Ülkemiz için canını feda eden zindan direnişlerine ve gerillalarımıza maddi ve manevi destekte bulunmak bizim görevimizdir. Bizler bunun bilincindeyiz. Çocuklarımıza da bu fedakarlığı aşıyalıyız. Çocuklarımıza her kuruşun bir mermi parası olduğunu kavratalım.

**Memê Alla
İsveç-Bollnäs**

Öteki olay ise AGİK'tir. Her ne kadar adına Avrupa dense de, doğrudan dünyaya yöneltilmiş ve etkisi bu kapsamda olan bir olaydır. Kanumca böyle görmek gereklidir. Kopenhag toplantılarının sonuçlarını yeterince bilmiyorum, ancak birkaç haber ajansının bültenlerinde verdiği bilgilere sahibim. Fakat, sonuçların dikkatle ele alınır irdelemesinin, değerlendirilmesinin yararları olacağını sanıyorum. Haber bültenlerinde yansyanlara göre, Türk rejimi sonuç bildirisinden memnun görünüyor. Rahatlıkla gazete kapatma uygulamalarına başvurması da bunu destekleyen ve doğrulayan bir olay oluyor. Bunlardan ne sonuç çıkar? "Yeni Avrupa"nın temel prensiplerinin Türkiye'deki faşist ve sömürgeci rejimin çerçevesini esas aldığı sonucu çıkar. Eğer bilgilerim yetersiz değilse, bu temel tespiti yapmak ve bu gericiliği her yöntemle teşhir etmek oldukça önemlidir.

Öğrendiğime göre, Kopenhag toplantılarının temel konuları "insan hakları" ve "azınlıklar sorunu" imiş. Böyle iki konuda bugünkü Türk rejiminin memnun bırakılan sonuçlara varmak, insanlık için büyük bir tehlike ve sahipleri içinse tam bir yüzkarasıdır. Ancak mevcut sonuçlara şaşılmasının gerektiği de很明显。İnsan hakları ile sömürge uluslararası azınlıklar sorununu tartışanlar kimlerdir? Hangi güçleri temsil ediyorlar? Çok açık ki, insanlar, uluslararası azınlıklar üzerinde baskı uygulayan güçleri. Tıpkı meşhur zirvelerde olduğu gibi, burada da sözde hak dağıtmaya iddiasında olanlar, gerçekten bu hakların gaspedicileridirler, suçlularıdır. Nitekim her iki sırunda da, suçluların birbirlerine sıkı sıkıya sarılmaya çalışıkları, birbirlerini kurtarmak için çaba harcadıkları, yaptıklarını nasıl gizleyebileceklerinin, insanları ve halkları nasıl aldatacılardırının yollarını aradıkları ortaya çıkmıştır. İnsanlar, sömürge uluslararası azınlıklar üzerinde baskı ve terör uygulayanlar, onların her türlü hakkını gaspedenler mevcut devletler değil midir? Hiç bunlardan, bunların temsilcilerinden hak dağıtıcı beklenebilir mi? Sonuçlar öyle gösteriyor ki, bu konularda suçsuz olan hiç kimse yoktur. Ve suçlular, bu durumlarının verdiği telaşla birbirlerine sarılmışlardır. Aslında bunun adına suçlular konferansı demek en doğrusudur.

Hıç kuşku yok ki, bu tür oylar Kürdistan'ı da doğrudan ilgilendirmektedir. Bu nedenle ilgisiz kalmamak, gerçekleri ortaya koymak ve gericiliği teşhir etmeye çalışmak en doğrusudur. Özel olarak, halkımıza yönelik gericiliği girişimleri ve bunlara angajie olan Kurt çevrelerini teşhir etmek ve halkımızı zamanında bilgi ve bilinçlendirmek önem taşır. Zira bunlar, Türk özel savaş güçlerinin son dönemdeki yöneliklerinden, bir yandan gazete ve dergiler kapatılırken öte yandan kurdurtulmakta olan partilerden, büyük bir çabayla sürdürülən model arayışlarından asla bağımsız değildir. Eminiz ki, başta Parti olmak üzere uluslararası örgütlerine kavuşan halkımız, eğer zamanında bilgilendirilirse, bu tür gericiliği kabaların hepsini boş çıkaracak, insanlığın ve uluslararası haklarının gerçek platformunu geliştirecek güçtedir. Çabamız hep bunun için olmalıdır.

2 Temmuz 1990
Selahattin Erdem

PKK'nın yüce aydınlatma faaliyeti sayesinde aydınlandı

Sömürgeci imha savaşlarına karşı ezilen halkların ulusal kurtuluş mücadeleleri hangi şartlarda nasıl başlar sorusuna yanıt aradığımızda insanlık tarihi gösteriyor ki; toprakları işgal edilen, yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynakları talan edilen, emek gücü iliklerine kadar sömürülen, kültürü yasaklanan bir ulusun isyan etmesi meşruder, gerekli ve zorunludur. Yok olmamak, insanca ve hür yaşamak için kölelerin kutsal yolu isyan yoludur.

İşyanların zaferi için zorunlu olan ise çağdaş düşünce ve savaş örgütlerine kavuşturmak. Bu örgütler sahip kölelerin isyan etmemesi en lanetli davranıştır. PKK tarihi ezilen emekçi Kürt siniflerini aydınlatma tarihidir. Çağımızın en ileri düşüncesi Marksist-Leninist bilimle donanmış, öncü mührüzün ideolojik politik önderliğinde yaratılan savaşçı halk ordumuz sömürgeci imha savaşına karşı varolma ve insanca yaşama savaşını başlatmıştır.

Peki zamanı geçmişlerin veya zamana uyum sağlamayan, bir arpa boyu yol almayanlar neden devrimci halk savaşını erken bulmaktadır. Devrimci savaşımızı erken görüyorlar ve kendince neden olarak halkımızın geriliğini, örgütüslüğünü gösteriyorlar. Peki herseyi gasp edilmiş kölelerde aydınlanma, örgütlenme uzaktan gazel okumakla olur mu? Tarih buna hayır diyor. İşte tam da bu noktada aydınlanma faaliyeti sayesinde aydınlanmıştır. Bu faaliyet safları netleştirerek, feodal gerici düşünce ve ilişkiler yerle bir etmektedir.

Sonuç itibarı ile PKK'nın önderlik ettiği halk savaşımızı erken görenler, "zamanı değildir" diyenler ülke ve halk gerçekliğimize yabancılaşmış, kurtuluş halkın yanında değil, metropol başkentlerde arayan cücelerdir.

S. Lezzin, Avusturya

SENİ DARAĞACI BİLE YILDIRAMAZ DAYI!!..

Kapalı kapılar ardında olduğunu
Unuttuğumu mu sandın
Hayır, dayıçığım hayır, unutmadım
Küçüküm ama şimdi gibi hatırlıyorum
Satılmış köpekler ancak pusuya düşürerek
Yakalaabileceklerini biliyorlardı
Vatan için eğitilmiş Kurt bir savaşçıyı.
Başka nasıl yakalaşabilirlerdi?
Şimdi anlıyorum dayıçığım
Neden bir görünüp bir kaybolduğunu.
Şimdi anlam verebiliyorum artık
Konuştuğun her kelimenin derinliğinde
Neler yattığını,
Nasıl anlatırdın Cudi'yi, Botan'ı,
Bagok'u, Dicle'yi... cevher dolu topraklarımı.
Hele Kürdistan deyince
Adeta kükreşine şimdi anlam verebiliyorum
Şu an içerisinde ne denli direndiğini
Bilebiliyorum dayıçığım
Yaptıkları insanlık dışı işkenceleriyle
Boyun egeceğini sandılar
Ama bir kez daha gösterdin onlara
Kurt bir savaşçının beynine yerlestirdiği,
Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin
Yobaz bir işkenceyle silinemeyeceğini.
Şimdi anlıyorum dayıçığım
Anlattığın her hikayenin anlamını.
Saf cahil kalmış Kurt halkının
Kaderiydi bu hikayeler.
Ve bir gün bu kader değişecek, değişmeli diyorun.
Doğruyuş dayıçığım
Verdiğin her vaat doğru
Şimdi Kürdistan ulusu hep el ele vermiş
Bir ağızdan diyebiliyor, haykırabiliyor artık
Bimre bindesti, biji serxwebüna Kurdistan!
Biji Serok APO, biji berxwedana Kurdistan!

Baran-Regensburg

Devrimci Demokrat Kamuoyuna!

Ben insanım diyen herkese sesleniyoruz!

Halkımızın özgürlük ve bağımsızlık için ayaga kalkışını dün olduğu gibi, bugün de faşist düzen, devlet terörü eşliğinde her türlü baskı ve işkence yöntemiyle engellemek istemektedir.

Yoncalı, Dereler, İkiyaka ve daha bir çok yerde, halkımıza yönelik yapılan katliamlar, bugün daha da boyutlandırılarak devam etmektedir.

Son Nusaybin ve Cizre'de yaşananlar bunun en canlı kanıtlarıdır.

Devlet, Nusaybin ve Cizre'de genç, ihtiyar, kadın ve çocuk ayrimı gözetmeksızın insanlarınıza kurşunlamıştır. Bunun sonucunda halktan 6 kişi katledilmiş, onlarca yaralanmış ve binlerce gözaltına alınarak en vahşi işkencelere tabi tutulmuş ve tutulmaya devam edilmektedir. Binlerce tank ve topa bu şehirler

kuşatmaya alınarak toplu kıym provaları yapılmaktadır.

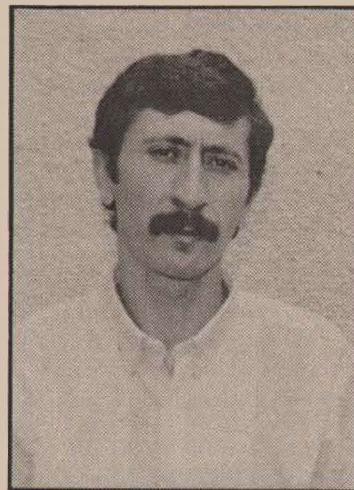
Halkımıza yönelik bu katliam ve çağdaşı uygulamaları protesto ediyor;

Ben devrimciyim
Ben demokratım
Ben ilericiyim
Ben aydınım

Ve ben insanım diyen herkesi, halkımızın Bağımsızlık ve Özgürlük istemini katliamlarla, toplu sürgünlerle, insan dışkısı yedirmelerle, kitlesel tutuklamalarla, ve vahsi işkencelerle bastırmaya yönelik faşist devlet politikasına karşı çıkmaya, teşhir etmeye, dur demeye ve halkımızın yükselen haklı sesine ses katmaya çağrıyoruz!..

Dava arkadaşları adına
H. Altun-Ş. Göktas-F. Kav
Aydın E-Tipi Cezaevi

“Yurt insanın anasıdır”

özü itibarıyla, insanın doğuştan sahip olduğu temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak, kısacası bizler için sürgün, işkence, sansür anlamına gelmektedir.

Sürgün yüzyıllar öncesinde köleci imparatorluklar tarafından halklara uygulanan, kökünden, soyundan, toprağından koparma, yok etme yöntemidir. Yani kendi amaçlarına uymayan bir gelişmekte olduğunda bir avuç zulümkar, bu gelişmeye yol açan insan veya toplulukları yerinden ve yurdandan koparıp alır. Yurt insanın anasıdır...

Sansür ise gazete veya derginin doğru haber yazmaması, radyonun doğru haber vermemesi dir. Daha doğrusu, doğrudan yana, iyiden yana olan hiç bir şeyin yayınlanmamasıdır.

Bir de buna ek olarak biz tutuklular için Eskişehir'de yapılan tek kişilik hücrelerin bulunduğu cezaevlerinin "üretime" açılması için girdik bu eyleme. Tüm bunları protesto etmek için ... Çünkü biz insanız. İnsanlığa uyumayan, insanlıkla uyuşmayan şeylere tahammül edemeyiz. Tüm insanlar da aynı duyarlılığı göstermeli. Bu, insan olmanın, insanları sevmenin en asgari gereklerindendir. Bunu böyle anlamak gereklidir.

Evet, acılar, izdiraplar ve uykusuzluklar boşuna değil, açığa yattığınız küçük ve gözden irak sayfa köşelerinde verildi. Ama oldukça önemli olan, toplumumuzu ve halkları yakından ilgilendiren bu eyleme girmemiz sadece bir kaç sözçük, yada bir kaç satır haber yazıyla anlatılamaz.

Bildiğiniz gibi son aylarda peş-peşe kanun hükmündeki kararnameler çıkarıldı. Kararname

Cevdet İNAK
Aydın E Tipi Cezaevi

Halk savaşmaya karar vermiş, bunu kararnameler engelleseyemez

Biliyor musunuz; İsmail Beşikçi'yi, O'ndaki engin insan sevgisini, Kurt, Kurdistan sevdasının yoğunluğunu gördükçe, tanıdıkça yüceliğini daha iyi anlıyorum. Her gözeneğinde gerçekimize akan bir sıcaklık; o koca yüreğinde bizi sarmalayan bir enternasyonalist ruh zenginliği vardır. İnsana özgü soylu öğeler onda biraraya gelmiş. İnsana çok anlamlı duygular yaşatıyor bu kişilik.

Bir de ülkem, halkımı, beni bizi anlayan, anlatan bunca yakınlık, bunca tanışmışlık ve içtenlik şaşırıyor, sevindiriyor sadece. Bunu anlatabilim zor! Ama insana korkunç güzellikte duygular yaşatıyor, haklı bir gururla yürek atışlarının hızına kulak veriyorsun. Soylu bir kavganın yarattığı dostluk-kardeşlik; onun kurduğu bir köprüdür bu, diyorsun.

Biliyorsunuz baharla gelen kitlesel dalga özlenen intifadamız

karşı devrimin yeni saldırısı ve özlemlerini (!) de birlikte getirdi. Özel savaş yeni yöntemlerle boyutlandırıldı. Halkımız yeni bir sürgün, tecrit ve her türlü zorla karşı karşıya bırakıldı. Şimdiye kadar uygulanan gizli sürgün, katliam vb. yasallaştırıldı. Yani bir kez daha açıktan savaş ilan edildi. Ama ülkeyi sarar bir yangın bu şekilde söndürmek mümkün değil, ok bir kez yaydan çıkmış! Halk savaşmaya karar vermiş, bunu kararnameler engelleseyemez. Kaldı ki halk 1920'lerin 1940-50'lerin

halkı değil artık. Takrir-i Sükkün'lär o dönemde bile bir işe yaramadı. Yeni çıkartılan kararnameler mücadeleyi daha da ateşliyecektir, bunu yasa sahibi de biliyor.

İktidar durmadan yama vuruyor kararnameye. Yeni yeni rakamlar eklemekte, bir türlü hizaya koyamamaktadır. Ve görülen o ki, bu "çare" bir derde deva olmaya fırsat bulamayacaktır.

7 günlük açlık grevimi sonuçlandı. Amaç bir uyarıydı. Esas ucu halkımıza yönelik olan ve öteki ucuyla da Türkiye'deki devrimci-demokratik muhalefeti hedefleyen kararnameyi; ayrıca biz tutsaklar için inşa edilen yeni ölüm kampları nitelikindeki hücre tipi cezaevlerini deşifre etmek, uygulamaları protesto etmek ve kınamak için başlatılan

Hücrem

Diyarbakır ne devrandır bu devran?
Zebanisi bol cehennemdir bu zindan
Kara zulüm kudurmuştur korkudan
Hücrem demir, yürek demir can demir.

Şirindirde yad ellerim can şırın,
İşkencede tükeniyor günlerim
Benzim soldu yara-bere-kan-ırın
Hücrem demir, yürek demir, can demir.

Kaldırın şu zindanın üstünü,
Kimi osmiş kimi yakmış kendini
Kimi ölüme yatmış da oysa beni beni
Hücrem demir, yürek demir, can demir.

Belki sabah gün ışımış aleme
Yol bulunmaz ışık sızımsız hücreme
Bir mezarına bakıyorum bir çevreme
Hücrem demir, yürek demir, can demir.

Verem girmiş çögümüzü kemirir
Zulüm yandan öfkemi kinde semir
Cellat sokmuş hançerini çevirir
Hücrem demir, yürek demir, can demir.

Yoniyordu kardeşlerim ateşe
Ölüm orucunda ölür peş peşe
Alem sağır mı hele bakın bu işe?
Hücrem demir, yürek demir, can demir.

Neylersin brē cellat neylersin,
Hiç usanmaz zulüm cefa eylersin,
Bizden kemlik, dönenlik mi beklersin?
Hücrem demir, yürek demir, can demir.

Can kurbandır sakınır mı bu halktan?
Gün, bugündür dayan yürek, can dayan
Kavim kardeş hasret eder sizi civan
Hücrem demir, yürek demir, can demir.

“Bizim için her alan bir mücadele meydanıdır”

Fiziki olarak tutsağız ama ruhunuz dağların doruklarında, ülkeminin her karış toprağında, dayanılmaz bir sevda gibi atıyor yüregimiz.

Dışarıdaki sıcak gelişmeler, başharin güçlü coşkusunu bizleri coşturuyor. Artık durum bildiğiniz gibi değil. 9 yaşındaki çocukların bizim gerçekliğimizi haykırıyor. Tank ve topla alev, alev yrekler susturulmak isteniyor. Ama olmuyor. ölüm ve yaşam arasında bir fark kalmamış.

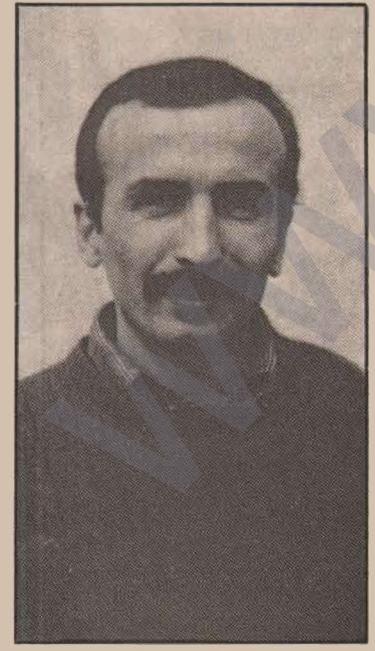
Onun için "ya insanca yaşam, yada ölüm" deniyor. Bunun dışında bir yol yoktur. Tabi, böylesi bir durumda da dört duvar arasında olmak bizim zorumuza da gidiyor. Fakat bizim için her alan bir mücadele meydanıdır.

Baharin sıcaklığını bizler de büyük bir coşkuyla karşıladık.

Bayramımızı marşlar, halaylar, ateşler eşliğinde kolkola kutladık. Geçmişe nazaran içerenin yaşam koşulları daha iyi. Kazanılan bazı haklar var. Tabi her gelişme karşısında yeniden bu hakların gasp edilmesini açık ki istemiyoruz. Bunun için de sürekli dayatmalarımız var. Yemeklerimiz yenilir gibi değil, günlük basın -yayını gecikmeli de olsa izleme olanağımız var. Şimdi, bir sorun çıkmadan avukatlarımıza görüşebiliyoruz. Havalandırma gün boyu açık, şimdilik bu bize yetiyor. Çünkü geçmişte bu imkan da yoktu, ölesiye bir mücadele sonucu kazanılmıştır bu haklar.

Besra EKSEN
Özel Tip Cezaevi Malatya

“Vatanda yaşamak kadar mutluluk verici yaşam olamaz”

şılıkli yaşamaya hiç bir zaman sahip olmadılar. Mutlaka yaşıyanlar olmuştu, ama bu özde olmamıştı. Kaldı ki siz bu onurlu yaşamın tohumunu atanlardan çok şanslısunuz ve olanaklarınız daha fazla.

Her insanı eksikliği olabilir. Yazi ve imla yanlışları sizin için eksiklik olamaz. Önemli olan yaşandaki eksikliklerimizi gidermektedir. Kaldı ki birşeyler yapmak, sonuçlar ortaya çıkartmak için bir çok konuda tam olmak zorunlu değildir. Önemli olan eksiklerini giderme çabası içinde olmaktadır. Bu nedenle eksikleri önmüzdé engel olarak görmeyin.

O yaban ellerde çabalarınızla halkımızı gururlandırın, bizleri ve ailenizi gururlandırın. Ancak yaban elleri kendinize mesken edinmeyin. Zorluklar içinde olsa da, vatanda yaşamak kadar mutluluk verici yaşam olamaz. Orası bizlere göre değil, hele gerçekliğimiz dikkate alınırsa. Medya'nın çağrısını iştiyor musunuz? Bundan güçlü çağrı düşünmemiyorum. Bu nedenleki, çağrı ben de sürekli yineliyorum ve hatırlatıyorum.

Mustafa KARASU
Ceyhan Cezaevi

bir kampanyaydı.

Türkiye kamuoyunda arzu edilen bir yanıt uyandırmadıysa da genel olarak çok olumluydu. Özellikle bizim halkımızın geniş katılımı oldu. Basın bilişli 141-142'yi öne çıkarttı. Türkiye'deki belli çevrelerde de anti-faşist mücadele anlayışı sakat olduğu için, ön plana çıkarılmaya çalışılan şeyler farklı oldu. Anti-faşist mücadelelerin merkezine oturulan maddeler üzerinde bol gevezelik etmek kolaydır. Bu çevreler işin kolayına kaçıyor. Oysa kararnamenin hedefi önemlidir. Doğrudan doğruya bir halkıodefliyor ve savaşa pervaşılıştırmayı. Aynı zamanda Türkiye halkını ve emekçilerini yeni bir baskı-yasak kışkıracına alıyor. Bu na rağmen daha radikal çıkışlara sıçrama yapamıyorlar.

Kendilerine insan hakları savunucusu maskesi takanlar, derneklerini ailelerimizin yüzlerine kapatabiliyorlar. Başkaları olسا olur, ama siz... olmaz diyecek kadar insanlıktan uzaklaşabiliyorlar. Hani insan hakları savunucusu?! Bize dönük yüz büylesine sahteder.

Türkiye'deki olumlu gelişmeler sevindiricidir ama işte bu gibi çırık tutumların çokluğu da insanı o derece öfkelendiriyor. Aziz Nesin benzeri aydın-demokrat(!)lardan fazla bir beklenmemiz yok, fakat maske takınıp bol söylev veriyorlar hala.

Sakine CANSIZ
Çanakkale Cezaevi

Türkiye'de memurların başkaldırısı ve düşündürükleri

Türkiye'de resmi devlet kuruluşlarında ve özel sektörde çalışan memurlar, başta İstanbul olmak üzere Ankara, İzmir, İzmir, Kütahya, Adana vd. şehirlerde eyleme geçtiler. İşçilerin 1989 baharındaki yaygın, kitle sel pasif eylemlerini anduran memur eylemleri, 1990 yılı ikinci yarı ücret zamının %25 olarak açıklanmasıyla birlikte daha da yaygınlaşarak sürüyor. Memurlar grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı ve ücretlerine zam yapılmasını istiyorlar. Memurların örgütlenme, sendika, grev ve ücret zammı talebiyle yaptığı eylemler, başta işçiler ve öğrenciler olmak üzere tüm halk kesimleri tarafından destekleniyor. Bu, 1980'deki askeri-faşist darbeden sonra ilk kitlesel memur eylemi oluyor. Ve kendi içinde birçok olumlu gelişme öğesini barındırıyor.

Memurlar ilk olarak geçtiğimiz Haziran ayında, 1990 ikinci yarı yıl ücret zamının faşist ANAP iktidarı tarafından Temmuz ayında belirlenmesinden önce, zamın yıllık enflasyon oranının üstünde tutulması için hükümeti uyarmak, sendika ve grev hakkı taleplerini ilerletmek amacıyla eyleme başladilar. 25 Haziran 1990 günü İstanbul Çağaloğlu Anadolu Lisesi önünde toplanan üç binin aşısının memur, Sirkeci'de büyük postaneye sessiz bir yürüyüş yaptı. Faşist ANAP iktidarı başkanı Yıldırım Akbulut'a, "Sefalet ücreti değil grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı istiyoruz" yazılı telgraf çektiler.

Bu ilk kitlesel protesto eyleminden sonra yaptıkları basın açıklamasında sorunlarını ve taleplerini şöyle ifade ettiler:

"Ülkemiz son yıllarda giderek derinleşen bir ekonomik bunalım ve bunalımın yarat-

kaların en yoğun etkileri ise sendikal örgütlenme hakları gaspedilmiş olan 657 sayılı yasa kapsamındaki 'kamu çalışanlarnda' görülmektedir. 1970'ten itibaren 657 sayılı yasa ellise-kiz kere değiştirilerek, bir yan dan devlet memurlarının, iki kişisinin bile herhangi bir konuda yerel ya da siyasal mekanizmalarla başvuru hakları gaspedilirken; diğer yanda da aylik ödeneği ve sosyal yardım

tek taraflı sözleşmelere 'uygun' olarak isten atılmaktadır. Biz kamu çalışanlarının ekonomik, sosyal, kültürel gereksinimlerine yanıt verecek bir ücret politikası uygulanmasının zorunluluğuna inanıyoruz. Ayrıca çalışanların gereksinimlerinin karşılanmasıının yanında bir de ülkemizde yıllardır umut turulan 'Birlikte Hakkı'nın da varlığına dikkat çekmek istiyoruz. Ücretlerden hiç

mezunu 5 yıllık bir memurun maaşı son zamlarla birlikte 375 bin TL. Bu durumda memurların büyük çoğunluğu yoksulluk sınırının çok altında bir yaşama mahkum edilmiş oluyor. Bu da, 1,5 milyon memur 777 bin memur emeklisi, 1 milyon 300 bin işçi emeklisi ve 484 bin Bağ-Kur emeklisi ve bakmakla yükümlü oldukları milyonlarca insan için tam bir sefalet, açlık ve yokluk anlamına geliyor. Ama diğer

Augustos Atılımı'yla başladığı silahlı mücadele ardından, odañan da alındıkları güçle yavaş yavaş toparlanmaya başladı.

Yılların öfke ve kinini yansıtan birikim, kendiliğinden, pasif ve daha çok ekonomik-demokratik taleplerle sınırlı da olsa artık kitlesel eylemlere dönüştürebaşıldı. 1989 baharında yaşanan yoğun işçi eylemliliği bunun ilk örneğiydi. Talep ve tepkilerinin önünde bir sübop rolü oynayan gerici-faşist sendikalıları aşan işçiler, örgütlü birleşik mücadeleleri sayesinde en azından ekonomik yaşam koşullarını kısmen de olsa düzeltmeye bağırdılar. Bu, onlara kendi örgütlü güçlerine güvenmesini, yanı özgür esas alınmasını ve sonuna kadar kararlı, örgütlü bir tarzda mücadele ettiği sürece başaramayacak hiçbir şey olmadığını öğretti. Aynı zamanda devletin "baba" olmadığını; tam tersine, kendilerinin karşısında burjuvazinin çıkarlarını savunmak, korumak için yapamayacağı baskı, entrika ve komploları olduğunu kavradı. Bir bağımsız Çelik-İş Sendikası'na üye Karabük ve İskenderun Demir-Çelik işçilerinin grevi ve bu greve yapılan devlet müdahalesi, başlı başına bir ders oldu.

Son günlerde kitlesel olarak ayaga kalkan memurlar da, eski gibi işçileri küfürümsemek, aşağılamak yerine, onların mücadele ve örgüt deneyimlerinden yararlanıyorlar. Ve eylemlerde, "İşçi-memur el ele genel greve" sloganını atıyorlar. Önceden devlet ne verirse kabul ettiğlerini, ama artık devleti bir işveren olarak görerek haklarını alıncaya kadar mücadele edeceklerini ve onunla pazarlıkmasına oturacaklarını söylüyorlar. Memurların son eylemlerinde kulandıkları, "Örgütlenelim, mücadele edelim, dirilelim" sloganı bile, milyonlarla ifade edilen bu kitledeki ruhsal değişimi ortaya koyuyor.

Mevcut durumda Türkiye'de kitlelerin kendiliğinden toplumsal hareketi, önderlik iddiasında olanların tavrını çoktan aşmıştır. Rejime karşı patlama noktasına gelen kitleler, kurulu düzeninin sınırlarını zorlamakta, sahte yapıları dağıtmaktadır. Kemalist-faşist rejimin, kitlelerin toplumsal muhalefetinin önemini kesmek, yönünü saptırmak için gündemleştirmeye çalıştığı TBKP vb. yapılar, kesinlikle kabul görmemektedir. Yillardan bu yana aldatılan, sömürülün, bastırılan, ezilen geniş halk kitleleri, bundan böyle aynı şeyler yaşamak istememekte; bu yönlü dayatmalara karşı da mücadele etmektedir.

Ancak işçisiyle memuruyla bir bütün olarak Türkiye halkı kendi devrimci önderini, örgütlü gücünü henüz yaratabilmemiş değildir. Ama kendiliğinden, pasif, daha çok ekonomik-demokratik taleplerle de olsa, ortaya çıkan bu yaygın kitle eylemleri, Türkiye halkın da kendi kurtuluş yolunu bulduğunu, bunun mücadelede başka bir şey olmadığını anladığını ve gereklerini yerine getirmeye başladığını göstermektedir.

PKK ve önderliğindeki Kürtistan ulusal kurtuluş mücadelesi, Kürtistan halkın olduğu kadar Türkiye halkın da kurtuluş yolunu açmakta ve bu doğrultuda hızlı mesafe almaktadır.

alacaklarının hesaplanması işi neredeyse bir bilmeceye dönüşürülmüştür. Bu gerçekliğin başka boyutu da: KİT (Kamu İktisadi Teşebbüsleri)'nde 'Sözleşmeli Personel Yasası' ile çalışanların, iş güvenliğinden yoksun duruma getirilmelerinde ve her an isten atılma tehdidiyle çalıştırılmalarında görülmektedir. Ayrıca Maliye'de 657 sayılı yasaya aykırı bir şekilde çalıştırılan çok sayıda çalışan ise ne memur, ne de geçici

bir şekilde fon kesintileri yapılmamalı, kamu çalışanlarının vergi yükü azaltılmalı, eğitim, kadem ve çalışma koşullarına göre ücretler kademeli olarak artırmalı.

Bu nedenlerle sefalet ücreti değil, emeğimizin, ürettiğimiz değerlerin karşılığında insanca yaşam koşullarının sağlanmasını istiyoruz. İstediğimizi elde etmenin yolu da örgütlü, birleşik mücadele ve işverenimiz devletle pazarlık masasına oturmaktan, grev silahını kullanmak hakkını kazanmaktan geçer."

Bu açıklamayı yapan Eğit-Der, TMMOB, İstanbul Tabibler Odası yetkilileri ayrıca, "İstemlerimizin elde edilmesinin yolu İstanbul Belediyesi temizlik çalışanlarının gösterdiği gibi örgütlü, birleşik mücadelede geçenmektedir" dederler.

Faşist rejimin maliye ve gümrük bakanı Adnan Kahveci'nin ücret zamının %25 olarak açıklamasıyla birlikte, kamu ve özel sektörde çalışan memurların protesto gösterileri de yoğunluk kazandı. Başını belediye memurlarının ve sağlık emekçilerinin çektiği memur eylemleri, hızla diğer kentlere de yayılıyor ve kendi içinde çok çeşitli eylem biçimlerini kapsıyor. Yemek boykotundan, Antep ve ilçe belediye memurlarının yaptığı gibi boş tencereyle yürüyüş, toplu protesto telgrafı, hastane, fakülte, kuron bahçelerinde alkışlı gösteri vb. gibi pasif eylem biçimlerini deneyerek sorunlarını ve taleplerini kamuoyuna duyurmayı, faşist iktidar üzerinde baskını yaratmayı amaçlıyorlar.

Açıklanan zam miktarı, 1990 yılı enflasyon rakamı (%75 dolayında) karşısında reel ücretlerde büyük bir gerilemeye; yani memurların taleplerinin tam tersine alım güçlerinin daha çok düşmesini, daha çok yoksullaşmayı ifade ediyor. 1990 yılı Haziran ayı hesaplarına göre Türkiye'de yoksulluk sınırı 600 bin lira dolayında. Oysa üniversite

türgi ideolojik ve politik sorunlarla karşı karşıyadır. Ülkemiz, bu bunalımı 1950'den itibaren yaşamaktadır. Emperyalizmle olan bu ilişki sistemi sürdürdüğü sürece de yaşayacaktır.

Uygulanan ekonomik politi-

HEDEF TOPYEKÜN ÖRGÜTLENME VE TOPYEKÜN ULUSAL DİRENİŞ

Bütün ögeleriyle ulusal kurtuluş mücadelemizde yeni bir döneme yaşıyoruz. Tarihi kazanım ve derslerle, yine tarihi sorumluluk ve görevlerin beklediği bir döneme giriyoruz. Çünkü, halen kitleleri ideolojik ve politik olarak eğitme görevlerimiz sürmesine rağmen gönüllerin fethedildiğini, halkın ideolojik ve politik olarak mücadeleye kazandığı, şimdi asıl görevin kitlelerin ortak devrim eylemini yaratmak olduğunu biliyoruz. Kitle eylemi, halkın tüm yurtsever-demokratik dinamiklerini harekete getirecek, sömürgeci zırhı parçalayacak, sömürgeciligin ayakta tuttuğu suni toplumsal ayrılıkları aşacak, ulusal örgütlenme ve başkaldırının yolunu açacak temel eylem türüdür.

Mart 1990 halk ayaklanması ve gösterilerimiz, özlediğimiz yeni savaş cephesini açtı, hem de tüm zenginliği. Dünya halkları arasında bilinen ve halkın direniş ile demokratik bilinçlerinin vazgeçilmez ögesi olan şehir kitlelerinin yoğunlaştı. Sadece sömürgeci soykırım yasağını aşmak ve özel yıkım savaşını boşça çıkarmak değil, halkın mücadele ve örgütlenme taleplerini karşılamak, kitleler direnişi sürekli kılmak, halkın özlemi içinde olduğu ve bunun için de her fedakarlığı gözle aldığı ulusal kurtuluş ayaklanması varmak için, inatçı, yetkin ve sürekli bir devrimci-yurtsever çalışma gereklidir. Yınlıklar arttıkça sorunları da artar. Yıgn mütadelesi örgütüne kadar. Yıgn mütadelesi örgütüne kadar. Örgütüne kadar. Örgütüne kadar. Milyonları ayağa kaldırarak, örgütüne ve eylemde militan ordusunu gerektirir. Milyonları ayağa kaldırarak, örgütüne ve eylemde militan ordusunu gerektirir.

ral, silahlı mücadeleye de savaşçı, istihbarat ve donanım kaynağı olacak üretken ve sürekli bir potansiyeldir.

Sömürgeciler de, şehir kitlelerinin eyleminin kendileri açısından taşıdığı tehlikelerin bilincinde yeni politikalar ve önlemler geliştirmiş ve de bunları tüm hızıyla uygulamaya sokmuşlardır. Soykırımları yasallaştıran, mecburi ıskanı geri getiren, yasaklar, sansür ve baskını içeren son kararnameler, şehir kitlelerinin kabaran ulusal kurtuluş eyleminden sonra çıkarılmıştır. Sadece sömürgeciler değil, aynı zamanda kitlelerin kabarık ve yoklukları bile belli olmayan Kürdistan reformist grupları da, şehir kitlelerinin potansiyeli üzerinde bir davranışa carianmak istemektedirler.

Bunlar gösteriyor ki, önmüzdeki süreçte ulusal direnişimizin kitleSEL boyutunun artmasına paralel olarak, düşmanla savaşımız daha kızışacak, o düzeyde de kitleleri örgütlemenin ve eyleme çekenmenin sorunları ortaya çıkacaktır.

Sadece sömürgeci soykırım yasağını aşmak ve özel yıkım savaşını boşça çıkarmak değil, halkın mücadele ve örgütlenme taleplerini karşılamak, kitleler direnişi sürekli kılmak, halkın özlemi içinde olduğu ve bunun için de her fedakarlığı gözle aldığı ulusal kurtuluş ayaklanması varmak için, inatçı, yetkin ve sürekli bir devrimci-yurtsever çalışma gereklidir. Yınlıklar arttıkça sorunları da artar. Yıgn mütadelesi örgütüne kadar. Örgütüne kadar. Örgütüne kadar. Milyonları ayağa kaldırarak, örgütüne ve eylemde militan ordusunu gerektirir. Milyonları ayağa kaldırarak, örgütüne ve eylemde militan ordusunu gerektirir.

Ulusal kurtuluş öncümüz PKK, Mayıs 1990 II. Ulusal Konferansı'nda dönemi, cephe ve topyekün ulusal ayaklanmalara varacak yerel ayaklanmalar ve kitlesel direnişler dönemi olarak ele almış, tüm parti ve cephe kadrolarının ve halkın gücünü bu doğrultuya seferber etmiştir.

Bu soylu görevde hizmet etmesi amacıyla dizi olarak sunacağımız bu yazımızda, ayaklanma deneylerimiz, dersleri ve PKK II. Ulusal Konferans kararlarına dayanarak cephe-kitle örgütlenmesi ve eylemi sorunlarını işleyecek ve bu konuda perspektifler koymayı hedefleyeceğiz.

Yazımızın amacına ulaşabilmesi açısından doğrudan cephe çalışması içinde olan kadroların deneyimlerini ve bu deneyimlerde ortaya çıkan sorunları aktararak, yazılmazı güçlendirmeleri gerekmektedir.

Cephe çalışmalarının siyasal boyutu

Kürdistan devrimi cephesel bir devrimdir. Bu, Kürdistan'ın sınıfsal özelliklerinden kaynaklanmaktadır. Ulusal kurtuluş devriminden çıkarı olan tüm sınıf, katman, grup ve kişiler bu kapsamın içindedir. Bunlar; işçiler, köylüler, aydınlar ile esnaf, memur vb. emekçi küçük-burjuva katmanlarla burlardan gelme kadın ve gençlik kitleleri ulusal kurtuluş cephesinin kapsamına giren halk güçlerini oluşturur.

İşbirlikçi yerli egemen sınıflar, tercihini sömürgecilikten yana yapan ve işbirlikçi çözümlerin peşinde olan küçük-burjuvazinin elit kesimleri, halk kategorisine dahil değildir.

Devrimci-yurtsever çalışmamız, tüm halk kesimlerine, onları kazanmaya yönelikir. Halkın farklı kesimleri kazanılmadan, ortak eylemleri geliştirilmeden adına layık bir cephe örgütlenmesinden bahsedilemez. Halkı kazanmak ve örgütlemek, halkı tüm özelliklerle tanıtmaktan geçer. Bu, halkın oluşturan tüm sınıf, katman ve grupların özgül konum ve özelliklerini bilmekten geçer. Tüm halk kesimlerine yönelik ortak ajitasyon ve propaganda gereklidir, ama yetmemektedir. Sadece devrimci-yurtsever çalışmamızın asıl zemin olan halkın gücüne yönelik değil, taktik ilişkilerde bulunabilecek grup ve kişilere ve düşman güçlerine de yönelik yaklaşım ve ilişki tarzını bilebilmiyor. Bu da, onların özelliklerini bilmekten geçer.

Her sınıf ve katmanın içinde bulunduğu özgün ekonomik ve sosyal konumu bilmek, buradan hareketle kitleleri özgün talepleriyle mücadeleye çekmesini ve bunu ulusal kurtuluş direnişinde birleştirmesini becermek gerekmektedir.

Bu görev, bizi cephe birliklerinin zorunluluğuna götürür. Cephe birliklerinin programlarında da yansıtıldığı gibi, birliklerin görevi farklı halk kesimlerini özgün talepleri temelinde etkilemek, örgütlemek ve ortak cephe eylemine çekmektir.

Siyasal halkın eylemlerimiz, ciddi bir gerçekliği ortaya çıkardı; kan ve mücadele içinde pişen, deneyimli ve çok büyük kadro potansiyeline rağmen, örgüt ç-

pimiz, kitle kabarmamızın gerisinde kaldı. Denebilir ki, bu çelişki her mücadelede vardır ve her kitle eylemi örgütse sınırları aşar. Ancak kitle ya da cephe mücadele sadece ortak eylem değildir. Cephe, ortak eylemin yanında ortak program ve örgüt de demektir. Günün 24 saatinde kitlelere egemen, onlara yön veren politik örgütse öncülük olmadı mı, kitle kabarması ve eylemi yönünü şaşırabilir.

Mart 1990 kitle eylemleri militanlarının anlamlı mesajları vardır; Nusaybin'de gençlik zayıf örgütse müdahale ve elindeki cuzi miktardaki malzemeye rağmen, daha çok kendi olanaklarıyla muazzam bir örgütülük ve bilinçli eylem gücü sergilemiştir. Kadınlar, kendilerine yönelik tüm değerlendirmeye ve tahminleri aşan bir oranda mücadeleye katılmış, gelişkin bir demokrasi bilinci ve yurtsever eylemlilik sergilemiştir. ARGK'ye katılmış olsun, şehir kitlelerinin cephesel örgütlenme faaliyetinde olsun, kadınlar temel bir eylem olarak yer almaktadırlar. Mayıs ayı içinde Kerboran (Dargeçit)'de sonu tutuklanmaya biten kadınla-

dir. Bu ve daha çoğaltılabilen örnekler, din adamlarının güçlü bir cephe potansiyeli ve camilerin de birer kale durumuna getirilebileceğini ve getirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Büyük bir baskı ve kontrol altında tutulan Kürdistan işçi yiğinları, son kitle eylemlerimizde de görüldüğü gibi, cephe mücadeleinin temel bir gücü konumunu sürdürdüğünü göstermektedir. Eğer, işçiler son kitle eylemlerinde kendilerinden beklenen bir eylemlilik yer almamışlarsa, bu, onların ulusal kurtuluş mücadeleindeki atfedilen role uygun olmayışından değil, işçi sınıfının diğer halk kesimleriyle giriş konumundan, ayaklanmaların durumunun net gözleme memesinden ve onlara yönelik örgütse çalışmaları yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

Mart 1990 kitle eylemlerimiz, mücadelede yeni bir eylem ortaya çıkardı: Çocuklar. Açığa, sefalete ve sokağa terkedilen çocukların, şehir kitlelerinin cephesel örgütlenme faaliyetinde olsun, kadınlar temel bir eylem olarak yer almaktadırlar. Mayıs ayı içinde Kerboran (Dargeçit)'de sonu tutuklanmaya biten kadınla-

cadelede nasıl hesaba katılması gereken bir güç olduğunu gösterdiler.

Kürdistan toplumu, ulusal kurtuluş mücadeleinin etkisiyle ancak uzun bir zaman kesitine sürebilecek sosyal ve bilişim dönümüne yaşadı. Topluma zorla dayatılan aşiret ayrıllıkları, mücadelenin etkisiyle aşılıyor. Aşiret ayrıllıkları halen devam etmesine, toplum bünayemizde tarihîlara yol açmasına ve geteciliğe zemin yapılması rağmen; geteciliğe karşı olan direniş, göçe karşı sergilenen direniş ve şehirlere sürülen yoksul köylü kitlesinin nasıl kısa sürede yurtseverdemokratik biliçle doldugu, ulusal birlige susadığını, Nusaybin, Cizre ve diğer şehirlerimizdeki görkemli kitle eylemlerinde hepimiz gördük.

Halkımız arasında farklı dinisel, mezhepsel inançların olduğu ve yine milliyetleri farklı kültür gruplarının olduğu ve düşmanın özellikle bu ayrıllıkları derinleştirdiği, mücadeleimize karşı kulandığı biliniyor. Yezidi Kürt kitlesinin Kürdistan'dan uzaklaştırılması ve Almanya'da üzerinde oynanan oyun, Süryanilere yönelik göçetme ve baskı politikası, Alevi inancında olanları dinsel temelde örgütleme çabalarının hangi görünüm altında olursa olsun, bu kesimleri mücadeleden uzaklaştırmayı hedeflediği bilinmektedir.

Devamı 18. sayfada

PKK II. Ulusal Konferansı'nın "savaşta kitle politikamız" kararından

1- Halka yaklaşım, parti ahaklı, alçakgönüllülükle, terbiyesi, üslubu esas alınarak, sevgi ve saygı esasına dayanırmalıdır.

2- Halka yaklaşımda eğitime ulusal kurtuluşu bilinci taşırılması esas alınmalıdır.

3- Halka, görevde davet edilirken, demokratik ve yurtseverlik temelinde bir bilinçlendirmeyle ikna esas alınmalıdır.

4- Halka toplumumuzun tarihsel şıklılığının esası olan örf, adetleri gelenek-göreneleri kısaca değer yargularna ters düşmeyecek biçimde yakalımlı, burlara dikkat edilmelidir. Yanlış ve yetersiz yaklaşım içinde olanlar ikna ve eğitime sürecek bırakılması gerekenler olarak ele alınmalı, yaklaşımında bu noktalara azaami dikkat edilmelidir. Olumlu olanlar ise, güçlendirilip, geliştilmelidir.

5- Genel yaklaşımında aile, kabile, aşıret sosyal şıklılığının özellikleri dikkate alınmalı, politik esprisiyle hareket edilmelidir.

6- Yaklaşımında toplumsal yapının özellikleri ve kişilik, yaşam tarzı yanında, iç gelişimli ve çatışmalı durumları da dikkate alınır, politik ve dengeleyen yaklaşım ustalığı gösterilmelidir.

7- Kitle ilişkilerinde, ilişki kurulan kesimlerin sınıfsal özellik-

leri dikkate alınmalı ve ilişkilerde proletaryaya en yakın olan kesimle orta tabakanın üst kesimlerine kadar olan toplumsal zemin esas alınmalıdır.

8- Kitle ilişkilerinde öncü güç olduğu unutulmamalı, kuyruklu yaklaşımlar reddedilmeli, doğru devrimci önderlik üslubu esas alınmalıdır.

9- Kitlenin gücünü, konumunu ciddiye alınmayan, parti temel ahlak ölçülerinden uzak "sol" sektör, bastırıcı, uzlaşıcı, dağıtıcı yaklaşımlar mahkum edilmeli, gerekleri yerine getirilmeli.

10- Feodal, küçük-burjuva sınıf ve egemen ulus üslubuya yaklaşımlar terk edilmeli, Parti Önderliği esasına dayanan cephe esprisiyle kitlelere yaklaşım gösterilmelidir.

11- Herhangi bir savaş birimimizin el attığı ilişkilerin, kişisel, dar-faydacı yaklaşımın doğrultusunda kollarulması durumu görüldüğünde engel olunmalı, bu tarz mutlaka terkedilmelidir.

12- Herhangi bir savaş birimimiz, kitlelerle giriştiği ilişkileri kendi öz örgütüne kavuşturmalı, örgütüz bırakmamalı, sürekli denetlemeli ve korumalıdır.

13 - Kitlelerle girilen ilişkilerde, gizlilik kuralını ihlal edip, kitleyi düşmanın saldırısına açık hale getiren yaklaşım ve çalışma tarzı tasfiye edilmelidir.

BİR KÜRT NASIL ÖLDÜRÜLÜR?

Baştfrafı 1. sayfada

Peki, Kemalizm Nazizm'den farklı mıdır? Kesinlik hayır. Kemalist Türk sömürgecilerinin, halkımıza yaptıklarına baktığımızda ve uygulamalarını kaba bir değerlendirmeyle bilimsel ölçülere vurduğumuzda soykırımcılık, sadistlik, işkence ve kullandığı yöntemlerde kemalist faşist Türk sömürgeciliğinin tarihteki emsallerini çok çok geride bıraktığı ortaya çıkar.

Yüzyıllardır tüm ulusal değerlerimizi talan eden, ulusumuzu tahten silmek için her politika ve uygulamayı yapan Türk sömürgecileri, şimdi doğrudan insanlarımı fiziki olarak ortadan kaldırmanın politika ve uygulamalarını geliştiriyorlar. Kemalist sömürgeci devletin halkımıza yaptıkları insanlık için bir utanç, bir yüzkarasıdır.

Devlet başkanı, özgürlük istedikleri için Kürt devrimci ve yurtseverlerini "ipte sallamakla" (sabık devlet başkanı Kenan Evren); başbakan, özgürlük sloganları attıkları için halkımı "teröristlikle" (Yıldırım Akbulut); genelkurmay başkanı, halkımı "teröristleri" destekledikleri gerekçesiyle, "terörist muamalesi görüp şiddet uygulamakla" (Necdet Torumtay); generaller, "soykırım yapatıp Kürdistan'ı ot bitmeyecek bir duruma getirmekle" (Altay Tokath) tehdit ederler. Kürdistan'da sömürgeci devletin sloganı "şiddete şiddet"dir. "Bir Kürt bir tavuğa eşittir; ha bir Kürt öldürmüştün ha bir tavuk". Bunlar, Türk devlet yetkililerinin her fıratta halkımıza hatırlattıkları sözlerdir.

Ayrılmadan insanlarımız işkencede katledilir, arkasından kurşuna dizilerek çatışmada öldürülü süsü verilir -1985'te Bingöl'de Siddik Bilgin'in yüzbaşı Ali Şahin tarafından katledilmesi; Cizre-Yeşilyurt köyünde olduğu gibi insanlara işkence yapmakla yetinemeyen sadist Binbaşı Cafer Tayyar Çağlayan insan dışkısını yedir; Hakkari'nın Yoncalı köyünde görüldüğü gibi insanlarımıza kurşuna dizmeye yetinemeyen sömürgeci caniler, cina yetleri anlaşılması diye cesetleri yakarlar; Silopi'nin Derebaşı köyünde görüldüğü gibi masum köylülerimiz önce kurşuna dizilir, ardından "çatışmada teröristler vuruldu" açıklaması yapılır...

Halkımıza karşı bu cinayetleri yapanlar kimler? Generalinden, siyasi parti liderine ve erine kadar tüm sömürgeci yetkililer. Kürdistan'da her sömürgeci varlık, cinayettir, vahşettir, işkencedir.

Diyarbakır'ın meşhur işkenceleri Esat Oktay Yıldırın, işkenceler için Evren'den icazetli olduğunu söyleydi. Bir de "başarıları" için ödül -saat- almakla övündürdü. Evet, Kürdistan'da sadizm ödüllendiriliyor. Sadizm, Türk sömürgecilerinin erdemidir.

Marx gaddarlığı, "korkunun dikteli ettiği kanunların karakteristik niteliğidir. Çünkü, korku yalnız zalm olduğu zamanlar enerjik" olarak tanımlar. Engels de, "İşkence, korku içinde bulunan insanların kendi korkularını giderebilme umudu ile yaptıkları gaddarlıktır" der. Bu iki tanım da Türk sömürgeci güçlerinin ayaklanan halk gerçekliğimiz karşısında içine girdikleri korkuya, panığı ve bunun ürünü olarak başvurdukları gaddarlığı tamamıyla yansıtmaktadır.

Sömürgeci ordunun uygulamaları yetmiyormuş gibi, 1985'te ulusal kurtuluş mücadelemize karşı "Özel Tim" adıyla faşist terör timleri örgütlenirdi. Özel timler, paralı askerlerden oluşan orduya geçmenin admıdır. Özel timler, ABD emperyalizminin sömürge halkların kurtuluş mücadeleşine karşı geliştirdiği özel bir örgütlenmedir. Bu özel eğitimli paralı ordunun görevi işkencedir, en vahşi yöntemlerle sorgudur, pusudur, katletmedir, komploları, halkın sindirimme çabasıdır. Halkı ulusal kurtuluştan uzaklaştırmak için her araç ve yöntemi kullanmaktadır yetkililer bunlar. Vietnam'da, Kamboçya'da ve Latin Amerika ülkelerinde ABD ve işbirlikçi rejimlere bağlı resmi ve sivil görüşümleriyle bu ölüm mangalarının katlettiği ve sakat bıraktığı insanların sayısı milyonlarlardır.

Türk sömürgeciliği, tarihsel barbar karakterini ve halkımıza duyduğu düşmanlığı emperyalist deneyelerle birleştirerek özel timleri örgütledi. Özel Tim'e yoz burjuva ortamın sokağa attığı, işsiz, kişilik erozyonuna uğramış, sadist ruhlu, her kötülüğü yapmaya yatkın unsurlar alınmakta ve bunlar faşist bir ortamda, emperyalist uzmanların verdiği kontra taktiklerinin öğretildiği eğitimden geçirilmektedir.

Türk terör timlerinin Federal Almanya'da Bonn yakınlarındaki GSG-9 olarak bilinen Almanya anti-terör timlerinin eğitim kamplarında eğitildiği tespit edilmiştir. Ankara yakınlarındaki Gölbaşı eğitim kamplarında ABD ve FAC uzmanları Türk terör timlerini eğitmekteyler. Faşist özel timler, emperyalistlerin modern silahlarıyla donatılmakta ve sınırsız yetkilerle Kürdistan'a yollanmaktadır.

Onlar için Kürdistan'da hersey serbesttir. Yaralılara işkence eder, önüne gelene ateş eder, anında yargilar ve kurşuna dizer, köy yollarını mayınlar, çesme sularını zehirler, halkın namusuna el atar, komplolar geliştirir, gerilla kılığına girerek köylülerini aldatır ve işkenceye alır, Cizre'de olduğu gibi kendilerini "Kürdistan'ın kralı" ilan eder, "Kürt leşleri"yle övünür vb.

Özel timlerin "marifetleri" saymakla bitmez. Onlar Kürdistan halkın varlığını kasteden mahşer güçleridir. Özel timler, azınlık korucuları da yanlarına alıyor; Eruh'ta Beho Ağa, Şırnak'ta Taralar, Uludere'de Mala Beyre çeteleri ve Beytüşşebap'ta Jirkî ağaları vasıtıyla aynı cinayetleri işliyorlar. Kürd Kürde kurduruyorlar. Gerçekte ise bu yerli canillerin halkımıza yaptıkları, Türk terör timlerinden hiç de geri kalıymaz.

Yanda aktardıklarımız, yurtseverlerin kaleminden özel timlerin ve ordu güçlerinin Kürdistan'daki günlüğünün sadece küçük bir kesitini yansıtıyor. Kürdistan'ın her bölgesinde her gün aynı kanlı pratik yaşanıyor.

Böyle bir rejimin bir gün bile yaşamaya hakkı yoktur.

Yurtseverlerin gazetemize ulaştırdığı Özel Tim terörüne ilişkin örnekler:

Tarih 12. Ağustos 1989. Abdullah adında bir köylü şöyle anlatıyor:

"Biz Şırnak, Cizre arasındaki Kasırik Boğazı bölgesinin köylüleriyiz ve Bêrihangir yaylasında kalyoruz. Arkadaşım Zahit Salvut'la hayvanlarımı suluyorduk. O sıra, ileriden Suskî taburuna bağlı bir grup asker geldi ve bizi yanına çağırdı. Namazını bitiren Zahit'le yanlarına gittik. Asteğmen bize, "İkiniz de yere yatin" dedi. İlkim de yattık. Alnuma silah dayadı, aniden vazgeçip Zahit'in alnına koydu ve ateşledi. Yanuma dönüp baktığında can veriyordu. Asteğmen, "Adımı öldürdün, biz vatandaş değil miyiz, nedir bize reva gördüğünüz?" dedim. "Konuşma!" diye bağırırken bir taraftan da beni dipçikledi ve oradan uzaklaştırdı. Ben de uzakta bir yerde gizlenerek bekledim. Amacım cenazeye zarar verecek canlıları yaklaştırmamaktı. O sırada iki askeri araç gelip cenazeyi götürdü.

gittiler. Mermilerin kovanlarını toplarken yalnız bir yerde çok kovan bulmuşlardır. Diğer tarafta bir şey bulamadıklarından tek taraflı ateş açıldığını tespit ediyorlar. 8 Eylül günü askerler korucuları da alıp, sözcü Apocuları yakalamaya çalışıktır. Amaç adam temizlemek için tezgah hazırlamak. Köylüler oynanan oyunun farkında, sonuçta ne çıkışacağını beklemeye başlıyorlar.

Köyde görevli subay daha önce Mehmet Yücel'e, "Sen radoda teröristlerin ölüm haberini duyuncu üzülyorsun, askerinkini duyuncu seviniyor sun" diyor. Mehmet Yücel şaşırıyor, "Bu da nereden çıktı" diyor. Kendisine ölüm tezgahından habersiz. 8 Eylül gece, yanına aldığı 10 yaşlarında bir akraba çocuğu ile hayvanlarını korumaya gidiyor. Kendisi sürünen önünde, çocuk ise sürünen arkasında. Tanık çocuk olayı şöyle anlatıyor: "Sesler duyдум. Mehmet, 'Beni bırakın,

cuk kurşunlandıktan sonra ates atılıyor. Babasının da taşıla başı eziliyor. Olay, akşam koynuların yalnız dönmesi üzerine aramaya çıkan köylüler tarafından tespit ediliyor.

Köylüler anlatıyor:

• Bir yıldır evlerimizde yataiyoruz. Köyde hiç korucu yok. Yapılan tüm baskılarda rağmen direndik. Herkes güvenliğini sağlasın dedik. Çocuklarımıza yetim, eslerimizi dül bırakmaya hiç niyetimiz yok. Çevre köylerdeki korucular ve askerler差别对我们来说是重要的。Allah kesildi. Cenazeleri köye getirdik. Yetkililer geldi; bize, "Apocular öldürülmüş dersiniz" dediler. Bizi bu yönde ifadeye zorladılar. Biz de, "Apocular öldürecekleri kişileri köyün ortasında, halkın önünde kurşulla öldürürler. Ateşe atıp yakmazlar, kafaları da ezmekler" dedik. Cenazeyi Şırnak'a götürdük. Orada savcı gelip baktı."

24 Eylül'de köylüler Siirt merkezine gelip kasap alıp götürüyordu. Köylüler, "Köyde yaşam imkanımız kalmadı. Bizi tek tek öldürmeye başladılar. Hayvanlarımızı satıp köyü terk edeceğiz" diyorlar. Göç, ama kimden kaçma? Devletin askerlerinden ve gete başlarından.

Ölüm olayları gazetelerin sayfaları arasında kaybolup gidiyor. 21 Eylül tarihli Cumhuriyet gazetesi, "Siirt'in Şırnak ve Eruh ilçeleri arasındaki Sarıdağı köyünün Cindî mezarlarında baba oğul iki köylü otomatik silahlarla öldürülmiş halde bulundu. Hayvanlarının köye yalnız dönmemeleri üzerine olay ortaya çıktı. Olayla ilgili soruşturma başlıdı" diye yazdı olayı.

Siirt'in Eruh ilçesi Bağgöze köyünden terhis olan bir asker anlatıyor:

• Polis timleri çatışmalara girmezlerdi. Onlar helikopterle seyahat ederler. Genelde ya çatışma bitikten sonra yada çember attıktan sonra gelirler. Ayrıca, "Biz memuruz çatışmaya gitmeye girmeyiz" derlerdi. Bizi subaylarımıza anlaşımlar, birbirlerinin yanından geçen birbirlerine selam dahi vermezler. Onlar, "Devlet memuruyuz" der savaşmazlar. Subay eşini, çocuğunu düşünür; çatışmada etrafını sardırıp korunur, olan askere oluyor. PKK'liler asker öldürmüyor, yoksa hepimizi avlarlardı. Çatışmalarda askerler ölüncé moral sıfır oluyor. Şeyh Ömer dağlarında meydana gelen çatışmada başarılı görülen askere 50 bin, çavuşa 150 bin, subaya 700 bin Türk Lirası ödülü verdiler.

17 Kasım 1989'da Siirt'te, Cumhuriyet Caddesi'nde marangozluk yapan bir vatandaş dilekçe yazdırımıya çalışıyordu. Vatandaş söyle diyor:

• "Aynı ondördünde ben iş yerinde yokken timlerden biri dükkanı bir sandalye bırakıyor. Çıraklı, ben gelmeden bir şey yapmayıacıklarını ve söz vermemeyeceklerini söylüyorlar. Ben geldim, yapılacak gibi değil. Yapmadık. Tim gelip sordu. Yapmadığımızı söyledi. Bu nun üzerinde bize küfretmeye, dükkanı dağıtmaya başladı. Biz şa-

ben kaçmam' diyordu. Ardından silah sesleri geldi. 'Oy dede, oy baba' diye bağırıyordu. Ben korktum, çocukların arasında saklandım." Öldürülen kişinin başı kesilerek vücutundan ayrılrı.

Köyde cenazenin kaldırıldığı gün Talat subay, Erkent köyünün muhtarına (ölünün amcası), "Sen Şahin Aras'ı getirmezsen aynı akibete uğrarsın" diyor. Şahin Aras baharda Çemî Karê yaylasında yaban otu toplarken PKK'lilere katılıyor. Amcanın cevabı, "Sen gidip getirebiliyor san getir, ben nasul getireceğim" oluyor.

İnsan yaşamının hiç değeri yok. Kimin nerede, nasıl gideceği belli değil. İnsan yaşamına son veren mermi kovanlarından çocukların oyuncak olarak yararlanıyor.

Köylüsü, olayı şu biçimde anlatıyor:

• "Yakın köy olan Xerxor'den köye askerler her gün ikinden önce gelirlerdi. 7 Eylül günü ise yatsızan sonra geldiler. Koçunu Erkent köyü arasında asker ateş açıp aydınlatıcı atıydı. Erkent'e gelen askerler, "Apocular bize ateş açtı" dediler. Ertesi gün köylüler olay yerine

kin vaziyette kendisini izledik. Bize, "Hepiniz teröristiniz. Hepinizizi öldürreceğim, Allahınızı s...." türünden hakaretler yağdırıp ayrıldı. Ayn onyedisinde yolda her iki iççimin öünü keserek kükrediyor. "Niye yapmadınız?" diyor. Ayrıca, "Sivilim, gidip elbiselerimi giyeyim, göreceksiniz!" diyor.

Ben şimdî soruyorum: Yapılmayacak bir sandalyeyi tamir etmek zorunda mıyım? Ona söz vermemişiz. Diğer yönüyle bizi hangi kanıtlarla "terörist" ilan ediyor? Dükkanımı yağmalama hakkını nereden alıyor? Bunların görevi, halk üzerinde terör estirmek mi? Güvenlik görevlisinin görevi, yol kesip tehdit yağırmak mıdır?

Marangoz, valilik makamına ve Cumhuriyet Savcılığı'na şikayet amacıyla yazdırdığı dilekçeleri alarak ayrıldı. Tarih, 17.11.1989 idi. Dilekçelerinin işleme konulup konulmadığı bilinmiyor.

Siirt'in kenar mahallelerinden birinde bir evin içine girip arama yapıyorlar. Sandığın açılmasını istiyorlar. Ev sahibi bununla uğraşırken, vurucu timlerden biri elindeki silahla tümüyle evin içine boşaltıyor. Ev sahibi, "Siz arama yapmaya mı geldiniz, yoksa bizi taramaya mı geldiniz?" diyor. Ve ev sahibi, o gece çocukların sabaha kadar yatmadığını söyleyiyor.

Siirt lisesi önündeki birkaç öğrenciye saldırıyor timler. Öğrencilerden Nezir Sevilgen'e, "Bir Kurt bir tavuğa eşittir. Sizi takip boğazlar gibi boğazlayacağınız" diyor. Nezir Sevilgen, "O güne kadar onurum bu şekilde rencide edilmemişti" diyor.

Mehmet Bartık. Siirt'e bağlı Eruh-Fındık'tan. Köydeki karakol komutanı tarafından kendisine, Haziran ayında öldürülmesi olan eni̇tesi soruluyor. Mehmet'in, "O şehit oldu" demesi, yumruklanması ve tekmenlenmesine neden oluyor. Üç kişi kırılıyor. 15 günlük iş göremez raporu aldı. Dayak atan Deniz asteğmen, "İstediğin yere git, şikayet et" diyor. Sorduğu kişinin Haziranda çatışmada öldüğü bilerek, kişiyi dövmek için bahane arıyor.

Mehdi Yaş: Siirt merkezine bağlı Ayınbaran köyünden. Lise son sınıf öğrencisi. Şubat 1989'da gözaltına alındı. Gördüğü işkenceler sonucu delirdi. Elazığ ve İstanbul'a götürüldü. Hala iyileşmedi.

Eruh ilçesi Nivâlan (Akmeşe) köyü muhtarı **Hüsnü Kayran** başına gelenleri anlatıyor:

"Askerler gelip, beni Eski Eruh köyüne götürdüler. Tabur komutanı gelip beni Eruh ilçesine götürdü. Bana, "Köye PKK'lılar gelmiş. Sen bize haber vermedin" dedi. "Geldiklerinde ben köyde yoktum. Halkı camiye toplayıp propaganda yapıp gitmişler" dedim. Bunun üzerine iki binbaşı birden beni dövmeye başladı. "Gelenler hangi gruptu, adları neydi, içlerinde tamlıklarınız var mıydı, neler söylemişler, Huri Gündör'e kaçtı

ra yardımında bulunmuşlar, camideki konuşmayı kim yapmış, köyden hangi isteklerde bulunmuşlar, ne zaman ayrılmışlar?" diyorlardı. Ben, bunun üzerine, "1984'te Eruh ilçesini basıp Atatürk'ün heykelini kim tekmeledi siz biliyor musunuz, kim cami hoparlöründen konuştu, adları neydi biliyor musunuz?" diye sordum. Bunun üzerine tekrar tekmelemeye başladilar. İki gün boyunca ellerim arkada bağlı, diz üstü bekletildim. Yiyecek olarak hiç bir şey vermediler.

Alay komutanı da bana, "Köyünüzde korucu yok. Size on silah vereceğim. Siz on kişi bizim için sağlam olsanız o köye kimse gitmez" dedi. Bu nın üzerine ben, "Köyde sadece yaşlılar var. Siz baş edemiyorsunuz, biz nasıl uğraşırız" dedim. "Siz birbirinizi öldürün, birbirinizin anasını belleyin, ben o köye asker veremem" dedi. Eruh'taki binbaşı ise, köyün etrafındaki depoların yerlerini soruyordu. Ben nereden bileydim. "Siz tespit edin, bize gösterin" dedim.

Muhtar şimdî köyüne gidemiyordu. Durumu çeşitli mercilere i让etti. Eruh tabur komutanı, kendisinden soruların cevabını bekliyor. Huri Gündör'ün eşi PKK davasından tutuklu. Muhtar para verilip verilmemiğini nerden bilecek.

Siirt'in Eruh ilçesi Nitê köyünden bir köylü, Siirt merkezine yiyecek almaya gelir. Eşyalarını ayarlar. Traktörünü tutar. Ertesi gün sabah saat altıda yola koyulur. Siirt-Eruh yolu üzerinde, Siirt çıkışında kontrole takılır. Sabah saat altıdan akşam sekize kadar emniyette işlere tabi tutulur. Köylü un, patates, lahana, şeker, yağ almıştır. Bir traktörü doldurur. Çünkü kendisine ve kardeşlerine yeterlik kadar almıştır. Bunu da belirtir. Hemen suçu konumuna koyulmuştur. Gözleri bağlanır. Dayak yer. Sonuçta aldığı eşyaları dükkan sahibine iade etmek zorunda kalır. Traktörün ücretini öder ve köye boş olarak döndürülür. Köylü, "Ben kendilerine ya çuvalları mühürleyin ya da helikopterle getirin, 20-30 kişi ne yiyecek dedimse de kimse beni dinlemedi. 50 bin lira zararla eşyaları geri verdim. Ayrıca traktörün parasını da ödedim" diyor.

Evet devlet 'vatandaşlarını' aileklâr yüzüze bırakıyor. Denetimi kaçırmayan cezasını köylülere ödetiyor.

Eylül ayının ikinci haftası. Siirt merkezinde sürekli gece aramaları yapılıyor. Kişi gözaltına alınan birinin evini arıyorlar. Arama bitiyor. Çıkışta vurucu timlerden biri, yerden taşı aldığı gibi gösterin başına indiriyor. Ve aynen, "Ya siz bizim anamızı s..., ya da biz sizin" diyor.

Eruh-Nivâlan Köyü: **Muhsin Ekinci** zorla korucu yapılmış. Hilâlan karakol komutanı köye gidiyor. "Kim silah bırakmak istiyorsa, bırakın" diyor. **Muhsin Ekinci** Eruh'a tabura gidip silahı teslim ediyor. Bunun sonucu askerler evini tarayıp ateş veriyorlar. Kaçip Mersin'e yerleşiyor. Bir yıldan fazla kalıp geziye, köye dönüyor.

Bir terör elemanın yakını anlatıyor:

Ekim ayının ilk haftası. Erzincan'dan Siirt'e gelen otobüs teki yaşlı bir kadın anlatıyor: "Damadım işsizdim. Bundan dolayı vurucu tim olmaya karar verdim. Kızımı da Siirt'e getirdi. Şimdi 15 içinde bir eve uğruyor. İlişkileri iyi değil. Çünkü; kızım evde hapis gibi, bir yere çıkamıyor. 24 saat evin içinde. Ben kendisini götürmeye geldim. Damat sürekli arazideymiş. Sürekli meşgul. Aile ilişkileri tabii ki zayıflıyor. Şimdi damat istifa etmek istiyor, ama kabul etmiyorlar. Maaş durumları iyi, ama bu da huzursuzluğu engellemiyor. Kızımı alıp götürüreceğim. Kabul etseler, damadım da hemen ayrılacak."

Çevreden duyuyoruz. Çok sayıda istifa etmek isteyen var. Ruhsal gerilime girenler var. ama ayrılmaları mümkün değil.

Ben Eruh/Bingof (Bingöl) köyü halkındanım. 11.11.1989 tarihinde gözaltına alındım. 2,5 ay Diyarbakır'da kaldım. Ben Diyarbakır'da tutukluken evim; eşim ve çocukların gözleri önünde askerler tarafından yıkılıyordu. O tarihte amcam da tutukluydu. Onun evinin de kapı ve camları tahrif edilmiş. Her iki aile de, komşu köy olan Basnê (Bozaltı) köyüne sığınıyorlar. Benim bütün eşyalarım ve yiyecek maddelerim, yıkkınlara arasında kaldı.

Biz şimdî Basnê (Bozaltı) köyünde göçmen durumdayız. 8 çocuğu birlikte bir göz odada kâhiyoruz. Ekinlerimizi ektik. Fakat Reşenê (Dikboğaz) köyünün korucuları, hayvanlarını ekili alanlarımızda olatıyorlar. Bağlarımıza ekili alanlarımız sahipsiz. Bizler köyümüze dönüp yaşamak istiyoruz. Bağlarımıza, bizim geçinimizi sağlamam için yeterli. Buna rağmen, göçmen ve sığıntı durumunda ailekla yüz yüze yürüyor. Biz köyümüzde dönmek istiyoruz.

Devletten istediğim zararımın karşılanması, evimin tamiri için gereken yardımın yapılması ve köyden korucu ve askerlerden dolayı gelebilecek tehditlerin önlenmesini, can güvenliğimizin sağlanmasını istiyorum.

Süleyman Aslan

Adres: Şu anda Eruh/Bozaltı köyü, köye giriş izninden sonra Eruh/Bingof köyü

Dağıtım: Uluslararası Af Örgütü, Helsinki İzleme Komitesi, Basın, Bölge Milletvekilleri, Olağanüstü Hal Bölge ve Siirt Valiliği

VALİLİK MAKAMINA SİIRT

Ben Pervari-Serhîl tuzlasında işçi olarak çalışmaktayım. 23 yıllık sigortahiyim. 18 yıllık tekel işçisiyim. Köyümüz iki mahallenin oluşuyor. Benim oturduğum mahalle baskılı sonucu boşaldı. Halk, ya komşu köylere ya da Siirt merkeze yerlesdi.

Bizler tekel işçisiziz. Köydeki mal varlığımızı tekelden aldığımız maaş bizler için yeterli. Buna rağmen, sürekli olarak korucu olmamız için baskı yapıyor. Bugün biz, 5 tekel işçisini Pervari-Ekindüzü köyü karakoluna götürdüler. "Ya korucu olacaksınız ya da köyü terk edeceksiniz" diyorlar. Ben kalp hasta-

siyim. Ayrıca, aynı anda iki iş yürütmemiz mümkün değil. Karakolda görevli başçavuş, korucu olmadığımda taktirde köyde ve çevrede meydana gelecek olaylardan bizi sorumlu tutacağıni belirtti.

Ben sizlere soruyorum: Eğer tuzla işçisi silah alıp nöbet tutacak, dağlara aramaya gidecekse, karakollarda görevli olan askerlerin işi nedir? Bizim koruculuğa ayıracak ne zamanız var, ne de canımızı ve çocuklarımızı kaybetmek istiyoruz. Gerekenin yapılmasını saygımla arz ederim.

Süleymen Beyhan,
Tuzla Köyü, Pervari/Siirt

Dağıtım: Olağanüstü Hal Bölge Valiliği, Siirt Valiliği, İnsan Hakları Derneği Genel Merkezi, Helsinki İzleme Komitesi, Uluslararası Af Örgütü, Yabancı Elçilikler, Basın, Bölge Milletvekilleri

Biz Pervari'ye bağlı Erkent köyü halkındanız. Köyde 90 hane mevcut. Köylülerimiz, sebepli yere defalarca gözaltına alınıp bırakıldılar. Diyarbakır'a götürülenler de en az dört ay yattılar. Köy terk etmemiz için sürekli baskı uygulanıyor. Geçen yıl yayla çökme izin vermediler. Bunun sonucunda üçbine yakın hayvanımız öldü. Çoğu sarılık oldu, bunun sonucunda sütten kesildiler.

Sene başında beri yedi seferdir köylülerimiz gözaltına alınıyor. Geçen yıl komşu köylere işleri için giden Reşit Ertuk ve Ahmet Usunmaz adlı köylülerimiz, Köprüçay ve Okçular'da çırılıçplak soyularak çamura bulanık köylülerin önünden geçirilmişlerdi. Bu işlemi yapan, o köylereki askerlerdir. Bizim bu ka-

dar işleme karşı karşıya kalma滋in nedeni, köyümüzde hiç kimseyin koruculuğu kabul etmemesidir. Bizim canlı hayvan varlığımız bize yetiyor. Silah alıp ölüme gitmeye, insanlara eziyet çekirmeye hiç niyetimiz yok. Ne çocuklarımız, ne de bizler boş yere ölmem istemiyoruz.

On gündür üç köylümüz gözaltına alındı. Nerede oldukları da bilmiyoruz. Bir hafta önce de, tekrar üç kişi gözaltına alındı. Hayatlarından endişe ediyoruz. Köylülerimiz, çobanların yemeklerini götürmüştür. Gittikleri yerde heliz toplamakla meşgul askerler ve korucular, kendilerini hedef alarak ateş etmişlerdi. Bazı korucuların, "Biz bunları tanyoruz, köylüdürler" demelerine rağmen rağmen, köylülerimizi çırılıçplak soyup hayvanlar ve çobanlara getirdikleri ekmekle birlikte Tirî (Okçular) köyüne götürüyolar. Oradan da Rubaryan (Yeniaydin) köyüne götürüyolar. En son Pervari'ye götürümler. Bir hala oların nerede oldukları bilmiyoruz. Hiç birimizin can güvenliği yok. Hayvanlarımız, köyün çevresinden uzaklaşmamıyorlar. Askerler ve korucular, hayvanlarını sanki kendi mallarımı gibî alıp yiyorlar. Bugüne kadar ondan fazla hayvanımız yediler. Biz köyün dışına çıkmamışız. Bize, "Ya silah alın ya da köyü terk edin" diyorlar.

Hangi dakika neyle karşılaşacağımız belli değil. Hiç birimizin can güvenliği yok. Gerekenin yapılmasını saygımla arz ederiz.

Pervari/Erkent köyü halkı adına: **Bedri Bağdu, Halil Bağdu, Halil Bağdu**

Dağıtım: Uluslararası Af Örgütü, Helsinki İzleme Komitesi, Yabancı Elçilikler, Yabancı Basın, TBMM İnsan Hakları Komisyonu, Bölge Milletvekilleri, Yerel Basın

BASINA

Yaklaşık bir ay evvel bir grup silahlı kişi geceleyin köyümüze gelmişler, köylülerden yiyecek istemişler, kendilerine gereken yiyecek maddelerini köylülerden almışlar ve çeşitli propagandalar yaparak köyden ayrılmışlardır. Onların köye geldikleri akşam köy muhtarı olarak ben köye yatkın ve o akşam Siirt merkezindeydim. Benim o akşam köyde bulunmayışım yetkililerin de malumudur. Ayrıca köyde de olsaydım durum değişimeyecekti. Onlar sayice kalabalıklarmış ve hepsi de silahlı kişilermiş. Böyle silahlı bir gruba karşı bizi köylü olarak direnmemiz mümkün değildir. Onların köyümüze gelip gitmelerinde bizim bir kusurumuz veya suçumuz yoktur.

Durum böyle iken, bu olay nedeniyle 22.12.1989 günü gözaltına alındım. İki gün boyunca Eruh Yatılı Bölge Okulu'nda bulunan piyade taburunda dayakla sorgulandım. Beni sorgulayan ve döven tabur komutanı Binbaşı Adnan ile komutan yardımcısı Binbaşı Recep'tir. İki gün boyunca su dahil hiç bir gıda maddesi bana verilmemi. Bana atılan dayanın izleri halen vücutumda mevcuttur.

Sorgulamada, yukarıda anlattığım gibi durumu kendilerine de anlattım. Akla hayale gelmeyecek sorular soruldu bana, bilmediğimi söyleyince de bana hep işkence yaptılar. Ayrıca beni serbest bırakırken elimine bir soru listesi tutuşturuldu ve bunları, detaylı olarak cevaplarını hazırlayıp pazartesi günü kendilerine ulaştırmamı istediler. Eğer bunları zamanında hazırlayıp getirmemsem beni ölümle tehdit ettiler. Tabur komutanı beni muhbirliğe zorluyor. Onun korkusundan ne evimde kalabilirim ne de Eruh'a gidebiliyorum. Can güvenliğim yoktur. Yeniden gözaltına alınıp işkence edilme korkusu içindeyim.

Siz yetkililerden istirhamım, durumumun gözönüne alınarak bu tehditlerden korunmam ve can güvenliğimin sağlanması için gereken önlemin alınmasıdır.

Saygıyla arz ederim.

30.12.1989

Hüsnü Kayran, Köy muhtarı

Adres: Akmeşe köyü, Eruh-Siirt

Dağıtım: 1- Siirt Valiliğine, 2- Olağanüstü Hal Bölge Valiliğine, 3- İçişleri Bakanlığımı, 4- Başbakanlığı, 5- Cumhurbaşkanlığına, 6- TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanlığına, 7- Bölge Milletvekillerine, 8- Basına

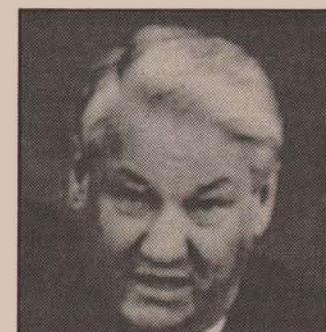
Sovyetler Birliği Komünist Partisi 28. Kongresi, 2-13 Temmuz 1990 tarihleri arasında yapıldı. Sovyetler Birliği'nin tüm cumhuriyetlerinden 19 milyon parti üyesini temsilen yaklaşık 5 bin delegenin katılımıyla gerçekleştirilen SBKP 28. Kongresi, ülkenin dev gibi ekonomik, toplumsal, siyasal ve ulusal sorunlarına ciddi bir çözüm getiremedi. Yüçük bir sınıf mücadeleşine sahne olan kongrede, kanatlar arasındaki görüş ayrılıkları da netleşti. Parti içindeki burjuva-liberal kanatla sosyalizm ve kazanımlarına sahip çıkan ve korumayı amaçlayan kanat arasında şiddetli tartışmalar oldu. Mihail Gorbaçov'un Perestroika (Yeniden Yapılanması) ve dış politikası, her iki kanat tarafından da farklı yönleriyle yoğun bir tarzda eleştirildi. Herseye rağmen kongre delegelerinin büyük çoğunluğu, parti içi sorunların bir süre daha dondurulması ve parti birliliğinin korunmasından yana tavır koydu. Bu nedenle iki kanat arasında uzlaşmacı bir politika izleyen Mihail Gorbaçov, delegelerin büyük çoğunluğunun oylarıyla SBKP genel sekreterliğine yeniden seçildi.

"Ertelendi, ertelenecik", "mu-hafazakarlarla radikal reformistler birbirine giriyor", "parti bö-lünecek" vb. gibi bir yığın spekü-lasyonların ardından SBKP 28. Kongresi, birkaç gün öncesinde toplanan merkez komite kara-riyaya ertelenmeden zamanında yapıldı. Sovyetler Birliği Devlet Başkanı ve Komünist Parti Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov, yaklaşık 2,5-3 saat süren açılış konuşmasında Sovyetler Birliği'nin içinde bulunduğu ekono-mik, toplumsal, siyasal, ulusal sorunların yanısıra parti içi sorun-lar, Doğu Avrupa ülkelerindeki

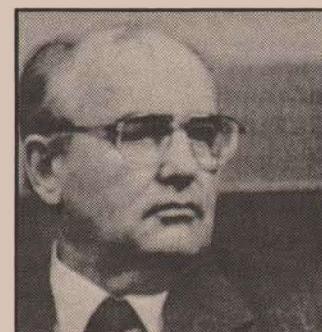
Sovyetler Birliği Komünist Partisi 28. Kongresi'nde Beklenen Ayrışma

değişiklikler ve genelde dış politika, emperyalist güçlerle ilişkiler konularında kendi görüşleri açıklandı. Ardından hem burjuva-liberal, hem bürokrat ve hem de Leninizmin ilkelerine bağlı kalınmasını, bunun dışında hiçbir şeyin Sovyetler Birliği'nin sorunlarına çözüm getirmeyeceğini vurgulayan sosyalist kesimlerin yoğun eleştirilerine karşı Perestroika, ekonomik reform-jar ve dış politikasını savundu.

Açılış konuşmasının ardından Gorbaçov'un hazırladığı ve merkez komitenin de onayından geçen Politik Rapor kongreye sunuldu. Bunun arkasından baş-

Yeltsin

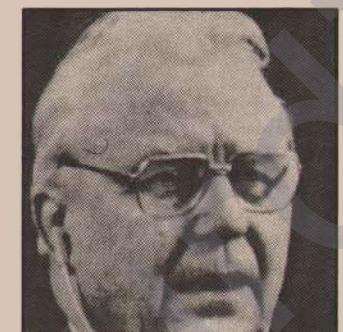
Gorbaçov

layan parti içi kanatlar arası şiddetli tartışmalar, kongrenin bitimine kadar devam etti. Merkez komite üyelerinden hesap soran delegeler, her merkez komite üyesinin özelestiri vermesini istediler. Kongredeki tartışmalar aşırılıklı olarak Perestroika politikasının sonuçları, ekonomi, tarım, cumhuriyetlerdeki ulusal nitelikli huzursuzluklar ve ayrılma eğilimleri ile dış politika üzerinde yoğunlaştı. Ayrıca parti tüzüğünde yapılan değişiklikle Politbüro'nun üye sayısı önemli ölçüde artırıldığı gibi, tüm cum-

ti kuracaklarını" açıklamışlardı. Emperyalist güçlerin desteklediği ve sürekli öne çıkardığı burjuva reformistleri, parti kongresinde de reformların yönünün kapitalizme doğru olması için büyük çaba harcadı. Kongrede bulunan 5 bin dolayındaki delegeden sadece 120'sinin desteğine sahip olan bu kanat, kongre platformunu parti içinde ayrıllıkların ve bölünmenin yaratılması doğrultusunda kullanmaya özen gösterdi. İstedikleri sonucu alamayınca da, kongrenin kapanmasına bir-iki gün kala aynı

zamanda Büyük-Rus şovenizmini de hortlatmaya çalışan ve diğer cumhuriyetler üzerinde bu yönlü amaçlar taşıyan Boris Yeltsin, partiden istifa ettiğini açıkladı. Boris Yeltsin, "Bu kongrenin yeni parti yönetimi belirlemeye hakkı olmadığını" iddia ederek, 6 ay veya 1 yıl sonra yeni bir parti kongresi yapılmasını önerdi. Zaten bu önerisinin kabul edilmemesi üzerine de partiden ayrıldı.

Burjuva-liberallerin her alandaki tüm devlet mülkiyetinin özelleştirilmesi düşüncesine karşı, özel mülkiyete tamamen karşı çıkan, Gorbaçov'un dış politika-

Ligachev

da emperyalizme çok fazla taviz verdiği ve Doğu Avrupa ülkelerindeki değişikliklerin bunun bir sonucu olduğunu vurgulayan Igor Ligachev'in temsil ettiği ve parti içinde büyük bir çoğunluğa sahip kesim ise, partiden ayrılmak yerine parti birliliğini korumayı, tüm sorunları parti içinde, Leninizmin ilkelerine sadık kalarak çözümlemeyi dayattı. Igor Ligachev, "Partinin Sovyet toplumunun denetimini yeniden ele alabilmesi için, Yuri Andropov'un 1983 yılında uyguladığı disiplin yöntemlerinin yeniden

uygulanması" çağrı yaptı. Kafkas ve Orta-Asya cumhuriyetlerinden gelen delegelerin büyük çoğunluğu da, bu eğilim içindeydi.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nde yaşanan sınıf mücadelesi, beraberinde ayrılımları da getirmektedir. Bu, 1903'teki Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin 3. Kongresi'ndeki Bolşevik-Menshevik ayrışmasından bu yana ilk kez bu düzeye ortaya çıkan bir durumdur. Şu anda partiden ayrılanlar ve ayrılmaya eğiliminde olanlar, daha çok kapitalizm yolcusu olarak adlandırılabilirler. Ve emperyalizm tarafından doğrudan desteklenmektedirler. Diğer yandan her iki kanadı da uzlaştırmaya ve parti içinde tutmaya çalışan Gorbaçov'un izlediği dış politika ve içinde burjuva liberallerin gelişmesine olanak tanıyan uygulamaları nedeniyle tam da kongrenin yapıldığı günlerde NATO toplantısından Gorbaçov'u rahatlatacak, içteki sıkışıklığını gidermesine yardımcı olacak bir karar da çıkmıştır.

Fakat herseye rağmen, SBKP 28. Kongresi, ne parti içindeki ne de ülkedeki hiç bir soruna çözüm getirmemiştir, çözüm gücü olmamıştır. Kongre delegelerinin büyük çoğunluğu parti içi sorunların bir süre daha dondurulması ve parti birliliğinin geçici de olsa bu tarzda korunmasından yana tavır almıştır. Kongrenin son gününde hem parti içi sorunların çözümlenebilmesi hem de partinin yeni programının tartışılarak onaylanması amacıyla 1992'nin ilk yarısında olağanüstü kongreye gidilmesi kararı alınmıştır. Normalde partinin 29. Kongresi'nin 1995 yılında yapılması gerekiyor.

NATO'ya

Yeni Çehre Çabaları

önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca Doğu Avrupa'da, olmayan bir Sovyetler Birliği'ne karşı, ABD'nin Avrupa'daki varlığı da, Batı Avrupa halklarının ve yönetimlerinin rahatsızlığına yolaçmaktadır. Bu, Batı Avrupa'nın giderek ABD'nin denetiminden çıkışmasını ve bağımsız politikalar izlemesini de beraberinde getirmektedir.

Yani iki merkezlilikten kurtulan bir dünyada, NATO'nun hala kaskatı bir askeri güç olarak varlığını koruması mümkün görünmemektedir. Ki, NATO doruk toplantısı da, tüm bu gelişmelerin doğrudan etkisi ve gölgeli altında yapılmış, tüm tartışma ve alınan kararlarda varlığını hissettirmiştir. Tartışmalar, aşırılıklı olarak NATO'nun askeri bir güç olmaktan çıkarılarak, siyasi bir kurum haline getirilmesi doğrultusundadır. NATO'nun değişmesi istenen ve zaten koşullarında zorlaması bu olan yeni konumuna karşı çıkan ve eskisi gibi kalmasını isteyen, sadece İngiltere ve Türkiye olmuştur. İngiltere'nin bu istemi, daha çok iki Almanya'nın birleşmesinden ortaya çıkacak Orta-Avrupa'daki büyük bir Almanya'nın denetim altında tutulmasının zorlaştığından kaynaklanmaktadır. İngiltere, son dönemlerde NATO'yu Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerine karşı değil, Almanya'ya karşı bir savunma silahı olarak görmekte-

Bunu artık askeri güçle değil, ekonomik ve politik güçle gerçekleştirmek istedikleri için de, bir yığın sorunları olan Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerini mali kredi vb. ile bağımlı hale getirmeye çalışıyorlar. Sovyetler Birliği'ne Almanya ve Fransa tarafından yapılması istenen ekonomik yardım konusu hem NATO doruk toplantısının hem de onun hemen arkasından 9-12 Temmuz tarihleri arasında ABD'nin Houston kentinde yapılan Yediler

Grubu (G-7) ekonomik zirve toplantılarının gündeminde önemli bir yer aldı. Almanya'nın yaptığı bu öneri, Fransa ve İtalya tarafından desteklenirken, ABD, Japonya ve İngiltere karşı çıkmaktadır. Ekonomik yardım önerisine karşı çıkış nedenini ABD Başkanı George Bush, geçtiğimiz Haziran ayında yaptığı bir konuşmada şöyle ifade etti:

"Moskova, Küba gibi ülkelere para verdiği sürece Sovyetler'e mali yardım yapmayıcağız. Bizi vereceğimiz paraların Küba'nın silahlanması yardım etmesini istemiyoruz."

Emperyalizmin ne kadar fırsatçı bir yaklaşım içinde olduğu ve kendi amaçlarından asla vazgeçmediği çok açık. Evet, dünya silahsızlanıyor, NATO'nun rolü değişiyor, paktlar arası bir diyalog rüzgarı esiyor, ama emperyalist güçler Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerinin içinde bulundukları ekonomik, toplumsal, siyasi sorunlardan mümkün olduğu kadar kendi çıkarları doğrultusunda sonuna kadar yarılanmak ve adeta ikinci Dünya Savaşı'nın sonuçlarını tersine çevirmek istiyorlar. Bunu yaparken askeri güç kullanmak yerine -ki bu, çok ters teper-ekonomik, siyasal ve diplomatik yöntemlere başvuruyorlar. Ve o ülkelerden taviz koparmak için siyaset şantaj da dahil her yola başvuruyorlar.

NATO'nun Değişen Stratejisi Karşısında Türkiye'nin Durumu Ne?

Daha ilk kurulduğu andan itibaren dış güçlere dayalı olarak yaşayan, özellikle de 1940'larda birlikte emperyalist güçlerle girdiği ilişkiler, bağlar temelinde varlığını sürdürmektedir. Ekonomik yardım önerisine karşı çıkış nedenini ABD Başkanı George Bush, geçtiğimiz Haziran ayında yaptığı bir konuşmada söyle ifade etti:

"Moskova, Küba gibi ülkelere para verdiği sürece Sovyetler'e mali yardım yapmayıcağız. Bizi vereceğimiz paraların Küba'nın silahlanması yardım etmesini istemiyoruz."

Belli ki, ABD-Sovyetler Birliği yakınılaşması, Doğu Avrupa'daki son değişiklikler ve bunlara bağlı olarak NATO'nun değişen savunma stratejisi, TC'nin NATO açısından taşıdığı önemi azaltmaktadır. Sovyetler Birliği'ni artık bir düşman olarak görmeyen NATO'nun, ona karşı bir köprübaşına da ihtiyacı yoktur. Bu nedenle, koyu bir sömürgecilik altında tutmaya çalıştığı Kürdistan'daki PKK önderlikli ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında daha çok askeri ve ekonomik yardıma ihtiyaç duyarken, NATO'nun değişen konumu nedeniyle eskisi gibi yardım alamayacaktır. En azından eskisinin çok altında bir yardımla yetinmek zorunda kalacaktır. Bu durum, devlet bütçesine daha çok yüklenmesine ve sonuçta zaten varolan

Devamı 18. sayfada

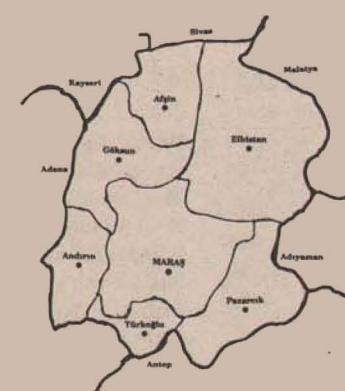
ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Akarsuların yatağı olan bir beldemiz

MERES

(Maraş)

-II-

YERLEŞİM ALANLARI VE NÜFUS DAĞILIMI

Maraş beldemiz, engebeli bir toprak parçasında kurulmuştur. Alan dağlık olduğundan yerleşim birimleri dağıntıktır. En önenli yerleşim birimleri dağlar arasındaki çokıntı alanlarda kurulmuştur. Buralar tarıma elverişli alanlardır.

Maraş'ın kurulduğu toprak parçası 14.327 kilometrekare. Nüfusu 738.032 kişi. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu ise

sun, Merkez ve Türkoğlu ilçeleri ile sınırlıdır. Dağlık bir alanda kurulduğu için temel geçim kaynağı hayvancılıktır. Nüfusça Maraş'ın en küçük ilçesidir.

Nüfusu 43.254 kişi. Yüzölçümü 1.178 kilometrekare. Denizden yükseltisi 1.050 metre. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 37 kişi.

Elbistan: Beldenin kuzeydoğusunda kurulmuştur. Alanca beldenin en büyük ilçesidir. Nüfus bakımından ise ikinci büyük ilçesidir. Belde topraklarının %28.1'ni

91 köy vardır. Avrupa'ya yoğun gögün olduğu bir ilçedir.

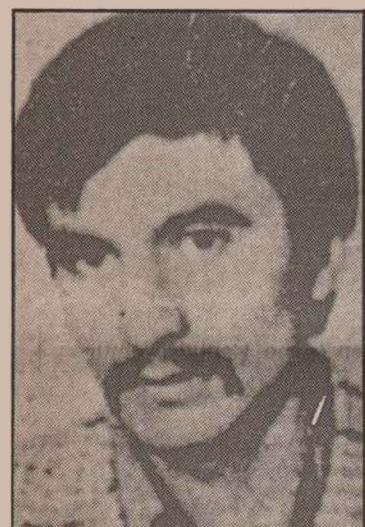
Pazarcık'ın nüfusu 89.759 kişi. Yüzölçümü 1.938 kilometrekare. Denizden yükseltisi 859 metredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 46 kişi.

Türkoğlu: İlçenin daha önceki adı Eloglu idi. Beldenin güney kesiminde kurulmuştur. Bazı kaynaklara göre 160 yıl kadar önce, Osmanlılar döneminde devlet tarafından göçbe olan Tecirli aşireti Eloglu köyüne yerleştirilmişdir. 1944 yılında bucak ve 1960

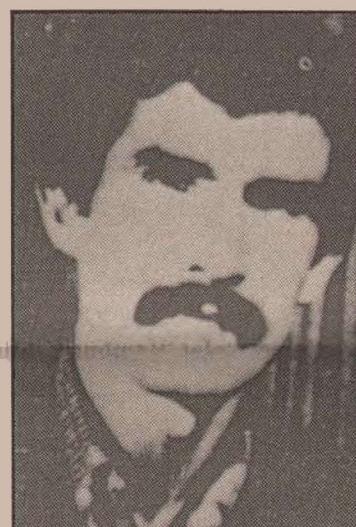
durumdaydı. Ancak bu hareketler sağlıklı temellere sahip değildi. Belli alanlarda ve yine belirli kesimlere dayanıyordu. Onların bu politikaları halkı faşizme karşı örgütlemeye ve savaştırmaya hizmet etmiyordu. Fakat yöre halkı, ilerici görüşlere açık olduğundan sol hareketlere destek sunuyordu. Hareketiminin halkı devrimci mücadele safalarına çekme politikası sağlam temellere dayanıyordu. Düşünce ve pratiğinin uyum içinde olmasa, gerçekleri doğru temellerde

gi tüm Kürtistan şehirlerinde sığıyonetim ilan edildi. Kanlı Maraş katliamının amacı, Türkiye devrimci hareketine karşı da faşist bir saldırıyı kapsıyordu.

12 Eylül askeri darbesiyle başlayan faşist saldırının en çok yoğunlaştığı alanlardan biri de Maraş oldu. Faşist 12 Eylül cuntası pervasız saldırıyla adeta yöre halkından intikam aldı. Bölge insanlarını yaygınca tutukladı, hapsilere attı, işkencelerden geçirildi ve kimilerini de alacakça katletti. Bir yandan bu şekilde

Haki KARER

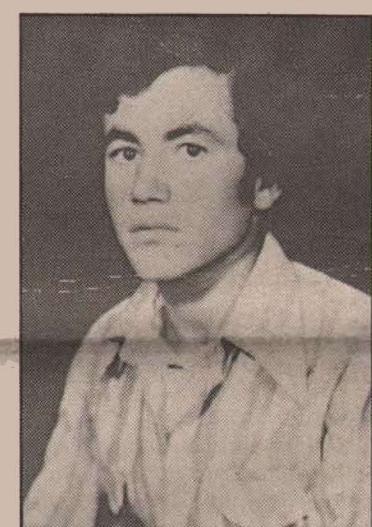
Mustafa YÖNDEM

Mustafa ÖMÜRCAN

Besey ANUŞ

Battal EVSEN

52 kişi. Maraş'a bağlı 7 ilçe, 9 bucak ve 497 köy vardır. Nüfusun %62'si köy ve bucaklarda yaşamaktadır. Ayrıca Maraş, yoğun yoğun olduğu Kürtistan şehirlerinden biridir. Yöre insanların göçünde Avrupa önemli bir yer tutar.

Merkez İlçe: Belde topraklarının ortasında yer alır. Elbistan'dan sonra en büyük toprak parçasına sahiptir. Nüfusça da en büyük ilçedir. Merkezde yaşayan nüfusun yoğunlığını Türkler oluşturur. İlçeye 3 bucak ve 118 köy bağlıdır. Afşin dışında diğer tüm ilçelerle sınırlıdır.

Nüfusu 293.716 kişi. Yüzölçümü 3.188 kilometrekare. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 92 kişi.

Ekonomi tarıma dayalıdır.

Afşin: Elbistan Ovası'nın batısındaki Binboğa Dağları'nın doğu eteklerinde ve beldenin kuzeyinde kurulmuştur. Daha önceleri Elbistan'a bağlı bir bucak iken, 1944 yılında ilçe oldu. Göksun ve Elbistan ilçeleri ile sınır olan Afşin'in başlıca geçim kaynağı tarımcılıktır. İlçenin kuzeyinde ise, dağlık alandan ötürü hayvancılık önemli bir yer tutar. Afşin'e 1 bucak ve 55 köy bağlıdır.

Nüfusu 84.199 kişi. Yüzölçümü 1.387 kilometrekare. Denizden yükseltisi 1.180 metredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 61 kişi.

Andırın: Beldenin güneybatı kesiminde ve Amanos Dağları'nın kuzeyinde kurulmuştur. Sulak bir dağlık alanda yer alır. Göksun

kapları. Afşin, Göksun, Merkez ve Pazarcık ilçeleri ile sınırlıdır. İlçe kendi adıyla anılan Elbistan Ovası'nda yer alır. Başlıca geçim kaynağı tarımcılıktır. Dağlık kesimlerde hayvancılık yapılır.

Elbistan, madenler bakımından da zengin bir ilçedir. Buna en önemlileri demir ve linyit madenleridir.

Nüfusu 124.842 kişi. Yüzölçümü 4.028 kilometrekare. Denizden yükseltisi 1.115 metre. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 31 kişi.

Göksun: Maraş'ın kuzeybatısında kurulmuştur. Yüksek dağlarla çevrili olan ilçe, Ceyhan Irmağı'nın bir kolu üzerinde yer almaktır. Tarımsal üretim bakımından Merkez, Elbistan ve Afşin ilçelerinden sonra Maraş'ın dördüncü zengin ilçesidir. Merkez, Afşin, Andırın ve Elbistan ilçeleri ile sınırlıdır. İlçeye 1 bucak ve 51 köy bağlıdır. Beldenin nüfus yoğunluğu en düşük olan ilçesidir.

Göksun'un nüfusu 54.059 kişi. Yüzölçümü 1.920 kilometrekare. Denizden yükseltisi 1.240 metredir. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 28 kişi.

Pazarcık: Beldenin güneydoğusunda kurulmuştur. İlçe, Maraş-Malatya karayolunun üzerinde yer alır. Ulaşım bakımından avantajlı bir konumdadır. Maraş'a 48 kilometre uzaklıktır. Üretimin gelişkin olduğu Pazarcık'ta pamuk üretimi önemli bir yere sahiptir. Merkez, Elbistan ve Türkoğlu ilçeleri ile sınırlıdır. Pazarcık'a bağlı bir bucak ve

yılonda ise Türkoğlu adını alarak ilçe olmuştur. Türkoğlu ilçesindeki nüfus Türkler. Verimli bir ovada kurulan ilçede başlıca geçim kaynağı tarımcılıktır. Merkez, Pazarcık ve Andırın ilçeleri ile sınırlıdır. Türkoğlu'na bağlı 34 köy vardır.

Nüfusu 48.205 kişi. Yüzölçümü 688 kilometrekare. Kilometrekareye düşen nüfus yoğunluğu 70 kişidir.

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZDEKİ YERİ

Maraş'ın ulusal kurtuluş mücadeledeki yeri önemlidir. Hareketimiz, henüz ulusal kurtuluşun ideolojik çalışmalarını yürütüğü ve aynı zamanda bunu yaydığı grup aşaması döneminde Maraş'a girdi. Ulusal kurtuluş mücadelede özellikle Maraş'ın Pazarcık ilçesinde kısa sürede önemli yanık yaratarak, geniş kesimlerin sempatisini kazandı.

PKK Genel Sekreteri Abdülhak ÖCALAN, değerli enternasyonalist şehitlerimizden **Haki KARER** ve **Kemal PİR** yoldaşlarının Pazarcık alanında çalışmaları vardır. Bu ulusal kurtuluş çalışmaları sonucu Pazarcık yöresinde yaşayan halkın büyük desteği sağlandı. Alandan azımsanmayacak sayıda kadrolar çıktı. Pazarcık ilçesi ve köylerinde ulusal kurtuluş mücadelede önemli mesafeler katederek, buradan 12 Eylül askeri darbesine kadar Maraş'ta yayılmaya başladı.

Maraş'ta 12 Eylül öncesinde Türkîeli sol hareketler de etkin

dile getirmesi ve ulusal kurtuluş perspektifini net göstermesi, hareketimizi yörede çekim merkezi haline getirdi.

12 Eylül öncesi Maraş, devrimci mücadelede en çok hareketliliği yaşadığı alanlardan biridir. Alandaki en sağlıklı gelişmenin sahibi ulusal kurtuluş hareketimizdi.

Devrimci mücadele yoğun bir gelişmeyi yaşarken, sömürgeci düşman da özellikle MHP (Milliyetçi Hareket Partisi) ile faşist örgütlenmeye çalışıyordu. Devrimci mücadeleyi imha etmek ve devrimci potansiyeli sindirmek için silahlı çeteler saldırya geçti. Bu emelini gerçekleştirmek için alevi-sunni çelişkisini de en alacakça kullanıyordu. Devrimci mücadeleyi pasifize edemeyen ve en önemlisi de PKK'nın sağlıklı gelişimini durduramayan sömürgeci düşman, 1978'in Aralık ayında kanlı bir katliam gerçekleştirdi. Devlet desteğindeki silahlı faşist çeteler kadınçocuk, yaşı-genç demeden çok sayıda insanımızı barbarca katlettiler. Katliamın en önemli nedenden biri, yörede gittikçe etkinlik kuran Partimizin yarattığı gelişmelerdi. Katliam, bir yerde, yaratılan bu gelişmeye verilen cevaptı. Ancak sömürgecilik bununla amaçladığını ulaşmadı. Katliam, PKK'nın Kürtistan genelinde ulusal kurtuluş yolunda kaydettiği gelişmelere yönelik de bir amaç içeriyordu.

Nitekim, kanlı katliamın ardından ulusal kurtuluşun boyverdi. PKK, 15 Ağustos Atılımı'ndan sonra bu alana da mühahalede bulundu. Kimi mühahaleden istenilen sonuçlar alınmadı. Ancak, 1988 yılından bu yana ARGK birliklerinin yürüttükleri ulusal kurtuluş mücadeleleri beklenenden daha kısa sürede büyük gelişmeler ortaya çıktı. Gerilla mücadelede yöre halkın dan önemli destek bulmakta, gençleri mücadele saflarına çekmektedir. Yörede gittikçe kök salmakta olan mücadelede, aynı zamanda ajan örgütlemeyi de büyük oranda tasfiye etmiş bulunmaktadır. Nitekim, bölgede düşman işbirlikçilerine karşı cəzalandırma eylemleri gerçekleştirdi, mücadelede derinlik kazanmaktadır.

Sömürgeci düşman Maraş'ta, ulusal kurtuluş mücadelede zaman geçtikçe halkla daha bir güçlü temellerde bütünleşmekteki k, yoğun operasyon geliştirmekte, baskısı ve tehditlere başvurmaktadır. Düşmanın karşı-devrimci çabaları sonuçsuz kalmaktadır. Pazarcık ve Elbistan alanlarında gerçekleştirilen direniş eylemleri bu gerceği teyit etmektedir.

Gelecek sayıda: DILÜK (Antep)

HUNKERKOM'un düzenlediği “KÜRDİSTAN FOLKLOR VE MÜZİK FESTİVALİ '90” kültür ve sanatta coşkunun zirvesini yaştı

Bonn (Berxwedan):

HUNERKOM-Komeleya Huner-mendən Welatparêzén Kurdistan (Kurdistan Yurtsever Sanatçılardırı) tarafından her yıl düzenlenen geleneksel **Kurdistan Folklor ve Müzik Festivali**'nin dördüncüsü de, 7 Temmuz 1990 günü Federal Almanya Cumhuriyeti'nin başkenti Bonn'da gerçekleştirildi. Folklor dalında 16 ve müzik dalında 14 ekip, ulusal-demokratik, sosyalist kültür ve sanat anlayışıyla donanmış atmosfer içinde yarıştı. Yarışmaları izleyen 2000'i aşkın Kürtler, bu vesileyle bağımsız ve özgür yaşamın heyecan ve tutkusıyla bir ulusal sanat ve kültür eylemini daha yüreğinin kırıcıdan coşkusuna dönüştürdü.

Jinê Welatparêzén Kurdistan Avrupa Merkezi, ERNK Taraftarları-Bochum, Kurtuluş Hareketi F. Almanya Örgütü, BWK-Bati Alman Komünistler Birliği, Ozan Şah Turna ve Ozan Şiar ile Filistinli Sanatçılardırı Birliği adına Ressam Burhan Kerkutlu festivalde mesajlarını sundular.

Yine, misafir sanatçılar olarak **Ozan Salah Resul** ve **Berivan ile Ozan Birindar**, kitlenin alkışları arasında halk türküleri sundular. HUNERKOM tarafından hazırlanan skeç de ayri bir ilgi topladı. Ülke gelişmeleri ve savaş haberlerinin aktarılması kitlenin ayaklanma ruhunu yaşamasına ayrıca vesile oldu.

Folklor ve müzik yarışma sonuçları juri heyetleri adına bir temsilci tarafından açıklandı. Fes-

çaba harcamış ve gelisme sağlanmıştır. Bu da çok daha ileri bir ilgiye kaynaklık etti.

Dereceye giren üç folklor ve üç müzik ekibinin üyeleri ve diğer ekiplerin temsilcilerinin sahneye davet edilmesi ve ödüllerin verilmesi ardından festival sonuçlandı.

Kürtler, yurtsever izleyiciler folklor ve müzik doyumu içinde ve ulusal sanat ve kültürlerine olan özlemi temsil eden gururla salondan ayrıldı.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da HUNERKOM, festival öncesinde dağıtılgı bildiri ve çıkardığı afişle bu geleneksel eyleme çağrıda bulunmuştur.

Ulkmiz Kürtistan'ı ısgal eden sömürgeci güçler, halkın imha edilmesinde başvurdukları yöntemlerin başına kültür asımlasyonunu da koymuşlardır. Bu amaçla, kültür ve sanat değerlerimizi gaspetmenin yanısıra, vahsi politikaların her türlü uygulayarak halkın kimliğinden uzaklaştırmanın yoğun çabasını tarih boyunca sürdürdüler. Ancak, yarışma süresince ekiplerin sergilediği değerler, bir kez daha güçlü bir birimin yaşamakta olduğunu ve sömürgecilerin amaçlarında başarılı olamadıklarını göstermeye güzel bir örnek teşkil etti.

Bu tür etkinlikler kapsamında ulusal sanat ve kültür birikimimizin derlenmesi, toparlanması ve sunulması, HUNERKOM'un Kürtistan'da ulusal ve kültürel gelişimin yönlendirilmesinde büyük pay sahibi olacağını gereklendiriyor. Sergilenecek yoğun çaba ve harcanacak emek, ayağa kalkan halkın öz kültürünün gelişmini ilerletecek, koruyacak ve besleyecektir. Böylece ciddi bir işlevi üstlenmiş bulunan HUNERKOM'un, bundan böyle de kültür-sanat cephesinin mücadelede örgütlenmesinde kutsal görevlerinin başında olacağı gereği, Kürtlerin vatanseverler

Müzik birincisi Koma Ferad (Köln)...

Festival yarışmaları, izleyicileri selamlayan konuşmayla başladı. Kürtistan ve dünya devrim şahitleri anısına yapılan saygı duruşu ertesinde festivalin önemini, amacını, HUNERKOM'un sanat ve kültür cephesinde üstlenen görevleri, son siyasal gelişmeleri ve özellikle Serihildan'larla ülkemizde başlatılan yeni yaşamın ne olması gerektiğini aktaran Kürtçe ve Türkçe konuşmalar yapıldı. Büyük bir dikkate dinlenen konuşmaların hemen akabinde yarışma kuralları belirlenerek folklor ekiplerinin yarışma bölümünü geçildi. Her ekipin sahneye davet edilen temsilcileri, programdaki sıralamanın tespti için kura çekti. Sıralama temelinde folklor ekipleri yarışmaya başladı. 15 dakikaya südürlük şekilde her ekip Kürtistan'ın çok değişik alanlarından derlenen halk oyunlarını sundu. Yarışan grupların dışında **Koma Bêrivan (Bonn) çocuk folklor ekibi** de dayanışma amaçlı birbirinden güzel folklor figürleriyle büyük bir sevgi topladı.

İlgili izlenen folklor yarışmasından sonra, kurallara ilişkin açıklama ve sıralama için kura çekimi temelinde müzik ekipleri yarışmaya başladı. Müzik dallındaki yarışma da sonuçlandıktan sonra folklor ve müzik juri heyetleri, sonuçları açıklamak ve yarışma derecelerini belirlemek amacıyla toplantı yaptı.

Festival yarışma süreci içinde ulaşılan dayanışma mesajları da okundu. ERNK-YWK (Yekîtiya Karkeren Welatparêzén Kurdistan) Avrupa Merkezi, FEYKA-KURDISTAN (Federasyona Yekîtiya Karkeren Welatparêzén Çandıya Kurdistan) ve üyesi 15 dernek, ERNK-YWK (Yekîtiya

tivalin yapıldığı salondaki heyecan zirveye çıktı.

Jürilerin, “**Koma Sefkan/İsviçre** folklor ekibinin birinciliğini, **Koma Ferad/Köln** folklor ekibinin ikinciliğini ve **Koma Bêrivan/Bonn** folklor ekibinin üçüncülüğünü; yine **Koma Ferad/Köln** müzik ekibinin birinciliğini, **Koma Bêrivan/Bonn** müzik ekibinin ikinciliğini ve **Koma Nûjîn/Danimarka** müzik ekibi-

Folklor birincisi Koma Sefkan (İsviçre)...

nin üçüncülüğünü ilan etmesiyle, ekip üyeleri büyük bir sevinçle salonun her tarafında halaya başladılar. Kitleler de, yoğun alkış ve katılımlarıyla sevinci birlikte yaşadılar.

Bu yıl ekipler geçmiş yıllara nazaran daha yaratıcı müzik parçaları, güzel folklor oyunları ve rengarenk kıyafetleriyle daha bir

uçuculüğünü ilan etmesiyle, ekip üyeleri büyük bir sevinçle salonun her tarafında halaya başladılar. Kitleler de, yoğun alkış ve katılımlarıyla sevinci birlikte yaşadılar.

Bu yıl ekipler geçmiş yıllara nazaran daha yaratıcı müzik parçaları, güzel folklor oyunları ve rengarenk kıyafetleriyle daha bir

Koma Bêrivan (Bonn) çocuk folklor ekibi...

Folklor ekipleri derece sıralamaları ve oyuları:

- Koma Sefkan/İsviçre:** Adiyaman, Urfa, Kars ve Diyarbakır'dan Bêri, Dilan, Tirkê, Qimil, Çepik .. Puanı: 246
- Koma Ferad/Köln:** Dêrsim'den Dilan, Li bin dara güzê, Kevokê, Zekokê Puanı: 230
- Koma Bêrivan/Bonn:** Bitlis'ten Sêpî, Ax û kovan, Xerzanî, Dêriko, Mala Fêne, Mêremê, Mutkanî Puanı: 210
- Koma Jiyan/Stuttgart:** Van'dan Delîl ve ekibe ait Hey lê lê, Keç û xort Puanı: 203
- Koma Zilan/Hollanda:** Adiyaman'dan Simsime, Govend, Evin, Tirkê, Kavuç Puanı: 203
- Koma Amed/Hannover:** Botan'dan Suk canê, Şexanî, Bablekan, Taqayî Puanı: 192
- Koma Cudi/Fransa:** Süleymaniye, Şirnak ve Silopi'den Suk canê, Teze me, Erê Bajilo Puanı: 189
- Koma Welat/Hamburg:** Bitlis'ten Zeyno, Çepikê, Temur Axa, Papurê, Xezalê Puanı 186
- Koma Serkeftin/Frankfurt:** Kars'tan Kejê, Heseno hêli-can, Dumbê, Donê Puanı: 185
- Koma Serihildan/İsviçre:** Bitlis ve Ağrı'dan Tîrik, Giranî, Çepik, Sêpî Puanı: 175
- Koma Egîd/Mannheim:** Urfa'dan Ximximê, Duzo, Duling, Qimil, Erebî Puanı: 167
- Koma Botan/Berlin:** Pazarcık ve Antep'ten Dawet xwes e, Kelo, Oxuzlu, Manî, Çepik Puanı: 160
- Koma Botan/Belçika:** Elazığ ve Siirt'ten Di çemî de find, Harlukê, Melukê, Şiro Puanı: 156
- Koma Şores/Avusturya:** Erzincan ve Adiyaman'dan Bazbend, Govenda bükê Puanı: 154
- Koma Serihildan/Nürnberg:** Güney Kürtistan ve Siirt'ten oyular Puanı: 145
- Koma Cesur/Bielefeld:** Diyarbakır'dan Xezalê, Çepik Puanı: 140

Müzik ekipleri derece sıralamaları ve parçaları:

- Koma Ferad/Köln:** Em in pêşmergeyên Kurdan, Ez gul im, Hevalê Mazlum Dogan Puanı: 240
- Koma Bêrivan/Bonn:** Li ser rêçekê dimeşim, Werine şer Puanı: 228
- Koma Nûjîn/Danimarka:** Bijî demokratiya gelî, Welatê me Kurdistan, Berxwedana zindanê Puanı: 226
- Koma Serkeftin/Frankfurt:** Axa Kurdistan, Hevala Bêrivan, Pêşmergeyên me Puanı: 225
- Koma Amed/Hannover:** Akademiya Mahsum Korkmaz Puanı: 221
- Koma Serihildan/İsviçre:** Koçera min, Şervanê Sêrtê, Erd im erdê Kurdistanê Puanı: 217
- Koma Welat/Hamburg:** Ax dayê dayê, Heval megrî, Bûka me Kurdistan e, Dêrsim şewiti Puanı: 206
- Koma Şores/Avusturya:** Kewê hêlinê, Serfiraz Puanı: 190
- Koma Jiyan/Stuttgart:** Serihildan, Adarê, Deşta Mêrdinê Puanı: 189
- Koma Zilan/Hollanda:** Ka bûka min, Serihildan Puanı: 188
- Koma Cesur/Bielefeld:** Dewranê, Kurdistan welatê me, Silav li Serokê me Puanı: 180
- Koma Botan/Berlin:** Rojhilata Navîn, Serihildan, Pêşmergeyê dilsoz Puanı: 163
- Koma Serihildan/Nürnberg:** Rêhevalê Ednan, Ez im avê bê pêl, Hey welat Puanı: 155
- Koma Şores/Saarbrücken:** Ez güm şoreşê dayê, ARGK deng daye cihan Puanı: 151

Hedef topyekün örgütlenme...

Başтарafı 11. sayfada

Biliniyor ki dinsel ayrılıklar, ulus varlığının önünde engel değildir. Farklı kültür gruplarının varlığı da değerlendirdiğinde mücadelemizi güçlendirir. Kaldı ki biz dar milliyetçi bir savaş vermiyoruz. Amacımız Kürdistan'ı, üzerinde yaşayan tüm dinsel özellikleri ve kültür gruplarıyla özgürleştirmek ve halkçı-demokratik bir toplum yaratmaktır.

Sömürgecilerin çok yönlü en gelleyici politikasına rağmen Yezidi halkınımız nasıl ülkeye döndür ve mücadeleye katılma seferberliği içinde olduğu biliniyor. Keza Suryani kitlesinde de mücadeleme artan destek somut. Alevi halkınımız olduğu Dersim vb. bölgelerimizde mücadeleminin nasıl güçlü bir boyut kazandığı bilinmektedir.

Sayılan halk kategorileri cephe örgütlenmesini yaygınlaştırır ve kitlesel cephe eylemini yükseltirken, mutlaka kazanmamız, örgütlememiz gereken sınıf ve katmanlardır. Eğer, bunların ortak eylemini blok halinde geliştirebilsek, bilinmelidir ki bu blokun gücü, mücadeleye ilgisiz kalan ya da devlet çarkı içinde olan pek çok yoğunluğu, grup ya da kişiyi halkın yanına itecektir.

Sıralanan halk güçleri arasında cephe çalışmasında yürütülmeli gereken ajitasyon-propaganda faaliyetlerinin merkezinde şu temel konular başta gelmelidir:

- Kitleler sömürgeci egemenliğin tüm varlığına karşı çıkarılmalıdır. Hedeflenen sadece sömürgeci askeri, ekonomik, kültürel ve sosyal kurumlar değil, aynı zamanda ister demokratik, ister dinci görünüm altında olsun tüm sömürgeci burjuva partileri olmalıdır. Bu hedef, ajitasyon ve propagandamızın ulusal ve en temel yönünü oluşturur. Tarihte, düşmanın kendi ülkesinde, üstelik kendi yıkımını he-

defleyen kurumlarının hangi görünümlü altında olursa olsun varlığına tahammül eden hiçbir halk örneği gösterilemez. Kürdistan'da sömürgeci burjuva partilerinin hızla fonksiyonlarını yitirmeleri, liderlerinin taşınması ve sosyal-şovenizmin taban bulmaması, halkın adına tarihi bir ilerlemeydir. Görev, halkın bu bilincini derinleştirmek ve tümden kendi kaynaklarına, kendi gücüne yönelikmasını sağlamak olmalıdır.

- Çalışmamız, tüm halk kesimleri içinde demokratik bir bilinc ve eylemin gelişmesine yönelik olmalıdır. Demokratik bir bilinc, çağdaşı aşiret bağlarını, aile tutuculuğunu, dinsel ve mezhepsel ayrılıklarını, cinsiyet ayrimuna dair tutuculuğu reddeder. Karşılıklı uyum ve ulusal hoşgörüyü geliştirmeyi ve bunu günlük davranış haline getirmeyi hedef alır. Demokratik bilinc, tüm tutuculuğun aşalarak, tüm halk kesimlerinin ulusal örgütlenme ve eylemde yer almaları ve de bunun sağlanması demektir. Bir cephe kadrosunun görevi, halkın kesimlerine yaklaşırken bu demokratik bilinci ve bu bilinçle eyleme kalkma cesaretini aşılması, bunu yaparken de yönelik davranışını bilmek olmalıdır. Özellikle kadın, aşiretçilik, din ve kültürel azınlık konularında önemli davranışları, sol-sektör veya herşeye taviz veren, insan kazanma adına temel ilkeleri bir yana atan sağ-liberal anlayışlardan kaçınılmalıdır.

- Kitleler içinde çalışmamızın bir yönü de, halkın otonom ve kültürel özerklik politikalarına tavrı alırma ve bu politikaların sahiplerini toplumdan tümüyle etrafı etmeye sağlamak olmalıdır. Dünyada kendi bağımsızlık hakkını özerkliğe indirgenen, başkasına ipotek ettiren hiçbir halk olamaz. Otonomi politikasının ki-

me hizmet ettiğini ve özellikle Doğu ve Güney Kürdistan parçalarında ne denli büyük tahrifatlar yaptığı halk olarak çok iyi biliyoruz. Halkımızın hiçbir şekilde bu politikaya tahammülü yoktur. Yine değişik görünümle kültürel özerklik formülü, ulusal kurtuluş mücadelelerine karşı israrla ileri sürülmüş. Dönem, ulusal birlik ve direniş dönenidir. Bu çağrı, dönemin görevlerine uydukları sürece Kurt küçük-burjuva reformistleri içinde geçerlidir. Ancak işbirlikçi politikada diretenlerin ve bunu israrla halkın önüne kurtuluş yolunu olarak koyanların hiçbir şekilde halk saflarında yerleri olamaz. Uygun yaklaşımıla bunların tabanını daraltmak ve en etkin şekilde hain politikanın yürütücülerini tecrit etmek ve bunu mutlaka sağlamak, dönemin görevleri arasındakidır.

- Kitleler içindeki cephe çalışmamızın bir temel yönü de, kitleleri silahlı mücadeleyi desteklemeye, onu beslemeye ve onunla bütünlüğe sağlamaya yönelik olmalıdır. Silahlı mücadele Kürdistan'daki devrimci gelişmeleri yaratıp ve yaşatan temel güçtür. Silahlı devrim güçleri olmayan bir halkın, bağımsızlık gücünden bahsedilemez. Mücadeleleri cephesel karakterde olan şehir kitlelerinin eylemi siyasal ve silahsız karakterde bile olsa, bunun silahlı mücadelede bağlı olmadan ve silahlı mücadele tarafından korunmadan, istikrarlı gelişiminden sözcülemez. Kitlelerin yönü hep dağa yönelik olmalıdır. Gerilla, kitlelerin günlük yaşam parçası olmalıdır. Şehir kitlelerinin potansiyeli, gerilayla beslemeye kanalı edilmelidir. Gerillaya birleşen şehir eylemi yenilemezdir. Kitleler içinde yürütüğümüz çalışmada, onlara gerillayı sevdirmeli, onu beslemeye ve ona katılma ruhunu sürekli geliştirip diri tutmalıyız.

Gelecek sayıda:
Kitleleri cephe ve birlik örgütlenmesine çekmeye yöntemlerimiz ne olmalıdır.

SEK değilim demesinin ardından ortalığı önce bir yankoku, sonra da bir sessizlik sardı. Olağanüstü birşeylerin olduğunu sezmişik ama, canlı bir insan kafasından yakabileceklerini düşünemedik. Oysa, bir insan canlı canlı yakılmışlardı işte. Hem de askidayken başının altına piknik tüpü yerleştirerek...

Cesedini, o an için hiç bir grupta ilişkisi olmayan iki kişiye taşıtmışlardı. Dün bunlardan biriyle konuştım. Sait'in nasıl yakıldığı, cesedi dış koridora nasıl taşıdıkları ve Karşıyaka Karakolu'na götürülerken ağızlarından herhangi bir şey çıkmaması için kendilerine nasıl işkence yapanlığını bir bir anlattı. Ve ben dokuz yıl aradan sonra o günü yeniden yaşadım. Ama bu kez bambaşka duygularla...

O gün için içimi ürperten yankı insan kokusu şimdilik isyanım oldu. Ve eğer bir gün ellerimizde çiçekler ve gözlerimizde zafer pırtıları Sait'lerin kapısını çalarıksak, işte o zaman unuturum bin yıllık acılarımı... **BAWER**

Direniş Kahramanlarımız: Sait...

Baştarafı 2. sayfada

Bu bir çok şeyin sonu değil mi kuşkusuz? Çözülmeyen gelenek-selleştiği bir yerde ortalama ruh hali, sağlam olmayan inançların korkuya örtüşmesiydi o kadar... Bilmem anımsar musun; sorğu odalarına açılan kapıların olduğu salonda polislerin "Bülbül Ağacı" diye adlandırdığı merdivene benzer bir insan askısı vardı. Öyle gösterişsiz duvara dayalı durdu ama, ayaklarından asılıpta şu ya da bu ölçüde çözülmeyen olmamıştı o güne kadar. Fala-kaya, elektriğe, meydan dayağına dayanan biri, son olarak ayaklarından buraya asılır, "bülbülleşmesi" beklenirdi. Çok ağır işkence türüydü bu. Ayak bileklerine bağlı olan ip, fazla değil bir kaç saat sonra kaval kemigine dayanır, ayak bilekleri ve burundan kan boşalmaya başladı yavaş yavaş... Bir sınırı olmamıştı bunun. Fakat bu sınırı doğru düzgün

bilen yoktu. Polisler, bu sınırın 5 saat olabileceğine inandırmışlardı kendilerini. Bu inançlarından olsa gerek, askıdakine ikinci-üçüncü saatlerden sonra, burundan ve ayaklarından sızan kanı göstererek, "İki saatlik ömrünün kaldığını" söyleyerek...

Sait'in askıda kaldığı süreyle oradayken kestirememiştim. Yalnız, askidayken coplandırmıştı ve polislerin, "Ölmek üzere amabiz ismini bile kabul ettiremez" deyisini duyuyorduk. Bir ara telsiz konuşmaları yayıldı ortalığa. Kesik kesikti. "Bir sonuç alamadık komutanım" diyorlardı telsizin bir ucundan. Bir anlık bir sessizlikten sonra uzaktan bir gürültü geldi: "Hergele dersini verin." Polislerde bir telaşla başlıyorlardı. Konuşmalar, küfürler, "tüpü getirin" ve "yakarızlan" bağırıntıları...

Sait'in tekrar, "Ben Sait SİM-

Önce Bağımsız Vatan...

Baştarafı 14. sayfada

memizi istesin? Bunun böyle olmadığı çok açık. Sömürgeciler zorba, katil ve hırsız oldukları kadar da yalancıdırlar. En kutsal değerleri, insanların inançlarını onları köle yapmak için utanmazca kullanmaktan çekinmezler. Bunu yaparken güvenceleri, sömürge halkın güçsüz ve cahil olduklarına, kolayca kandırılabileceklerine inanmalarıdır.

Türk egemenlerinin tarihinde bu gerçeği çok çarpıcı biçimde görüyoruz. Türk beyleri Anadolu'ya geldiklerinde barbarlık aşamasını yaşıyorlardı. Arap Yarımadası ve Anadolu'da kendilerinden çok güçlü uygarlıklar vardı. Türklerin ise çapul ve talan içi askeri güçleri dışında hiç bir seyler yoktu. Savunma halinde

olmadıkları gibi, kazanmaları da ancak saldırıyla bağlıydı. Bölge de kim güçlüyse (o dönemde Arap egemenleri güçlüydü) onun yanında ve onun hizmetinde yer aldılar ve oradan başlayarak kendi egemenliklerini ormeye çalıştilar. İslamiyeti de böyle kabul ettiler. Çünkü kendilerine ait olmayan topraklar üzerinde hakimiyet kurabilmeleri buna bağlıydı. Nitekim kendilerini İslamin kilici ilan ederek Anadolu'yaakinler düzenlediler. Giderek bütün Anadolu halklarını egemenlikleri altına aldılar. Halkların kendi öz toprakları üzerinde yattıkları tüm değerleri talan ettiler. Türk halkın da ezdiler.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

NATO'ya yeni çehre...

Baştarafı 15. sayfada

bunalımının daha de derinleşmesine yolaçacaktır. Doğal olarak da Kürdistan'daki savaşa harcadığı giderleri karşılayamayacak duruma düşecektir.

Varşova Paktı'nın askeri bir güç olmaktan çıkışıyla birlikte varlığı anlamsızlaşan, rolünün değiştirilmesi ve daha çok doğusuya-batısıyla güçlü bir Avrupa Birliği'nin yaratılması doğrultusunda siyasi bir güç haline getirilmesi düşünülen NATO açısından TC'nin salt ekonomik, askeri değil, aynı zamanda siyasi varlığının da kaldırılabilecek bir yanıkalmamıştır. Artık NATO içinde bile, burjuva anlamda da olsa insan hakları, demokrasi gibi kavamlardan sözdedildiği ve bunlara sahip çıkmaya çalıştığı bir dönemde, TC'nin Kürdistan'daki kopkoyu sömürgeciliği, baskısı, işkence ve katliamları, her türlü siyasal, sendikal hakların gaspı, azınlık sömürge ve bunların sonuçlarının savunulması bir hayli zordur. Bu haliyle de TC, artık daha fazla taşınamayacak bir yük durumundadır.

Sürekli olarak sistemler arası çatışkı ve soğuk savaştan sonuna kadar yararlanan TC, günü-

müzde yumuşama sürecinde olan Sovyetler Birliği-ABD ilişkileri nedeniyle ABD ve diğer NATO ülkelerine karşı "Sovyet tehdidi" kozunu kullanamamaktadır. Tam tersine Kıbrıs, Ege ve Ermeni sorunlarında görüldüğü gibi ABD, TC alehinde tavır almaktadır. Aynı şey, diğer NATO ülkeleri için de geçerlidir.

Bu durumu kendisi de gayet iyi bildiği için, NATO'nun eski konumunu sürdürmesini istemekte, silahsızlanmaya karşı çıkmakta; buna gerekçe olarak da Ortadoğu ülkelerini göstermektedir. Bundan sonra asıl tehditin Güney'den, yani başta Suriye ve Irak olmak üzere Arap ülkelerinden geleceğini, bunlara karşı kendisinin de silahlanması ve ordusunu modernize etmesi gerektiğini iddia etmektedir.

Elbette TC'nin bu canhıza tehdit feryatları, ne NATO'nun daha fazla eski biçimde ayakta kalmasını, ne de kendisinin içinde bulunduğu bunalımı ve yalnızlıktan kurtulmasını getirir. Tam tersine, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadeleleri karşısında yıkılmaya mahkumdur.

BERXWEDAN Abone fişi

Adı, Soyadı:

Adres:

6 Aylık

Almanya içi:

DM 30

Almanya dışı:

DM 35

1 yıllık

Almanya içi:

DM 60

Almanya dışı:

DM 70

Abone hesap numarası:

Bfg.-Bonn

Konto Nr.: 1205242100

BLZ: 380 101 11

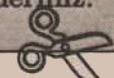
Yazışma adresi:

Feyka-Kurdistan

Postfach 15 31

5300 Bonn 1

NOT: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukarıdaki yazışma adresine gönderiniz.

Avustralya	3.00 \$	Hollanda	3.00 hlf.
Avusturya	18.00 s.	İngiltere	0.80. £.
Belçika	60.00 bfr.	İsviçre	6.00 skr.
Danimarka	8.00 dkr.	İsviçre	2.50 sfr.
Fransa	6.00 ff.	Norveç	10.00 nkr.

Di salroja 14'ê Tîrmehê de li Amedê livbaziyeke bi şahî

Destpêk di rûpela dawî de
eskere ye, ku gundê Hedrişê ji bo
têkoşina me ya rizgariya netewi li
Qilaban wê bizivire keleheki berxwe-
dana bi hêz û xurt.

Şerekî mezin li Çiyayê Kato

SAX-WAN: Li sêcîva di navbera
navçeyen Şax, Berwari û Elkê de
Çiyayê Katoyê Xérkan heye. Ev çiya
erdeki heyâ were gotin fireh digire û
bi nêzikahi 3.200 metran bilind e.
Xwedîyê pêwistîyeke stratejiki ye. Li
vi çiyayı, roja 2'ê Tîrmehê, şerekî
dijwar di navbera pêşmergeyên arteşa
me ARGK a rizgariya netewi û yek-
niyên operasyonê yên dijmin de der-
ket. Ser, bi hinde caran seknandinan
heya roja 4'ê Tîrmehê doma.

ARGK li vê érdimê bi tevayı ser-
dest e. Hem derdorê baş nasdike û
hem ji di tevgîra xwe de çalaktire.
Lewma di vi seri de ARGK ci lêdanek-
ê negirtiye, lê dagirker "subay"ek û
11 yanzdeh serbazên xwe yên miri,
tev bi hev re 13 miriyen xwe li şûn
xwe hiştine û revine. Paşê dagirker
veştin, ku kuştı ji wan hene. Her bi di-
zi, cendekên miriyen xwe pêşî birin Wa-
ne û ji wir ji paşê şiyandin warên wan.

Beri niha ji gelek caran şer li
Çiyayê Kato çêbûbûn. Di her şerekî
de dagirker hatibûn şikêndin. Da-
girker, Çiyayê Katoyê Xérkan weke
cikeki bingehi ji bo xwe-bicikirina
ARGK dizanin. Lewma ji destpêka
bihara 1990'an heyâ niha li vi çiyayı
operasyonê leşkeri birêvedibin.

Li gundê Çilga Û Dibê dafeka pêşmergeyean ya serketî

SAX: Şeva 4'ê Tîrmehê di navbera
gundê Çoxsê û Çilgan (Çican), pêş-
mergeyên me yên rizgariya netewi
serbazên dijmin xistin dafekê. Şes ji
wan kuştin. Cendekên serbazên hatin
kuştin, dijmin bire nexwesxaneya dew-
letê ya li bajarê Wanê.

Roja 6'ê Tîrmehê ji li nêziki gundê
Dibê (Kamêran) pêşmergeyên me
dafekê li pêşîya serbazên qereqolê û
komeke cerdevanan vedan. Hêzên
dijmin ketin dafê. Pêşmerge du ser-
baz û du cerdevan kuştin, du serbaz ji
birindar ketin.

Pozberiyeka mezin li Norduzê: Heşt welatfiroş bi mirinê bersiv girtin

PAYIZAVA-WAN: Pêşmergeyên
ARGK şeva 4'ê Tîrmehê êrişekê
birin ser "parêzkarên" gundê Hirini.
Yeki kuştin û heftan ji tevî xwe birin.
Pêşmerge, 1.000 lib mîhi (pez) ji tevî
xwe birin, ku cerdevan ji gelê me
dizibûn û bi koteke dest danibûn ser
wan. Pêşmerge van sewalan wê bidin
xwedîyên wan.

Piştî livbaziyeke serbazên dijmin û
hinde cerdevanen derdorê hatin he-
wara ceşan. Lewma şerên nuh der-
ketin û ber bi aliye Çiyayê Erebî ve şer
dorfirehtir bû. Ser, bi hinde caran
seknandinê, bêhtiri rojekê doman.
Tev bi hev re heşt welatfiroş bi mirinê
hatin cezakirin. Bi kemasî 15 cehş û
12 serbaz ji birindar ketin. Dagirker ji
Çolamergê û Wanê yekeniye leşkeri
ji bo têkûzkirinê şiyandin deverên
şeran, lê disa ji nekarin serkeftina
ARGK birawestinîn.

Piştî sala 1985'an, ku "parêzka-
riya" gundan mina sistemekê hate
pêşvebirin, li Wanê, li Çolamergê û li
érdimên bakurê Kurdistane yên din,
dagirker bazinganiya pez, sewal û

dewaran, tapoyêz zozanan, bazinga-
niya li ser tixûban û hwd... dan destê
serekên cerdevanan. Ev derfetên abo-
ri, mîna bingehiye pêşvebirina cerde-
vaniye hatin bikaranin. Cerdevanen
dagirkeren dest datinin ser lawirê
gundiye ku "parêzkarîye" napejiri-
nin. Carnan ji lawirê gundiye di-
hîn koçberkirin, geleki bi erzani ji
xwe re dikirin û gundiyan rastûrast
dişelinin, hebûnên wan talan û tajan
dikin. Ev rewşa abori ya cerdevaniye
heya niha geleki neketiye çavan. Lê
rasti, li hinde deveran ev rewş, büye
sedema perişanketina gelê me; xizani
û hejariyeke mezin birêveketiye. Li
Elkê û Qilaban axayên Jırkiyan Tahî-
rê Kero û Haci Dirbas, li Gêwerê
Zeydani, li Berwari Emin Ozcan, li
Şaxê axayên bi navên Sadun û Abdil-
rehman, li Elbakê serekê Şerefkâ-
niyan Skender û hwd... hem ji bo serê
her cerdevaneki mehaneti distin, hem
diravan ji bo bikaranina zozanan
distin û hem ji bi koteke bazinga-
niya pez, sewal û dewaran, karê lawiri
xistin desten xwe.

Heke em bixwazin sistema "parêz-
karan" bîhilweisîn, divê em li hem-
bere wan ne tenê ji aliye leşkeri, divê
em ji aliye abori ji têkoşinekê bilind
bikin. ARGK lewma, zozanan ji bo gun-
diyan vedi, berê xwe dide hebûnîn
abori yên axan û bi vi awahi ji şerê
hilweşandina sistema parêzkarîye pêş-
dibe. Livbaziya vê dawiye û şerê çêbû-
yi, birek ji vê xebatê bûn. Rastiya qe-
rina dagirkeren, ku dibêjin, "terorist
heywanan ji direvinin" ev bi xwe ye.

Li gundê Arçê êrişâ tolehildanê ya ARGK

PAYIZAVA: Roja 8'ê Tîrmehê li
gundê Arçê şerek di navbera pêş-
mergeyên me yên rizgariya netewi û
serbazên qereqola gundê Arçê de
derket. Bi kemasî serbazek hate kuş-
tin û hindek ji birindar ketin. Şer
demeke kin doma û pêşmerge ci
lêdanekê negirtine.

Di hefteya dawiye ya meha Gulânê
de serbazên qereqola vi gundi hinde
welatperweran girtibûn, li wan xisti-
bûn û dest danibûn ser lawirê wan.
Beri ku derengi pê bikeve, ev bikaran-
ina dagirkeren bersiva xwe peyda kir.

Piştî şeri, serbazên dagirkeren disa
beren xwe dan gundiye welatperwer.

Li Şemzînan pozberî: Pênc serbazên dijmin hatin kuştin

ŞEMZÎNAN: Roja 11'ê Tîrmehê
li gundê Boxazkoyu şerek di navbera
hêzên me yên rizgariya netewi û
yekeniye dagirkeren de derket. Di vi
seri de "ustegmen"ek, "astegmen"ek
û sê serbaz hatin kuştin, sê serbaz ji bi
xedari birindar bûn. Ci hundabûneke
pêşmergeyân çenebûye. Weha xweya
dike, ku ev livbazi, livbaziyeke dafi-
ye, lê heyâ niha em ne haydar in, ku ev
weha ye yan ne.

Civîneke ARGK bi gundiyan re

ŞEMZÎNAN: Pêşmerge li gundê
Bêdavê ya eşîra Herki civinekê çêki-
rin. Armanca civinê ev bû, da gelê me
xwe nêzikî "parêzkarîye" neke. Civî-
neke ronahikirin û razikirinê çêbû.
Piştî civinê pêşmerge, 12 "parêzka-
ren" gunehkar ji bo pirsyariye tevî
xwe birin.

Weke me ji welatperweren li nav-
çeyê û pêşmergeyân agahi standiye, li
Şemzînan çalakiye pêşmergeyi bi
berfirehbûn didomin. Şemzînan li
devereki di navbera sê-tixûban de
dimine. Lê disa ji tevîa hebûna

dijmin li vê dorhêlê, tenê bi hebûna
yekeniye leşkeri bi tixûp maye. Dij-
min li ser bingeha dubendiyê û
esirvanî, cerdevanîye birêxistibû, lê
niha ev avahi bi lez ber bi jér û serjîr
ve dije. Pêşmerge, hema hema diçin
hemû gundan. Serekên cerdevanan
en mîna Hakkî Tore ji, ku dagirker
geleki pesnekariya wan dikiran, neç-
re dimin ku xwe ji navçeyê bidin
aliyekê. "Parêzkar" bi tevayı pasif
ketine. Hejmara yê çekên xwe dati-
nin bilindir dibe. Hemû şerîn di sala
1990'an de li hemberê hêzên dagir-
keren en leşkeri çebûn. "Parêzkar" di
van şeran de ci rolekê neleyistin. Ji vê
navçeyê hejmara yê xwe digihinîn
ARGK geleki bilind e. Dagirker di-
xwestin jêmayên PDK-Iraq li hembe-
rê têkoşina me çekdar bikin, lê ev
ramyariya wan ji ci berhemekê bi
destê wam ve neani.

Welatperweren ji érdimê gotin me,
ku xebatên pêşmergeyî li Şemzînan
baş cihê xwe girtine û di rewşa niha
de serperişti (insiyatif) bi tevayı di
destê pêşmergeyân de ye; Şemzînan
büye mina érdimeke niv-rizgarbûyî.

Hêlinêke cerdevanan hate belavkirin; sîxurek hat pirsyarkirin Ü bi mirinê cezakirin

LICÊ-AMED: Şeva 11'ê Tîrmehê
li gundê Zoxrim navçeya Licê û
gundê Herkelê navçeya Hezro pêş-
mergeyên me yên rizgariya netewi çar
cerdevan û keyê gundê Zoxrim û
kevin sixûr Fexri û kurrê wi Faik
Nacar, ku mina wi ajan bû, pirsyarkîn
û paşê bi mirinê cezakirin.

Dagirker cezakirina "parêzkaran"
veşarti hiştin û tenê agahiya kuştina
Fexri û kurrê wi dan bihstandin.
Gunehê Fahri Nacar en li diji gelê
me, mezin bûn. Diroka gunehbariya
wi xwe dirêji demen kevin ji dike. Ev
bêbext hina di sala 1987'an de tevî
komployen xinîz û gemar bûbû. Şer-
vanê ARGK Alaaddin Zogurlu li
bajarê Amedê hingê hatibû kuştin. Ev
bêbext giliya rêhevalê me kiribû û ji
bo peydakirina cihê wi tevî dijmin
xebatên xurt pêşvebiribû. Piştî ve
bûyerê ji karvanîya xwe ya xayintiyê
emand. Tevî sixûr weke wi keyê
Çixsê navçeya Pasûrê yên bi navê İbad,
li derdorê sixuriye birêxistin dikir û
welatperweran dida girtin.

Kurrê wi Faik ji karê bayê xwe bi-
kardihani. Di karê xulamtiya ji bo da-
girkeren de, ji bave xwe ji jetahitir bû.
Kurrê wi Faik ji karê bayê xwe bi-
kardihani. Di karê xulamtiya ji bo da-
girkeren de, ji bave xwe ji jetahitir bû.

Li navenda bajêr lêdana mirinê li şikencekaran ket

CIZİRA BOTAN: Şeva 6'ê Tîrmehê
li navenda bajarê Cizira Botan li ser
riya goristanê, pêşmergeyên ARGK
minibusek xistin dafekâ xwe. Di mini-
busê de endamên komên taybeti yên
şikencekar hebûn. Pêşmerge navgînê,
bi berikên xwe qul-quli kirin. Hemû
polisên di navgînê de kuştin. Dagirker
dan bihstandin, ku komiserek mirîye û
sê polis ji birindar ketine. Lê weke
nûçegihandkarén me yên li Cizirê û
kesen bûyerê ditine, bi me dane bih-
standin, di navgînê de şes polisên enda-
mên komên taybeti hebûn û yet ji
nekarî xwe ji mirinê rizgarbîke.

Polisên endamên komên xweser
bûne hedefa êrişâ pêşmergeyân, ji wan
kesen mirovkuj bûn, ku di Serihaldana
Geli ya di meha Adarê de bi kori
berikan barandibûn se girsên gel. Piştî
ve mêtjûye ji, li Cizirê şikence û lêdan
pêkhatibûn û agir ketibû hinde ava-

hiyen welatperweren. Berpirsiyarê
van ji, disa ev hêzên devbixwin bûn.
Gelê me nîfrina xwe dibarand ser van
mirovkujan. Lewma kuştina van hovan,
gelê Cizirê kire nava dilkvesi û şahîye.
Ji aliye din, ev livbaziya tolehildanê
şanikir, ku ne tenê çiya, édi zikak,
kolan û şeqmîn bajaran ji bûne qadê
livbaziyeke bi şahî.

kirin. Hemû xani û avahiyen li van
gundan hatin rûxandin. Hemû zevi û
bexce hatin şewitandin. Navê hinek ji
van gundan ên em dizanin ev in: Xin-
zorik, Kolkan, Zarovan û Berspiki.

Êrişke polisan çû ser Sendikata "Petrol-İş"

ELİH: Roja 11'ê Tîrmehê polisan
dagirkeren avetiñ ser avahiya sandi-
katê. Her tiş tevlihev kirin. Dest
danin ser dokumenten karê sendikati,
ku di arşivê de bûn. Polisan hemû
weşanen cep ên serbest dihêne weşan-
din diradin û avetiñ.

Di domana êrişê de polisan endam-
mî komiteya kargeriya sandikatê û
sekretê idari Hayretin Ozgen û
PAZARCIK-MERES: Pêşmergeyên
ARGK en li vê érdimê xebatên xwe
dimeşinin, di navbera navçeyen Pa-
zarcik û Serê Golani de li nêziki
stasyona Heydaran trêneke barkêsiyê
ya dagirkeren rawestandin. Paşê tevli
barê di trêne de, trêne dan ber agiri û
tunekirin. Pêşî ajotkarê (makinist) trê-
nê bersiva banga "biraweste!" ya pêş-
mergeyân nedâ û xwest trêne biajo.
Lewma pêşmergeyân wi bi mirinê cezakî-
rin û alikarê wi ji birindar kirin.

Ev livbazi, bû livbaziya sêwemin,
ku tenê di sala 1990'an de li derdorê
Pazarcikê li dijî hedefen abori yê
dagirkeren pêkhatiye. Bi vi awahi sê
trênen dijmin hatine tunekirin. Ev liv-
bazi, tenê ali û xelekeke, ji êrişen di-
çin ser hebûna dijmin a li Kurdistane.

DÎLİYÊN ŞER HATIN KOÇBERKIRIN

AMED û BISMIL: Di hefteya
yekemin a meha Tîrmehê de ji
girtîgeha Amedê, 37 dîliyên şer
en şoresger û welatparêz ku ji
daweya PKK girtine, hatin koç-
berkirin. Dagirker wan şiyandin
girtîgeha li navçeya Bismile. Navê
dîliyên şer en hatine koçberkirin
û em navên wan dizanin, ev in:
Selanik Oner (Serekê SHP-Parti-
ya Sosyal-Demokratiya Geli li
navçeya Kosarê yê kevin), Remzi
Çetinkaya, Emin Gungor, Ha-
san Anaç, Ahmet Ergin, Fevzi
Gumus, Cembeli Ozer, Aydin
Işıkaş, Ahmet Onen, Yusuf Yıldırım,
Ekrem Al, Mehmet To-
maç, Zafer Bartur, Yahya Encu,
Halil Berk, Haci Kaya, Abdül-
lah Tatar, Hasan Kankılıç, Mu-
stafa Bayram, Haci Çetinkaya,
Abdulkadir İlhan, Haci Kaydi,
Şehmus Çelik, Muhammed Re-
mezan, Mahsum Kaya, Beşir
Akay, Ahmet Ceylan, Osman
Adat, Aydin Sozen.

Dîliyên şer en hatine koçber-
kirin li Bismile niha di koxusa
duwemin de diminin. Dagirker vê
xebata xwe bi dizi pêkanin. Di-
xwazin girtîgeha Amedê ji wê ro-
la xwe dûrbixin, ku büye naven-
deki berxwedanê û cihêki perwer-
debûna şoresger û welatparêz. Bi-
nemal û malbaten girtîyan vê
nûçeya koçberkirin gîhandin me.
Dijmin dixwaze hemû xwesparan
li girtîgeha Amedê kombike. Mal-
bat gotin; gava komisyonen biyani
di hûne koçberkirin gîhandin me.
Dijmin tenê komên xwespar bi wan re
dide peyvandin.

Bi vê koçberkirinê, hejmara
dîliyên şer en di girtîgeha Bismile
de, xwe nêziki 100 kesan kir. Di
vê sala dawiye de, girtîgeha Bismile
ji, tevî hebû berxwedanê zindanan
dibe. Ji vir û pêve, eşkere ye, ku dengê
ji Bismile wê derkeve, geleki wê
bilindir be. Hebûna dîliyên şer di
girtîgeha Bismile de, xwe dihilimine
xebatên welatparêzi û şoresgeri yê
Bismile ji.

Hevpeyvînek bi diya canemergekî (şehîdekî) re:

“Kezebo, tu xêrê bibînî, cennet behra te bî...”

Law: *Tu nuh ji welêt hati. Şoreşa welêt ú rewşa millet çawa ye? Girêda-na millet bi şoreşê re çawa ye? We ci ditiye ú rewş çawa ye?*

Dê: Ma me ci ditiye ú me ci ne ditiye? Me xayin ditine, me dost ji ditine. Xayin xayıntiya xwe dikin, gérilla xwina xwe dirijinin, diyen wan ji kezeben xwe şewitine.

Law: *Şoreş, millet çawa ye?*

Dê: Millet ev e, millet halo ye... Hinek dibêjin, “Welle Kurdi stand (bi ser ket).” Çar rojén din tê bimey-zêni careka din endamên MİT hatin. Endamên MİT ji millet “zehftir” in.

Bes: *Ev berê weha bû, lê niha?*

Dê: Ji xwe berê Kurdi hiç nebû. Baweriya millet bi Kurdi nedihat. Digotin, “Kurdi nine.” Iro dewlet ji dizanê Kurdi shin e, millet ji dizanê Kurdi shin bûye. Hema xayinê di nava me de nebana, hingê Kurdi gelek hesani bû. Kurdi wê bistanda. Baweri bi Kurdiyyê heye, çebû... millet şiyar bû, millet i razayi bû heta niha. Millet şiyar bû, lê hê xayin di nava me de hene, nezan hene, cahil hene. Nezani li baime, li welatê me zehf e. Hinek, hiç baweriya wan bi Kurdiyyê naye. Dibêjin Kurdan, “Terorist in, Ermeni ne.” Tirkö di televizyonan de dibêjê, “Ermeni ne, Xwedê inkar dikin, Quran inkar dikin, nimêjê nakin, pêxember inkar dikin...” Vê dibêjê! Hema yê ku xwendî bê, yê ku zanibê ev tiştê han heq e, van gotinan hiç nakê serê xwe; baweriya wan nakê. Tirkö van tiştê hanê dike serê nezanen. Tirkö dibêje, “Apoci nimêj nakin, di çiyê de roji nagirin.” Ma gelo wê li ku nimêj bikin? Wê li ku roji bigirin? Di çiyan de nanê hişk e, av nine, lihêf nine, çek nine, doşek nine, balgih nine bixine bin serê xwe de... Li ku wê rojîyê bigirin? Wê li ku bifitirin? Wê li ku paşivê bixwun? Kinan ji wan re biriye? Ki paşiv ji wan re biriye? Ki şiv ji wan re biriye? Mar di çiyan de ne, di qulan de ne, wê çilo mar roji bigirin? Dibêjine wan, “Xwede teala inkar dikin, roji nagirin, nimêj nakin.” Ma çima roji nagirin, nimêj nakin? Ew ji wê Kurdiyya xwe bistin, wê dewleta xwe bistin, paşê werine mala xwe nav lihêf û doşekên xwe, wê li mala xwe bin, wê di nava doşekên xwe de razin. Keliya melê got “tingting” wê rojiya xwe bigirin. Ma ne wilo ye?

Bes: *Raste, yê ku welatê wî nebe, rojîyê wî ji nabe. Wê li ku bibe?*

Dê: Wê li ku bibe? Ez, iro min çil û pênc sal kirine. Gava xwarin nebê ez bixwum, ciyê nimêj nebê ez avê bînim nimêj bikim, sîcade nebê ez li ser nimêj bikim û ax ji -ax ji gerek e-nebê ez pê nimêj bikim, ezê li ku derê nimêj bikim? Ez taşte nexwum, fîravîn nexwum, şîv nexwum, ezê çilo roji bigirim? Carinan em wan (*Mebesta diya me gérilla ne*) dibînin, nan ji di túrikên wan de nine. Carinan em dibînin bêhîn ji gorêن wan tê. Carinan em dibînin cilêñ qirê li ser wan in. Giriye mirov li halê wan tê! Hê ji dijmin û ajan bela xwe ji wan venakin! Têne mala me; ezê wan bihewinim. Ciranê min, wê biçê giliye min bike, wê min bixe tengasiyê. Ez hirmet (jin) im; min du caran bi xwe re birin û kirim siqiyê (tengiyê). Zilamê min sê caran birin. Paşê kurrê min kuştin. Kurrê min li ser tu tiştî nekuştin. Bila bihatan bi caméri, bi insaneti. Kurrê min di ber namûsê de bû, di ber axa welatê xwe de bû. Kurrê min ne quşarı bû, ne ereqexwar bû. Kurrê min di ber axa welatê xwe de mir. Kurrê min di şerfede de çû. Kurrê min nehêjayed yeki ji wan hevalen ku min ditini ye. Min Kazim dit, min Sebî dit, Seyid Beşir dit, Kamiran dit. Ev tev carinan li ba min bûn, min wan bi çavên xwe dit, lê paşê min meyzand

“Kezebo, tu xêrê bibînî, cennet behra te bî. Xwedê wek şewq û namûsa te, da te. Hema tu ji tebayê evqasî şehîdên Kurdan!.. Bê çiqas şehîd di Kurdiyyê de, di namûsê de, di xiretê de, di axa welêt de çûn... Kurrê min, tu wê xêrê bibînî! De here yadê oxir bê ji te re! Ü gelî civatê hun li ser serê min hatin, hun li ser çavên min hatin...”

hemû şehid ketine. Kurrê min ji **Ekrem** ne çetir e, ji **Dawûd** ne çetir e. Kurrê min ji evqas pêlewanan ne çetir bû. Min hiç xwe kêm nekir. Min hiç hêstir ji çavên xwe nebarand! Min got, “Dilê neyaran wê li min xweş bibê.” Ajan dihatin li ser kurrê min digirin! Dilê wan bi min xweş dibû. Min got, “Ez hiç nagirim.” Min gote bavê wi, bila hiç di nav dijminan de xwe şâş neke. Du kurrê min ên din ji hene. Du kurrê wi hene, ezê herdu kurrê wi mezin bikim. Heta wi wexti yan Kurdi wê were standin an ji ezê herdu kurrê wi yê din ji di şopa yê yekê de bişinim.

Nezani li welatê me gelek e. Ezê ji ku welât gişt rast bikim? Ji xwe tenê wî wexti wê welat rast bibê, gava em xwe rast bikin, em ji Tirkö bêhtir bibin, quwweta me bêhtir hebe. Hingê her tişt rast dibe... yadê qurban!

Law: *Gava birayê Bozan û hevalen wi şehid ketimi, tesira wan li ser millet çawa bû?*

Dê: Weha bû: Gava me ji televizyonê bihist, em li Stanbolê bûn. Em ne li mal bûn. Ez û bavê te li mal bûn. Çaxê ku xeber hat û navê wî gotin, em rabûn çûn li erekê siwar bûn. Me got, “Kurrê me li çiyê ye. Weke wan hevalen din nadine me.”

Bes: *We berê bihistibû ku heval Bozan hatibû nav hevalan?*

Dê: Erê me bihistibû ku çüye çiyê. Carekê em çün ji, ji bo ditina wi, lê me wi nedit. Disa em vegeyîan Stambolê. Me telefona xûşka wî kir. Got, “Yadê cenazê birayê min birine qereqola Kerboranê.” Min got, “Xwedêwo hema tu rihe min bistini û xwezi kurrê min neketibe destê dijmin û dijmin laşê wi nebin... heke dijmin kurrê min bibin...” Min gote keça xwe, “Ma çend in?” Got, “Yadê yek ji Dêrikê ye, yek ji Rûhayê ye, yek ez nasnakim û yê din birayê min e.” Em hatin Midyadî. Hina dikanan venekiribûn. Min gote dikançi, “Keko ci heye ci nine? Megirin, dilê xwe teng nekin?” Got, “Xuhê, welle yek ji Kerboranê kuştine. Dibêjin ji Axadori ye.”

Bes: *Tu ne digiriyayi, ne?*

Dê: Na, na! Min nedîhiş ew ji bigirin. Min got, “Bimeyzen, hiç negirin.” Gotin, “Welle yek ji Axadori derketi ye. Dihö laşê wi birin. Gelek erebe pê re çûn.” Min got,

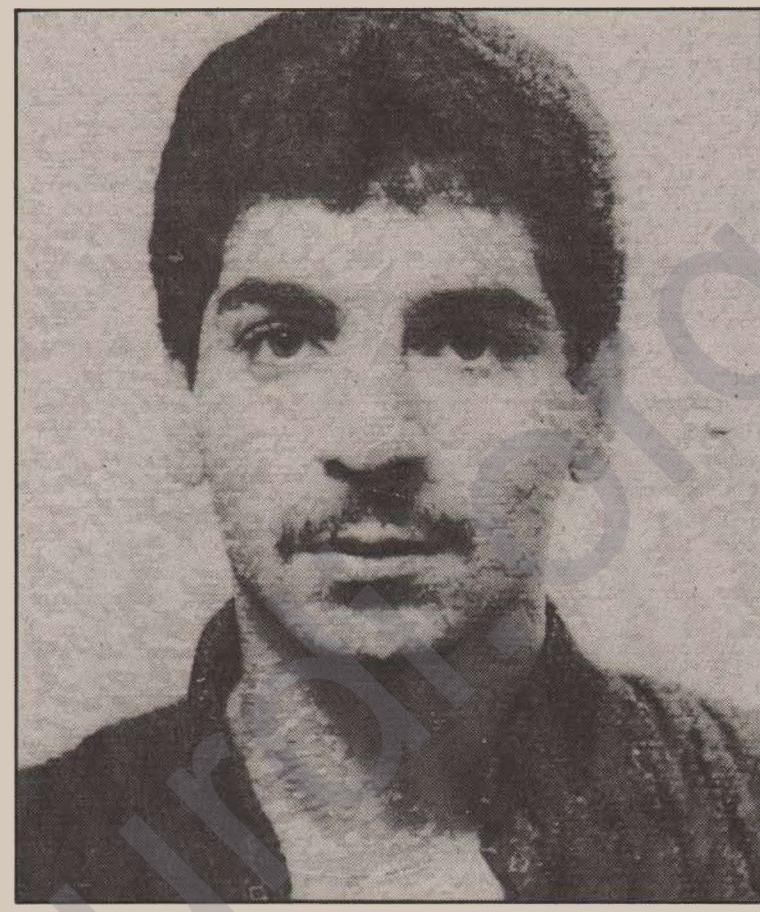
“Keko Xwedê kurrê te bihêlê, mala te ava.” Xuha min giri û wan got, “Ma çima çiyê we ye?” Xuha min got, “Welle kurrê vê jinikê ye. Kurrê xuha min e.” Yekî halo kir û got, “Xuhê eferim ji te re!” Min got, “Keko, kurrê min ne MİT e... hati kuştin. Kurrê min çûbû çiyê û hate kuştin. Kurrê min di şerfede de çû!” Got, “Xuhê tiştê te goti; Xwedê weke dilê te kiriye, rasti ji di şerfede de çû.”

Em paşê çüne gund. Min gote xuha xwe, “Tu bi dengê xwe yê xweş bililine. Bila ajan dengê lilina te bi-bihisin. Lê kezeba min çenakê, ku ez bililinim. Tu bililine li şuna min.” Xuha min giri. **Remezén** (bavê şehid Bozan) dengê xwe li wê kir û got, “Negri ev gundê dijminan e, negri!” Me meyzand, ku esker û millet hemû diherikin gundê me. Cenaze ji Mêrdinê tanin gundê me. Rê ji millet û ereban li gundê me nemabû. Em çün i di mizgeftê de ye. Devê tabutê rakirin. Te digot qey di xewa şerîn de ye, havêvî vi hê nemirîye. Rengeki xweşik, sor i gewr, rû û simbel di nava hevûdu de... yadê ez bi qurbana wi bim! Welê, bav ji giri. Min got, “Xwe şâşneke, hiç xwe şâşneke?” Wextê ku rakirin, xortan liliyand û slogan bangin û millet kete pey hevûdu. Min got, “Elleh, meselli ela seyidîna Mihammed ji berxê min re. Şikir ji şehidîn Kurdan re.” Em çün goristanê. Te ax biavêta ser millet, rê nebû. Wexta ku kirini gorê, xuha min giri. Min gotê, “Megri!” Esker dora me çember kiri-bûn. Millet zehf bû. Mirov digirîyan. Gava xistin gorê min got, “Kezebo, tu xêrê bibînî, cennet behra te bi. Xwedê wek şewq û namûsa te, da te. Hema tu ji tebayê evqasî şehidîn Kurdan!.. Bê çiqas şehid di Kurdiyyê de, di namûsê de, di xiretê de, di axa welêt de çûn... Kurrê min, tu wê xêrê bibînî! De here yadê oxir bê ji te re! Ü gelî civatê hun li ser serê min hatin, hun li ser çavên min hatin.”

Roja çardehan bavê wi got, “Ez biçim qubbe çebikim.” Me qubbe çêkir. Bavê wi çû, beyreqa (ala) wi li ser wi dani, silaha wi li ser wi dani, PKK li ser wi dani û hemû tişt li ser wi dani. Esker hatin, go çip û em girtin. Gava em girtin, keça min û keça biraziya min li pey esker ketin. Li esker dan. Serê sê eskeran û çawişeki şikandin. Wan ji serê biraziya min şikandin û bavê wi birin hepsê. Bavê wi çû cil rojan di hepsê de ma û vêca ifade dibê. Vêca, şikir ji Xwedê re ku kurrê min di vê riye de çû. Hün li xwe giran neynin. Min di telefonê de ji gote we. Min got, “Şewq û şemala ku bi birayê we ve ketiye, hê bi tu kesi neketiye.” Ma diya Serok nine? Bavê wi nebû, diya Egid nebû, bavê wi nebû? Diya evqasen di heps û zindanan de nine? Ez ji diya evqasan çêtir im? Ez xulamê diya tevân im. Diya te nine, kezeba diya te vê gavê li ser te naşewitê? Ez ji weke we. Kurrê min di ber namûsa xwe de çû, bes e! Şikir ji Xwedêye wi re! Ew ji weke **Ekrem**, weke **Dawûd**... Çar biran rihe (giyan) xwe li ser hev dan. Hivdeh seatan kurrê min şerê xwe kir. Bavê te girtin birine merkezê...

Kurrê min tiştê neda Tirkö. Silaha xwe şikand. Seata xwe şikand. Heta sola xwe ji qetand. Kaxetên di berika xwe de ji şewitand. Dijmin min xwestin. Min got, “Ma wextê kurrê min kuştin, Tirkö çek û silahen wi ji xwe re bir!” Çek û silahen xwe ji şikandibû. Welle, ne bi Tirkö mirin. Hebên xwe xwarin, bi wan mirin. Piçek xwin ji laşê wan nehatibû. Deste-ki wan nexerpişibû. Serê wan neşikibû. Topê wan (wan tevan) dane erdê. Teyyare hatine ser wan. Top hatine ser wan... û tenê çar kes bûn!

Vêca, Xwedê malika yê muxbirî

Halil TUNÇ (Bozan)

xira bik! Hingê ku giliya wan nekirana û hema hatibana, ci xwestibana, minê dabana wan. Ma giliya xwe, ne li ser kiseki petatan kirine? Vecâ, welatê me i nezan e, cahil e. Ew dibêjin, “Ma rast e, welat dikare were standin. Welat çilo wê were standin? Gava welat hat standin, neheqi ji li me nabê: Em milkê xwe dixwun. Ava xwe vedixwun. Ma ki neheqi li me dike?” Keçê, ma ev ne neheqi ye? Esker Tirkö tê, em ji wi re mirışkan çedîkin, kehran di-gurîn... Ka bila yekî ji yên li çiyan werê... Apocik werê. Hünê nanê hişk bidinê, ne welê? Çima hün wi kehrî, wê mirışkê ji wi re nagurîn, ecêp? Hun dibêjin, “Emê işev bidinê, sibê wê hinek giliye me bikin, wê me bikine qereqolê...” Wê me bikine qereqolan ji, wê me bikine hepsan ji, wê me bikujin ji. Welatê me di nava destê wan de ye. Hema serê malê her yek yekî bidin! Serê malê her yek yekî bide, bes e! Vê gavê, hinek ji baş in. Fêm kirine. Lê yên ditirkê (yên din) dibêjin, “Xwedêwo, hema Apoci neyine ba me, wê dijmin me bigire û flititandina me wê nebe...”

Law: *Gava ji millet me şehid di-kevin, millet li hember vê ci dike? Çawa sehidîn xwe vedisêre?*

Dê: Welle yadê, millet şehidîn xwe baş vedişer. Emer hate kuştin, bavê te çûye bale. Veşartin bi qedr û qimet. Bi şehinet, bi ewkiti veşartin. Wexta ku Tirkö Bozan kuşt, ji hingê ve Tirkö

“Ew tiştâ Cizîriyan kiriye yadê qurbanê, welêt hemû kiribana, wê gavê welat niha wê bîhata standin. Midyadî, Nisêbîniyan dikanen xwe girt, Batmaniyan du rojan. Cizîriyan hivdeh rojan dikanen xwe girtin... Ma camêriya Cizîriyan û Nisêbîniyan kirî, kesekî kir?”

navê şehidan nabêje. Lê millet bi zarak û pirekan ve diçiyê... li hemberê radibin. Wexta birayê te, pênci-şest nefer esker hebûn. Xuha te, keçxala Bozan serê bistekan şikand.

Bes: *Cenazanji tırsa hevalan didin an bi dilxwazi?*

Dê: Ne ji dilxwazi? Ji tırsa xwe didin. **Keça-me, ji xwe li gund bû.** Ew péşî çû Mêrdinê. Got, “Sawci gote min, ‘Ma tê birayê xwe nasbiki? Te ev çend sal in birayê xwe nedîtiye?’ Got, “Min got, ‘Ev heft-heft sal in min birayê xwe nedîtiye. Ma sed sali ji, birayê te bê, tu birayê xwe nasnakê?’ Got, “Wilo min qerebalix bi serti kir.” Got, “Digot, ‘Ma tu birayê xwe bibîni, tê (tu wê) li ser bigiri?’ Got, “Min got, ‘Ku birayê te li vê derê bikujin, tu li ser birayê xwe nagiri?’ Got, “Digot, ‘Ma birayê te kezeba çandan şewtan-diye? Ku ez nedim tê ci bîkê?’ Got, “Min got, ‘Tu nedim ew tiştîki din e, ezê li vê derê xwe bidime kuştin û ezê birayê xwe bibim.’”

Mîteki, axayê Qızıltepe bû: Cemîlê Xizo. Te dit herdu kurrên Cemîlê Xizo nekuştibûn? Winakê (wî) got, “Van cenazan bişewitinin!”

Bes: *Cenazé hevalan?*

Dê: Erê, erê... yê Bozan, Dawûd, Delîl û yê bi wan re. Got, “Bidîne min ezê éğir bi wan ve bikim. Ezê wan bişewitinim. Ma tiştîki baş ji hikmete re kirine?” Milletê me li devê xestexana Mêrdinê çûyê, hêris kirê û got, “Ya te ci ye? Derdê te ci ye, tu vê xebera hanê dibêji?” Ji devê xestexanê bazda. Vêca, eskerê Mêrdinê ji milletê me ma şas. Ji qerebalixê, ji liliya xortan, ji sloganan... Vêca, xuha Dawûd û metika wi li devê xestexanê liliyandibûn. Zarokên me ji liliyandibûn. Xudanên Ekrem hê nehatibû. Birayê min hatibû. Amê wan çûbû. Tiye min çûbû. Keça me çû bû... Esker ji keça min re got, “Ma tê nasbiki eger tu birayê xwe bibini?” Got, “Ezê nas bikim.” Got, “Ev çend salen wi bûn çûbû Firese?” Got, “Ev pênc salen wi bûn.” Got, “Ma çiqase li van deran e?” Got, “Hê nuh hatibû van deran” Rabû sûretên wi û kaxetek derxist û got, “Vaye di filan tarixê de derketiye. Di filan tarixê de çûye Ewrûpa. Di filan tarixê de çûye ba Apo.” Ma MİT li vê derê nin in? MİT li vê derê ji hene. Welle, ku bi dilê hikmete bê, şehideki tenê nadin. Wê wan bişewiti-

nin. Ma li Çiyayê Bagokê, ne bi buldozeran bi wan ketin û veşartin. Li Gérê, li Sérte tev wilo kirin. Li Bagokê newérin nézik bûbûyana.

Bes: *Ew dem ne wek iro bûn.*

Dé: Ew dem bi tirs bûn. Niha, ji hemdê Xwedê çiqas dibê pêş ve diçê. Çiqas dibê, millet şehreza dibê. Millet xiretê dikê, milletê ku şeref pê re hebê ji xwe dikê; yê ku şeref pê re tune bê, hiç nakê. Ma ezê ji ku li ber pisa bim? Bertilan dixwun û dibine hevalê Tirkô!

Heta ku Apoci nebûn, ev mesele nebû. Heta ku Apoci nebûn, ma ew pirek dikaribûn ji ber eskerên Tirkô di rêtê de biçin? Hirmet (jin) bûn, tirs bû, namûs bû. İro, bila jin serbest here li çiyayê me hemûyan biggerê, pişta te ha rast e. Her keseki serbest e. Hiç tirsekan wan, ji eskerên Tirkô nîne. Em dizanin; ez herime kijan çi-yayı, dilê min rihet e. Em dizanin ku Apoci li çiyê hene. Dilî me rihet e.

Tu sedi ji eskerê Tirkô bikuji dibêjê. "Şehidê me yek e!" Bi Bozan re donzdeh mirin û çar birindar ketin, lê gotin. "Yek i mireye û yek i birindar e!" Vêca, eskereki Kurmanc di nav wan de bû. Ji zarokên me re digot, "Wey bavo! Ka dê û bavê wi şani me bidin, bê çilo ne?" Digot, "Welê qirdida eskerê Tirkô, tev ji ber direviyan!" Yeki li wê derê heywan dikirrin digot, "Ez ji li wê derê mame asê ji ber eskeran. Welle méraniya ku Bo-zên kiriye, tu kesi nekiriye." Méraniya kurrê min di şeref û namûsê de bû. Di axa welatê xwe de bû. Ma ne besi min e? Ez çûme Midyatê devê hepsê, ba bavê wi. Ez vegeriyam. Ez li ber devê dikanekê bûm, heta erebe bê. Kiraseki reş li min bû. Yek hat û got, "Yadê, ma çima kirasê reş li te ye? Çima tırhiya te bê mohrik e?" Ez kenim. Min got, "Ez ji ku dizanim, dinya zivistan e." Got, "Tu diya Rus-temê Zal i û tu kirasê reş li xwe diki û xwe halo dimelisini? Xwezi tu diya min bana û ez ew kurr bama, bila ez di dewsa wi da bama, bila tu tiştê min nebanâ!"

Erebén dihatin serxweşîya me, me gelekan nasnedikir. Ji Tewrê, ji Sityâ, ji Kerşafê, ji Nihîlê û heta ji Dêrikê. Hinek dihatin, hiç me nasnedikir. Digotin, "Ka dê û bavê Bozan bê-nin, em serxweşîye bidine wan." Digotin, "Yadê tu me nasnakî, em Bo-zan nasdikin." Şikir ji Xwedâyê min re, vi kurri da min. Du kurrê min yên din hene. Ew ji Partiyê re çû. Min da Parti. Ma ez ji diya Apo çêtir im? Ma Apo ne bi tenê welatek da ber çavê xwe? Ma wextê ku Apo derket, ma Apo dizanibû çar wê pê re derkevin. Ew sisê bûn. Berberiya Tirkîye hemûyê dikirin!

Law: *Cenazê Bozan cawa hate rakin, yadê?*

Dé: Belki sed hezar kes hatibün şina ku ji Bozan re kiribûn, ji gundê me heta Mêrdinê. Bozan di dînyayê de bû behs, yadê qurban! Vê gavê, li vê derê tu tişt nine. Ku tu weri welet, ew wê bibêje Bozan, ev wê bibêje Bo-zan. Kesên wi ditine, navê zarokên xwe tevan kirine Bozan. Kesên zaro-yen wan heft sali bûn ji, navê Bozan rakirine. Millet li ser hemû şehidän vi tiştî dike, yadê qurban! Tirkô çara xwe bibine, cenazekî nadê tu kesi! Ma li Meqer Aşbê, gava Emer kuştu-ni, ji Tirkô hatibana... Tirkô i birçi ye, sola Emer revandibû! Hevalan sola wi ji esker standibûn û li esker ji da-bûn û çubûn. Bavê te çû cenazê wi ani. Tirba wi kola û tabût û qubbeya wi hemû çekir û veşart. Ú hê ji Tirkô bavê wî pê nehesandibû! Tirkô, rasti ji bê çare bûye.

Law: *Serihandanen li Cizirê û li Ni-sêbinê cawa bûn?*

Dé: Ez li mal bûm. Ew tiştâ ku Ci-zirîyan kiriye yadê qurbanê, ku welêt hemû kiribana, wê gavê welat niha wê bihata standin. Midyadiyan dikanen xwe girtin, Nisêbîniyan girt, Batman-iyan du rojan girt. Êstiliyan nekir. Qe-

zetên Tirkan nivisandin ku Êstili fille ne, lê hûn dizanin ew Erebén misil-man in û piştigiriya dewleta Tirkô dikin. Cizirîyan hivdeh rojan dikanen xwe girtin. Li Midyadê, gava eskeran xwe didane ber koşen dikanan, digotin, "Zarokan darik didane ber qûna wan... zarokên Midyadiyan!" Ne li Midyatê, ne li Silopya, ne li Cizirê, ne li Hezexê, ne li Şirnêx tîştek ve-kiri tune bû. Hemükân xwe dabûne hev. Te dit, li Cizirê yek kuştibûn? Sû-retê kurrik, yê xuha wi, yê diya wi da-bûn qezetên Tirkan. Vêca dê gotibû, "Yadê qurban, keça min... Üsifê min nemiriye. Şehid ket, lê hê i sax e."

Vêca yadê qurban, tiştê ku Cizirîyan kiribû, dinya hemû weke wan kiribana, wê welat zû bihata standin. Ne Cizirîyan ajanek di nava xwe de nehiştine! Hemû kuştin.

Bes: *Bî nérina te cîma Ciziri weha-ne? Ma heval têde pîr hene?*

Dé: Heval ji têde pîr in, lê hema Ciziri koka wan qenc e. Koka Cizirê qenc e. Ma qey ewqas hevalen Apoci, li ser hemû welêt nine, nagerin? Hemû welêt ne wilo ye? Tîrsa wan qey ne-kekiye ürê hemûyan? İnsaniyetâ wan nekekiye dilê hemû xelkê? Ma çima hemû rast nabin weke Cizirê? Ev ko-ka Cizirê qenc e. Vê carê, Nisêbinê xwê dayê. Nisêbinê ji qenc kir. Hema yê Süriyê, Kurdên Süriyê ji mérani dikirin. Hivdeh rojan Kurdên Süriyê, havinê kar nekirin. Dikanen xwe girtin, ewkên xwe girtin. Hemükân qu-

malê." Méraniya ku Cizirê dikir, qey hinek dikin? Wê rojê min gote Remezân, "Ka mala me bibe Cizirê. Em milkê xwe bifiroşin, piçek xaniyê li wê derê bikirrin û li wir bin." Li ba me xayin gelek in. Gava heval werine ma-la me, wê biçin giliyê min bikin. Ma wilo heq e? Em ciranen hev in, em gundiyyen hev in, em xwediyyen hev in, çima em xayıntiyê li hev dikin?

Law: *Gîredana millet bi şoreşê re çawa ye? Millet destê xwe dide gérillla an ne? Şer dijware an ne?*

Dé: Welle yadê, ku millet rabe ser xwe û destê millet hemû yek bê, Tirkô nikarê tişteki bikê.

Law: *Em ci dikarin bikin?*

Dé: Yadê ma tu dikari ci bikê? Xa-yinan rast bikin, wê çebibê. Bila xa-yinan ji nekuji, bila tirsê bidine wan, bila bi şev biavêjine ser wan, bila wan bi zirtan bitirsin. Milletê me ne ji tirsê bê, ne ji ewkê bê, milletê me hi-nek, nofek bertilxwar e, yadê... Ku ne bi tirsê bê, nabe. Mela sedsal in şiretan dibêje wan! Eger tu bibejî, "Pe-pükên Apoci va li çiyê ne, di navê heft heyan van carekê nayine gundeki... ni-karin werin. An esker i têde ye, an ajan têde hene. Ma pepükên Apoci di çiyê de ne, ma ne divê milletê me alika-riya wan bikê, heta tiştan bîhesilin?"

Bes: *Çawa wê ser pêşkeve?*

Dé: Hinek hene, dixwazin di rojekê de ev şer bi seri bibe. Hinek hene, çavê wan hiç bi vê meselê nekekiye! Ew milletê xayin, an divê werê kuştin

"Dilo, Xwedê aîkarê Serok be! Sê şexs bûn berberî bi Tirkîye re kîrin. İro, em bûne Kurd jî, em bûne ordî jî, em bûne Kurdistan jî... şerê me heye, Partiya me heye, ordiya me heye, hêzên me hene... kuştina me jî heye û girtina me jî heye û em in û em ne poşman in! Em ne poşman in di vî karî de. Vêca sloganen me, dîlokên me bila ji bo welatê Kurdan bin. Me Kurdan, heya niha serî li ber dijminan danenî. Tiştê ji me re xweş eve, gava em ketin tengasiyê, em dikarin biçine Akademiya Mahsum Korkmaz, biçine cem Serok... li şûna em bêne Ewrûpa em dikarin bikevine di nava rêsên ordiya xwe de! Hew em xwe dixine bin destê eskerên Tirkô."

saba (êrişa) têlê dikir. Alikariya Nisê-bîniyan dikirin. Digotin, "Nisêbîniyan hemû şehidên xwe di rex hev de veşartine." Digotin, "Şeş-heft inan (ro-jen inê), esker li ber bûn. Nedîhiştin tu kes nézik bibe. Tu kes li ser wan tirban bikeve." Digotin, "Ji wan bê, wê herrojê biçine ser." Wê rojê bey-req li Nisêbinê daleqandibûn.

Bes: *Beyreqa...*

Dé: Beyreqa me. Kurdan daleqandibû. Wê rojê ez ji diçüm. Zarokên Bozan, Hozan û Yavuz bi min re bûn. Min got, ezê sûreten wan bikişinim. Bi xwe re binime vê derê. Esker li hemû deran bûn. Min got, "Keçê, ma çi ye?" Got, "Beyreq daleqandine." Min got, "Bi Xwedê, ezê herime dari vê beyreqê." Got, "Ne jê kirin!" Eskeran ez nehiştin gotin, "Yasaq e." Ez cum, min got, "Çima yasaq e, ya-saqiya wê çi ye? Zarokên min digirin, ez diçime mal." Vecâ hinekan digot, "Delal, ew beyreq çiqas xweş bû!" Hinekan digot, "Welle, me têr nedît!" Hinekan digot, "Welle me halo dit, me halo nedît!"

Law: *Millet cawa serihandanen xwe kir? Pirek ketin nav mérân?*

Dé: Yadê... ji pirekan, ji zarokan, ji hemû millet, zarokên halo ji... tu kes li gundan nema. Millet ewqası serê xwe li ber wan hilda. Ma camêriya ku Cizirîyan û Nisêbîniyan kir, keseki kir? Rasti keseki nekiriye. Ne du tangen wan şewitîn? Wan ji otobu-san peya dikirin û digotin. "Herine

an ji werê şewitandin. Tişteki ditirkê (din) ji vê pêve çenabê!

Em li Stambolê bûn ji me re digotin, "Hûn ci ne?" Me digot, "Welle em Kurd in." Digotin, "Kurd ci ne?" Zarokên min çübün xaniyan kirê biki, digotin wan, "Hûn ji ku ne?" Me digot, "Em ji Mêrdinê ne." Digotin, "Hûn Süryani ne?" Me digot, "Ne, welle em Kurd in." Digotin, "Ma Kurd ci ne?" Ji xwe berê Kurd ne-bûbû tişték, navê Kurdan ji nebû! İro di-gebin, "Dewleta Kurdan heye!" Navê me nebû, niha 'dewleta' me heye. Ev ji kareki teze ye. Hema em dewletê ni-ha nestinin ji, navê me xweş rabûye.

Law: *Hûn ji Kurden li Ewrûpa re ci-dibêjin? Daxwaziyên we ci ne? We he-ta niha ci ji wan ditiye? Heyveke (me-heke) tu li vir i, te ci ditiye?*

Dé: Welle yadê vêca, ji bo welêt min rastiya milletê me li vê derê baş nedîtiyi. Nabêjin, "Ecêp, evqas şehid hene... evqas torin (nevi) canen xwe didin", lê ew çar wereqên (lîren) xwe ji nadin! Ma ew ji ewke... ma heq e, ku Parti biçê ji wan bixwazê? Ma heq e, ku komiteyên Partiyê biçin ji wan bi-xwazin? Ma heq e, ku dernek (kome-le) ji wan bixwaze? Heq e, her mérkê Kurd li ku be bila be, li Ewrûpa be, li dewletan be, li gundan be, weha bang bikê, "Şikir, ku ev 'dewleta' hanê ji me re çebibêye! Navê me berê di tarixa de ji nebû. Niha 'dewleta' me ji çebû. Evqas şehid, ji bo axa me ketine axê."

Gelek ji yên li Ewrûpa virran dikin, yadê! Hinek diçine şevan, şevan Par-tiyê... hinek diçine kar û xebatê ji dikin. Hema lê disa ji ne rast in û virran ji dikin! Kesén li Ewrûpa heq e baş bişuxlin. Ji nanê zarokên xwe pêve tişteki di destê xwe de nehelin. Hemû teslimi komeleyen me bikin. Ev ji çekan re ye, ev ji cilan re ye, ev ji hevalan re ye, ev ji yê li çiyan re, ev ji filani re... Eger zarokên şehidan li hêviya vanakén (yên) li Firense biminin, wê ji nézan bibine kelem û kevir! Ma za-rokên şehidan li benda xêra wan in? Şikir ji Xwedê re! Ma li hêviya wan in? Li hêviya yên li Almanya ne, li hêviya yên din in?

Bes: *Berê me digot, yên li Ewripa alikariyên tenê bi peran bikin, bes e. Lé li gora şerê, ku niha li welat çedîbe divê ci bikin?*

Dé: Ku ez bim û bi qanûna min bê, hûn vi tiştî bixinde destê min, ezê halo bikim: Serê male, wexta ku sisê bin, ezê yekî ji wan qezenc bikim û bişinim çiyê. Dudu (dido) bin, ezê yekî bişinim. Yek be, bila male xwe bidê. Serê welêt mezin bûye, welat hemû tiştî ji te dixwazé...

Bes: *Li vir ji welatparêz hene. Ali-kariyê dikin. Peran ji didine Partiyê.*

Dé: Yen alikariyê dikin, Xwedê ji wan razi be. Hema yên tenê bi devê xwe diştexilin, ürê wan reş e... zikê wan nahêle tişteki rast bikin. Vê gavê, ma kurrê min ne ji te re kir, lê ji ki re? Ji şerafa xwe re kir. Ji şerafa welatê xwe re kir. Ji Partiya xwe re kir. Hê emrê (temenê) wi bist û pênc sal bû. Emrê wi heft sali bû, kete ser riya vi kari. Kurrê min nedîşxuli. Min ji birayê xwe re ji nedigot. Kurrê min pere netanın malê. Min dizanibû ku dide Partiyê. Min digot, "Bila weha bê." Kurrê min cil didirütin. Ci diket desten wi, dida Partiyê. Min digot, "Bila bê." Kurrê min hate Ewrûpa. Min dizanibû ketiye di nava ci de. Min ji kesi re nedigot. Kurrê min li paşiyê gote min, "Yadê, ev re riya qencye ye. Ezê biçim." Kurrê min çu û niha kuştin. Nêcameran kuşt? Derbeyeka bi bêbexti bû. Welle ku kurrê min di çiyaki de bana, ordiya (artêşa) Diyarbekrê (A-medê) gişt bihata, kurrê min nedîtirs. Carekê kurrê min kete pey eskeren Tirkô û pênc çekên wan ji milen wan girt û çu. Vecâ tu dibejî yên li Ewrûpa? Yen li Ewrûpa ci dikin, yadê? Ma Ewrûpa ji me re welat e? Na, ne welatê me ye! Sed sali tu di vir de bi, hay nagihê te! Em ji şepirzeti û fe-qiriya xwe hatine vir, ma ne wilô ye? Heke welatê me i standi ba, fabriqe-yen me hevana, ma çima eme bihatan Ewrûpa?

Law: *Serê gérilla çawa ye?*

Dé: Min digote wan, sed cari di-got, "Hûn dinan digirine nava xwe, hun MîT'an digirine nava xwe, bila haya we ji we hebe." Mezinê wan di-got, "Yadê, ev hemû rast in, lê hemâ em wan hin dikin. Em dixwazin wan binine ser riya rast. Divê em wan binine ser riya rast. Em yekî ji wan di-kujin, em ji xwe ji dikujin. Milletê Kurd e vêca, hêdi-hêdi eme dinan ji dirust bikin. Mirov dikare MîT'an ji bine ser re..." Lê hemâ xwina heram be, tu wê çilo bini ser riya rast? Welle heval geleki pêş ve diçin, lê hinek ji millet xayin in! Ma wê çilo bikin, yadê!

Law û Bes: *Ci gotina te ji Serok Apo re heye?*

Dé: Şikir ji Xwedâyê min re, ku kurrê min bû şehidê riya Serok! Emrê wi bila ji Serok re bê. Xwedê me bi-gihine miradê. Me tevan bigihine mi-radê. Hema danek ji emrê me maba-na û min Kurdiyi dîtibana, bes bû ji min re! Ew mirada ku bi Bozan re çu, hema ji min re neçûbana, bes bû!

Ez diya Bozan im. Ez ji Serok zehf memnûn im û ez gelek silavan lê dikim û çavén wi maçı dikim. Bozan li balê (cem wi) ders û tealim dit. Serok dersen xwe da Bozan û Bozan di riyekе qenc de şiyand. Di riyekе

bi şeref de şiyand. Şikir ji Xwedê re! Pêşî ez ji Xwedê, dûv re ji Serok memnûn im. Serok, kurrê min kire ser riya qencye. Di ber ax û welatê xwe de, di ber namûs û xireta welatê xwe de çu.

Du kûrrê min ên din ji hene û şikir ji Xwedâyê min re. Navê yekî Hozan e, yekî Yavuz e. Min digot, "Ez navê Bozan li kurê wi bikim." Navê Bozan li kurrê wi kirin, ku heft sali ye... ji eşqa wi re, ji eşqa cegera wi re, ji eşqa méraniya wi re, ji eşqa şerê ku bi Tirkô re kiriye... Nîvê welât na-vê wi hildaye.

Ez silavan li civata Serok ji dikim. Ü ji Xwedê re şikir, ku Serok bûye serokê me, bûye serê me. Heta niha welatê me weliteki 'ehmeq' bû, weliteki xeşim bû, weliteki nezan bû. Dilok diavetin ser Misto Koro (Kemal Ataturk) û digotin, "Kemal bavê me ye!" İro em ji destê wi Kemalê bê namûs derketine. Serok bûye bavê me, bûye serê me. Milletê nezan bê, carnan sed sali tu ji nezan re bibejî, bê feyde ye. Ma ezê çiyê din bîbîjm? Şikir ji Xwedâyê min re... min divê ku Serok çar gotin bi telefonê bikê. Hema dengê wi min bibihistaya... weke ku Bozan ji mezelekê (turbek) hati ba min. Ji şerafa wi re, ji namûsa wi re, ku ew riya qencye da ber kurrê min. Kurrê min di riya namûsa ku ew diparête de çu, di şerafa ku ew xwedî l

Seratayekî pêwîst

Her lew katey Kurdistani şirini ême dûçarı dabeşkirdin ú parçeparç hat, êmey xawen em welate heta êstaş behoy em derdewe dilbirindar ú zamadarin. Wek aşkiraye dabeşkirdini xaki Kurdistan her le seretawe be firûfeli imiveryalizm cihani ú gelanî serdest ú regezperisti nawçeve biwe nek be wîst ú xiwasti cemaweri rencder ú zehmetkêsi milletekernan. Rolekanî geli Kurd hergiz ú hergiz bayexyan nedawete ew sinüre destkirdaney ke xaki niştimanîyani letüpét kirdiwe. Be pêçewanewe bebê hiç giwêdanék be yasa ú destûri ew welate elqe legîwêyaney imiveryalizm hemîse le welati xoyan gerawin ú súrawin heta eger túşı tengüçeleme ú bigre bû berdeş bûbin. Nuseran ú ronakbirani Kurd le mèjewe hestîyan be êş ú azari gelekeyan ú metîrsi em dabeşkirdiney Kurdistan kirdiwe. Bo nimûne xiwaléxoş bû Hesenî Qizilci le ser zimani palewanî yekê le çirokekani, ke le Kurdistanî Rojhîlatwe çiwete lay Germên, delê: "Boçi min ú to herdukman Kurd nin? Herdukman wek yek hawregez ú xiwén nin? Ëres her Kurdistan niye? Min ú em xelkey le em şare dan giştiman Kurd nin ú le Kurdistan nin? Ítir bo ci em girin? Em min ú toyî ú dûberekiye ciye ú em ciyawazi ú qineberîye sûreyi niye" (1). Gelék nimûney tir hen ke retkirdinewey dabeşkirdini xaki Kurdistan le layen rolekanî Kurdewe deselmênin. Hénani kelüpel ú şimeki corbecor le ser piştî wilax le parçeyeki Kurdistan bo parçekitir ú zor karitir, emane gişt belgey zindû ú diyarın bo em mebeste. Béguman gelî Kurd dest le ejno danerîstiye berambar ew pilan ú teqlekebazîyaney dijî

minan û hesti be tırsınakı û metırsı ew sinüre destkirdane kirdiwe bo ser paşeroji wilatekey. Kurdistaniş herdem gorepanı şoşıq û raperin biwe. Her le seretay bilawbünewe û geşsendini bizütnewey rızgarıwazi netewayeti û birübaweri Kurdayetiyew part û rëkxirawe siyasiye Kurdiyekan têkoşawin bo lêk nizik kirdinewey gelekeman le hemû parcekanı Kurdistani letkiraw. (Kobünnewey Sê Sinür) belgeyeki rastiye bo em witaney se-rewe, em kobünneweyeş be serperişti komeley Jıyanewey Kurdistan-J.K. be niwênerayeti Kurdekanı hemû parcekanı Kurdistani dabeşkiraw le salani çilekan da pékhat. Diyare le cihan zor millet û xak dabeşkirawe be pêy berjewendi abûri û siyasi ew layenaney ke em kareyan kirdiwe, belam rolekanı em milletyane her xebatiyan kirdiwe û deken le pênavi yekgirti-newe û serbexobûn û rızgarı neteweyi da. Meseley azadî Kurd û Kurdistaniş bende be yeketi hemû rolekanı gele-keman û take part û rëkxiraw natwanın roli sereki bibinin eger piştıyan be hézi lebin nehatûy cemawer nebestibêt. Herwek rûne mezintırın nexosi ke túşı gelék le parte siyasiyekan bûbê xoxaflandine be biri "otonomi" yan "otonomi rasteqine", eger ci êsta mirovayeti hesti be kêse û daxwazije rewakanı milletekeman kirdiwe, be taybeti paş karesate cergibirekanı He-lebçe û Behdinan.

Otonomî yan azadî

Meseley geli Kurd meseley geleki
gewrey bist û pênc milyoniye ke
xakekey dabeşkirawê be ser çend
welati wabestey impreyializm. Rejime
dagirkerekan be hemû tiwanayanewê
hewli tiwandinewey Kurd û sirinewey
siwênewari netewayeti xaki Kurdistan
eden. Rolekani geli Kurd le
sadetirin mafî sirûşti xoyan bêbeşin û
dûçarı rawnan û azardan û girtin û
kuştin û birin bûne û debin. Bîzût-
newe û raperine neteweyekani Kurd
her le seretay dabeşkirdini Kurdistan
newe amancı rasteqneyan tenha Kur-
distanêki azad û yekgirtû biwe, wate
binyatnani dewletêki Kurdi be hemû
manay wişewe. Bo nimûne raperini
sali 1880 be serokayeti Şêx Ubâdul-
lahê Nehri û Bedirxaniyekan û Şêx
Seidê Pirani-1925 û Şêxi Berdeqare-

Geştêk bo Kurdistanî Bakurê-Rojava

- 8 -

Azadî yan otonomî Kurdistan”

Mehabad Kurd

man û zoritir, emane giştiyan tenha amanc û mebestiyan azadi Kurd û Kurdistan biwe. Nabê eweş le bir keyn her behoy xebati nepsawey Kurd xoy bû ke peymanéki néwneteweyi wek Sevres-1920 morkirabè, eger ci heta êstaş her be merekeb le ser kaxez mawetewe û paşan peymani Lausanne-1923 cêy girtew, belam le gel eweş da belgenameyeki cihani giringe derbarey meseley reway gelekeman. Şitêki aşkiraye ewaney Kurdistaniyan letlet kird mebesti serekiyan yeknegirtinewey Kurd û xakekey bû, heta be arezûy xoyan û be yarmeti rejime destkirdekanî xoyan saman û dewlemendi Kurdistan biçewsennwe û talan biken le pênavi berjewendiye taybetiyekani xoyan da be karyanbihênin. Ew hikumetaney ke Kurdistaniyan xirawete ser beramber her serihildanéki Kurdi agir û asinyan bekar hêname û heta êstaş berdewamin le ser em kare namirovaneyan da. İmperyalizmi cihani û netewe serdestekani nawçe be hemû tiwanayanewe têdekoşin bo leyek nepiçran û ciyanebûnewey ew parce likénrawaney Kurdistan be welate dataşrawekanî desti İngiliz û Firensa û hêze impêryalistekanî tir. Lé re da demanewê biçine ser nawerok û kiroki baseke wate otonomi yan otonomi rasteqine.

Helbete pêş hemû şîtek debê ewe biléyn ke têzi otonomi wate dan nan bew rejime faşist û regezperistaney ke parçekani Kurdistaniyan péwe likêr rawe le layek û biryar dan le ser ew dabeşkirdine û sinûre destkirdaney ke xaki niştimanyan letûpêt kirdiwe le layekitirewe. Herweha otonomi be hemû şeweyek diji xiwaste serekiye-kani netewekemanê ke ewîş mafî biryârdanî çarenûse wek her nete-weyekitiri cihan. Béguman felsefey Marksizm-Leninzm be tewawi dani be mafî gelan nawe bo biryârdanî çarenûsi xoyan we be régay serbestane. Lenin delêt: "Mebest le mafî gelan bo biryârdanî çarenûsi xoyan wate ciyabünneweyan wek dewlet le komele neteweyekitir û pêkhênanî dewleti neteweyi serbexo bo xoyan" (2). Otonomi wate kemkidirnewey eş û azari gel nek çareserkirdini birine qûl û sextekani. Her wek çon nexoşêk deçête lay pişikkêk û hercarê çend dawdermani lêwerdegrê û azarekanî pé kem debnewe û hiçtitir na, eger ew nexoşê her bem core berdewam bê renge tûsi herasani û mirdnîniş bê. Émey Kurdiş zor car le ser roxi qebara gerawinewe û destman mar pêwey dawe, belam zorbeş man dezarin karûbarman çone û be taybeti lem kate naskey êsta da. Debwaye zor be qûli ezmûn le beyani 11'i azari 1970 wergirin: "Her katê hikumeti nawendi bêhêz bû pena debate ber feli otonomi û le katî be hézişa pesiman debêtewê lew otonomiye yê dabiyû" (3). Dijmanî Kurd herçend le gel yektit nakok bin, katê mesele dête ser Kurd hemûyan bo yektit bab û bira û kak in, peymanekani Sadabad û Bexdad û zori tir belgey rûn û askiran. Mejiû

2011 til bejgey tuli u aşkinalı. Meju bomani selmandiwe hikumete yek le diway yekekanı Ankara û Tehran û Bexdad û Dimeş (Şam) be hiç corék razi nebûne û nabin be danî her dawayek û kemtirin mafi otonomi bo Kurd, çunke kolonyaliste dagirkerekan Kurdistan be mulki xoyan dezanîn û be hemû şeweyek her dawayeki Kurdi ret ekenewe ca ci otonomi bê yan azadi. Xiwâlêxoşbu İdris Barzani le çawpêkewtinêki da derbarey otonomi rasteqine witibûy: *"Aya bastir niye bigerêynewe ser biruray xelki Kurdistan be xoyan û be pey berje-*

wendi ú baridoxi guncawi le ger helümerci nawçe ú gele dirawsékanî mafekanî diyari bikré" (4). Paşan delê: "Kurd witeni, 'Berdî zil helgirtin nişaney nehawîstine!" (5). Lam wabê giştiman lem witaney serewe têde-geyn, belam aya wîst ú xiwasti le mêmîney Kurd azadiye yan otonomi rasteqineye? Gelo rolekanî Kurd deyanew le jér çepoki her rejimék dagirkeri êsta ú dahatûy Kurdistan bimmennewe yan an? Debê ewes bilêyn Kurd daway otonomi dekirdê ke Helepçe ú Behdinan bûne xolemêg ú xoraki bombay kimyay! Meseley binçineyi xebat ú têkoşani netewey Kurd le amancı balay da mafi çarey xonûsına, ew mafeye ke Kurd xoymazad bê le diyarikirdini diwaroj ú helbijardini cori jiyanî, mafêke le bexşindeyi kesêkewe destman nake-wê, le encami ew xebatewe bedestê ehênrê ke zor demêke qurbani le rêtge da edrê... Be desthênanî hukmizati le Iraq, Iran, Suriye, Turkiye mafi çare-nûsi Kurd niye, belku destkewtêke le rêtgay ew mafe da, çareser bûni kësey Kurdi parçeyekiş manay çareserbûni kësey netewey Kurd niye, çünke çare-nûsi meseley Kurdistan yek meseley siyasi gişt beşekaneti... Parce parçebûni Kurdistan ke ta êsta berdewame helqulawi faktore nawxoyekanî Kur-

distan xoy niye, pêwisti geşekirdin komelgay Kurdistan dirusti nekirdiwe, belku zadey helümercî dagirkirdine û be zebri hêzi dereki sepêr rawe, her parçeyek tenha beşêki Kurdistanê û le çiwarçewey nexşey koy Kurdistan da temaşa ekrê, yekemin taybetmendi her parçeyek biritiye le wey besêke le Kurdistan. **(6)** Dûbare witeyeki Lenin dehêninewe derbarey heman mesele ke delêt: "Mafî netewey kan bo biryâdanî çarenisi xoyan, be hemû manay wişewe, mafî ewan degîrêtewe le serbexobûn û be manay siyasi, wate azadi ciyabûnewey siyasi, le netewey serdest û zorlêker". **(7)** Milleti Kurd ke gewretirin milleti ser rûy zemine heta êsta xawen qewarey siyasi û neteweyi serbexoy xoy niye, belam piyaw seri súrdeménê ke welati ewende biçük debinê û debisê ke jimarey daniştiwani teniya be qedî gundêki gewrey Kurdistan debê. Lê re da nimûneyek dehêninewe. Yekêk le biçüktirin welatani cihan nawi Tûvalu ye û rûberekey tenha 28 kilometri çiargoşeye û jimarey daniştiwanî 8.200 kese û xawen ala û paytexte Funafuti, em welateş hemûyan felen û diraw (pare)yan Dolari Avursturalya herweha em welate dekewête rojavay, nawerasti Oqyanûsi Aram (Hadi)'y yewe le bakuri Fiji û le 9dürge (giravcezire)'y mercani pêkhatiwe. Welati nawbiraw le sali 1978 da serbexoyî wergirtiwe. Lê re da pirsîyarék dête

weightive. Le le da pîşşyûrek detarawen: Gelo le Kurdistan şaroçke û belku gundiş niye be qeder em welatê bê? Helbete eger Kurd otonomî werbigrê le her parçeyeki, birwa na kem le zor layenewe şewey hukimranî wek em welatoke bê, çünke em wela-toke serbexo ye serbexo!

Sereray ew xalaney serewe ke bas-man kird be daxwewe siyasetmedar û rîberi Kurdi wa hebûne ke Kurdistanê nêki yekgirtûyan be xewin û xeyal-naw birdiwe! Le hemûy seyirtir bo milletanitîr çewsawey cihan azadi û dewleti serbexoman dewê weku der-barey meseley Filistin le programi Berey Kurdishî Iraqi da hatiwe: "Piştgiri kirdini xebati geli Erebi Filis-tin le pênavî maşê rewakanî da u geranewe bo niştimani û biryardan çarenûsi xoy be desti xoy û damezran-dini dewletêki niştimani serbexo" (8).

Helbete min diji em witeyey serevnim, be pêçewane xebati hawbes hemû gelani zorlêkrawî dinya xoy ! xoy da metirsiyeki gewreye bo se imiveryalizm, belam le heman programi bere, derbarey geli Kurd ! Kurdistani Başur da basi damezran dini dwlet be yek wişêş her nekravew herçende le cêgayek da basi man çarey xonûşin kirawê û bes. Şitêk giringitir ke şayani base meseley piş bestine be djimini djiminim. Taqikirdi newe talekey 1975 zor dersman fer dekat û hergiza û hergiz nabê er şikiste gewreyeman le yad biçê. Bîbizanın şahi gorbegor ci delêt: "Bî dilniyiyewe yarmeti şorişi Kurdmâ

*da û heta diwa qonaxîşî éme teniy
kes büyin ke yarmetiman eda. Lev
katey yarmetiman lébiri şorîşkes ri
xa." Yaxud delê: "Bo em meseley
-yarmetidani şoris- teniya yek sea
birim léy kirdewe, her wek rûne nem
dewist meseley Kurdi zindû bikémew
ü émes kemayetiyekej gewrey Kurdi
man heye le Îran, belam demwîs
hikumeti Bexdad bîşewénim bem ya
metidanê û katê léman bigerên (Iraq)
émes lêyan degeréyn. Em kares 30
milyon dolari têcû"* (9). Bégumar
karesate diltezênekani em diwayane
Kurdistani Başur yekê le here hoy
giringekani her-heman hoy sali 1971
bû. Parte siyasiyekani ser gorepan
xebat xoyan bası şikistekey em di
wayiyeyan kirdiwe: "Lewaneye henda
kes bilên bari êsta şikisti niye, belan
éme be dilniyyawewe delêyn şikistivek
niwêye û le hendê ruy da xiraptirise
şikistekey bizûtnewey Kurdi sali 1971
û le hendê layenişiyewe çaktire" (10).
Eger éme çawêk bixşenin be progra
mî parte siyasiye Kurdekanî imro
Kurdistan û ser goreqanî xebat, b
tewawi boman rûn debêtewê ke jima
reyekî zoryan le pênavi otonomi
otonomi rasteqine da qurbaniyekî zon

ştonunla kastigda qui sayyedan
yan dawe û deden, çünke rolekanı ge
hemise amedene bo bergiri kirdin
xaki niştiman û her çonék bê péşmer
geyetiyan la baştire le jiyani jér çepok
Baas û Pasdar û faşistekan. Le ge
eweş da wenebê jimarey çäşekanî
kem bê, bigre xoyan le hezeran deden
û ke otonomîş bedest hénra, ew kat
renge çäşekanîş bêne xaney gelî Kurde
û çünke emanîş her çonék bê Kurdistan
Demewê pence bo xalékitiri girin
rabikêsim ewîş meseley râberayet
partekane. Parti Kurdi heye, namewî
navi bibem, heta êstaş bawki sekre
teri giştî ew parte le Kurdistan xawer
mulk û zewi û zare be kurti derebeg
û cotoyarani hejar û bêderetan decew
sênêtewe, aya parti aweha ke ser bê
çini dewlemend û derebege be q
şeweyek azadi dixwazê bo milletekey
katê ke em azadiye berjewendi çin
dewlemendekan tefrutuna bikat?

Le Kurdistan da Partiya Karkerê Kurdistan-PKK take parte ke be hem mû şeweyek û neberdane hemû projeyeki xobedestewadan û xesandırı bizütnewey rizgarixwazi netewayet Kurd retdekatewe. Herweha be te wawi manay wişewe bo azadi Kurdistan xebat dekat nek bo otonomi. Birayeki Kurdi Kurdishani Başur ke lî ordugay penaberanı Mêrdinewe le ge 334 penaberitir, paş ewey ke dêni Ferensa, bem core basi PKK dekat. "Eger PKK perçe nebe, her berde wam bike, şerê gérilla berdewan bike, ez bi xwe dibinim Kurdistan mezin dê li nik wan çêbibe." (1) Herweha birayekitir be nawî Husê Hesen delêt: "Millet hemi hij şoreş dikir. Lê Partiya Karkerên Kurdistanê pir sirri ye. Tirk ji wan ditirsin Ew infisaliyê (serxwebûnê) di

xwazin ne hukmê zati (otonomî).”
〈12〉. Be daxewe hendê car be xirape
nawi PKK dê, belam hergiz em şitane
rûn nekirawnetewe, bo nomûne Me-
sus Barzani le çawpêkewtinêk le gel
yekê le jimarekani govari Berbang
witibûy hendê kari PKK le berje-
wendi Kurd nebû. Eger ci be hiç
şeweyek rûni nekirdibowे çiyan de-
kird û çiyan nedekird. Nûseri em
çend dérane xoy le Sêwasewe ra heta
Bazidi diwe û pêş çend mangêkiş, be
tewawi boy derkewtiwe gel hez le
PKK dikat yan na? Hendê rêkxiraw
hen le Ewrûpa Kurdi Kurdishî Ba-
kur malim qeble her nawişyan naza-
nin. Parte komünisti û kirêkariyekani
ew welataney ke Kurdishîyan pêwe
likênrawe, debê be giyanêki şorîşgê-
rane û erkêki néwneteweyi ser şa-
niyan be tawawi koşîş biken bo ge-
yandini dengî geli qaremani Kurdishî-
tan be hemû dinya da. Helbete hendê-
lewan heta raddeyek xebatiyan encam
dawe bo em mebeste, belam hendê-
kiyan le giwêy gada xewtûn. (...)

Diwa wite

Helbete babeteki awaha nek be witarék, belku be çend kitébekiş te-waw nakrê. Zor carîş le çapemeniye Kurdiyekan le ser em babete şit nûs-râwe. Lê re da wistim zor be kurti lem babete bidwêm.

Béguman başdırın çareseri meseleye
Kurd teniya serbexobüne ü bes, wate
damezrandini dewletéki serbexoy a-
zad. Heta Kurdiş azad nebé ne Turk ü
ne Ereb üne Farsiş be tewawi nahesé-
newe ü rastewxo ya narastewxo tüsi
şer ü qelaçokirdin debin, şeri Iraq ü
Iran teniya nimûneyeki berçaw bù.
Renge ew parte Kurdiyaney Kurdish-
tani Başur mebestiyan awedan kirdi-
newey Kurdistan bê ü ew déhataney
ke le nawerasti heftakanewe heta êsta
wérâan kirawin dabimezrénnewe, bo-
ye daway otonomi deken. Her ma-
weyek otonomi bo mebesték. Carê bo
awedan kirdinewe. Carê bo be zimani
dayik xiwendin. Carê bo yarmetidani
cötýaran... htd. Béguman her hewil-
danék bo otonomi le Kurdistan ewen-
de xawen şehide be qed çendeha gelä-
ni cihan ke le mèjewe serbexoyiyan
wergirtiwe ü welatiyan pêkewenawé.

Le koteyi da ba hemû Kurdeki dilsoz û beşeref em wesiyetnameyey Seyid Rizayé Dêrsimi hergiza û hergiz le bir neçê ke le berdem sêdare da be Turaniyekanî wit: "Temenê min 75 sal e. Niha ez bi dar ve dibim, giyanê min di riya Kurdistanê da diçe pey giyanê qurbanê xebatê. Dêrsim bi ser neket, lê belê Kurd û Kurdistan dê her biminin. Law û keçen Kurd tolê li erdê nahelin. Sermezari ii bo sitemkaran!"

Perawèzeka

- 1- Pêkenîni Gedî, Hesenî Qızılıcî, Çiroki; Şehidi Zulme, Kîfîn û Şördîni Nawî. L. 98. (Kurdî).
 - 2- Exed We Demokrati We Hirman Şeib Heta Min Heq El Hilim, Menşûrat El İttihâd El Wetenî El Kurdistani, S 87. (Erebi).
 - 3- Kurdistan Weten We Şeib Bidun Dewle, C.M., S 7. (Erebi).
 - 4- Mamostay Kurd, Jimare 4-5, L 73. (Kurdî).
 - 5- Heman Serçawey Pêşû, L 74.
 - 6- Serinc, Rewa, L 39.
 - 7- Exed We Demokrati We Hirman Şeib Heta Min Heq El Hilim, S 162. (Erebi).
 - 8- El Cebbe El Kurdistaniye El Iraqîye, Min Menşûrat El İttihâd El Wetenî El Kurdistani, S 21. (Erebi).
 - 9- Medafîh Ayetullah, Muhammed Heseneyn Heykel, S 142. (Erebi).
 - 10- Muhazere Bil Minasabat İftitah Dewret El Şehid Cengo Lî İhdad El Kawadîr, S.E., S 15. (Erebi).
 - 11- Berxwedan, Hejmar 88, L 22. (Kurdî).
 - 12- Berxwedan, Hejmar 89, L 22. (Kurdî).

Serçawekan

 - 1- C.M., Kurdistan Weten We Şeib Bidun Dewle, Metabîh Kurdolöjiya, London-1985. (Erebi).
 - 2- Muhammed Heseneyn Heykel, Medafîh Ayetullah, Qîset İran We El Sewre, Dar El Şîruq, El Tebrâ El Uta, 1982. (Erebi).
 - 3- Exed We Demokrati We Hirman Şeib Heta Min Heq El Hilim, Min Menşûrat El İttihâd El Wetenî El Kurdistani, Merkez -erki niwî- El Seqqaflî, Swêd-1989. (Erebi).
 - 4- S.E., Muhazere Bil Munasabat İftitah Dewret El Şehid Cengo Lî İhdad El Kawadîr, Min Menşûrat Hizb El Şehîd Demokrati El Kurdistani, Metbehet Gel, Kanan El Sanî, 1989. (Erebi).
 - 5- El Cebbe El Kurdistaniye El Iraqîye, Misâq El Cebbe We Nizâmîha El Daxili, Min Menşûrat El İttihâd El Wetenî El Kurdistani, Merkez -erki niwî- El Seqqaflî. (Erebi).
 - 6- Rewa, Serinc, Le Bîlawkîrawekanî Yeketi Niştîmanî Kurdistan, Bînkey Roşinbîri -erki niwî-, 1989.
 - 7- Berxwedan, Hejmar 88 û 89, Sal 1989 (Kurdî)
 - 8- Bonniers Stora Lexikon-13, Bonnier Fakta Bokförlag AB, Stockholm-1989. (Swedi).

**BINYADÊ NAVÊ
ÊRDIMA SEMSÛRÊ CI YE?**

Weke pejn û şopén diroki dibéjin, navê vê êrdima me yê kevintirin **Farin** an ji **Pirin** (Perre) ye. Paşê navê **Hisni Mansur** dane vê êrdima me. Di sedsala VIII'an de serleskeri Emewian ê bi navê **Ibin El Cenana** hatiye êrdimê. Ev, li diji Bizansiyen keleheka bi navê Hisni Mansur dide avakirin. Li gora vê bûyerê ji, navê êrdimê paşê bûye ev nav; êrdim navê xwe yê paşê ji vê kelehe girtiye.

Li gora hinde pejnên din ji, gotinê "Vadi-i Leman (Newala Bedew)" di demê de xwe guhartine û zivirine navê "Adiyaman." Lé hinde pejn û şop ji dibéjin, ku navê "Adiyaman" ji gotinê "Yedi Yaman (Heft Yemanan)" hatiye. "Heft Yeman" navê heft biran e, ku ji aliyê senemperestan hatine kuştin. Ev heft bira li diji bir û baweriyên putperestiyê derketine. Dihê gotin, ku ev heft bira li başûrê ba-jarê Semsûrê hatine gori kirin.

Lé di nava gelê Kurd de, navê êrdimê tenê weke Semsûr dihê zanîn û bi lev kirin. Diyar e, ku navê Semsûrê ji guhartina navê Mansur hatiye.

**DÎROKA KURT
A ÊRDIMA SEMSÛRÊ**

Êrdima Semsûrê di dirok de ji bo gelek gelan bûye ciheki rûniştinê (danişvaniyê). Lewma ji rûberê û

Dimenek ji Çemê Gewr li êrdima Semsûrê...

rasti gelek şaristaniyên şêwereng û babeti bûye.

Cara pêşemin gelê Hititî di salên 1650'an Beri Zayinê (Bz.) de êrdima Semsûrê ji bo xwe weke ciheki rûniştinê hilbijartîye. Doliwgeri û banduriya (hikmê) Hititan heya salên 1340'an Bz. doma ye. Di salên da-wiyê yêndi banduriya Hititan de, ku édi jar ji ketibûn, gelê Huri mîna hêziki serdest xwe dida pêş. Huriyên li Çiyayê Zaxrosê dijîyan, ketibûn dû berfirehkîra axa xwe. Huri paşê, serdestiya Hititan şikandin. Érdima Semsûrê ji tevli erden banduriya xwe kirin. Nemaze hinde pejn û şopén diroki dibéjin, ku şikeftên li Çiyayê Nemrûdê jêma û bermayêñ berhemên Huriyan in. Pişti demeke kin, gelê Mitani dawi bi serdestiya Huriyan dihene.

Di salên 1000'an Bz. de, li ser axé di bin destê Mitaniyan de, gelek qraliyetên nuh derketin holê. Ji van, Qraliyeta Kummuhî dawi bi doliwgeriya Mitaniyan ani. Di sala 708'an Bz. de, Qraliyeta Aşuriyan şerê Qraliyeta Kummuhî kir. Aşuri, bi serdesti ji şer derketin. Doliwgeriya Aşuriyan ji heya sala 605'an Bz. doma. Paşê Med. Aşuriyan têk dibin û Pers ji Medan binkefti dikan. Di encama vê

395'an xwe domand. Pişti van salan banduriya Bizansiyen édi pêş ve çû. Bizansi, di domana serdestiya xwe de, bi berdewami şerê Ereb û Persan kirin. Nedixwestin destelatiya xwe ji bo wanbihelin.

Di sala 670'an de artesên Ereban érisen berfireh birin ser Bizansiyen. Di encama van érisen de Bizansi têk çün. Emewi bûn héza serdest li êrdimê. Paşê hinde şer di navbera Abbasi û Emewian de derketin û Abbasî bi ser ketin. Doliwgeriya Abbasîyan heya dema érisen Tirkân Selçuki doma.

Di dema Sultan Yavuz Selim de, êrdima Semsûrê tevli axé İmparatoriya Osmani bû.

Gava Komara Tirkîye nuh hatîbû damezirandin, li derveyi navçeya Bêhiştî (Besni), teviya êrdima Semsûrê tevli hemû navçeyen xwe, navçeyeka girêdayê êrdima Gurgumê (Mereş) bû. Navçeya Bêhiştî, li gora statuya dagirkirêñ Tirk, di sala 1926'an de ji êrdima Gurgumê hatibû vegetandin û bi êrdima Dilükê (Entabê) ve hatibû girêdan. Hoya sala 1933'an navçeya Bêhiştî, girêdayê Dilükê ma. Paşê disa bi êrdima Gurgumê ve hate girêdan. Di sala 1954'an de Semsûrê wilayetek û ji Gurgumê hate vejetandin. Navçeyen niha yêni li êrdimê, her ber bi aliyê bakur ve dije, bilindir dibe.

xwediyan bilindahiyen şewereng in ji. Lewma, di direjahiya dirok de ji aliyê imparatoriyan curbecur weke cihêr rûniştinê û xwe li wir parastinê hatine hilbijartîn. Ji ber ku xwe-parastina li van çiyan û li diji érisêkê parastina êrdimê ji vir, geleki hesan e. Çiyayê Nemrûdê, ku 2.150 metran bilind e, nimûneye ji bo van komên çiyan ên bi vê sixletê. Bi xwe Nemrûd ji, şaxeki van çiyan e. Dema Qraliyeta Kommagene serdest êrdimê bû, hemû avahiyen xwe yêni bi taybeti li Çiyayê Nemrûdê avakiribû. Hoya niha ji jêmayêñ van avahi û berhemên diroki li Çiyayê Nemrûdê hene.

Bilindahiyen Çiyayê Gurgumê yên li êrdima Semsûrê weha ne:

Çiyayê Sipi: 2.551 metre. Çiyayê Dibek: 2.549 metre. Çiyayê Tuçak: 2.533 metre. Çiyayê Gordik: 2.206 metre. Çiyayê Nemrûd: 2.150 metre. Çiyayê Borik: 2.110 metre. Çiyayê Boz: 1.200 metre. Çiyayê Reş: 1.115 metre.

Deşten (platoyen) Semsûrê:

Ali û dorhêlin başûrê êrdima Semsûrê, bi gelemerpi xwedi gir in. Pirraniya gund û bajaran; cihêr rûniştinê li ser van platoyan avabûne. Erdê êrdimê, her ber bi aliyê bakur ve dije, bilindir dibe.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke nîstiman ku bi kehniyên binerdî yêndewlemend navdêr e

SEMSÛR

- I -

de Pers dibin serdestê êrdima Semsûrê. Gelê Pers, di domana doligeriya xwe de, êrdimê baş avakir û hina niha ji, hinde şopén çandi yên Persan li êrdimê hene. Di dema érisen Skendêrê Mezin de gelek gelên li êrdimê hatin şikestin. Di nava yên tekçûyi de Pers ji hebûn.

Doliwgeriya İmparatoriya Heleni, ku Skenderê Mezin avakiribû, kari ji sala 333'an heya sala 323'an Bz. bidome. Pişti mirina Skenderê Mezin, Qraliyeta Selokidi bû hikmdarê êrdimê. Di sala 69'an Bz. de ev qraliyet binkeftê Qraliyeta Kommagene bû. Ji vê salê heya sala 72'an Pişti Zayinê (Pz.), êrdima Semsûrê bû êrdimeke weha, ku gelek qraliyetên piçuk û mezin ji bo wê li hemberê hevîdu şerê gîran bilind kirin. Çi hêzék nedikari serdestiya xwe bi tevayı avabike.

Di sala 72'an Pz. de domana Romayıyan destpêkir û ev heya sala

mê, hingê ji Gurgumê hatin vegetandin û bi Semsûrê ve hatin girêdan.

**REWŞA ERDÎNIGARİ
LI ÊRDIMA SEMSÛRÊ**

Bajarê Semsûrê li ser dirêjahiyan Çiyayê Torosên Başûrê-Rojhilat avabûye. Axê êrdimê bi gelemerpi û pirrani ji çiyan û zozanan çebûye. Érdim, xediyê erdeki qasi 7.614 km² ye. 725 metran ji deryayê bilind e. Bajar û gund di nava zozan û çiyan de avabûne, ku ev cih xwediyan gelek çem û avan in.

Ciyayê Semsûrê:

Berdewamên Çiyayê Torosên Başûrê-Rojhilat, bireki mezin ji êrdê êrdimê digirin. Berdewamên Torosan ên li Semsûrê, weke Çiyayê Gurgumê dihîn zanîn. Ev çiya bi gelemerpi dikevin birên bakurê êrdimê. Navçeya Çêlikan êrdima Semsûrê di nava van bilindahiyen çiyan de avabûye. Ev çiya geleki asêgir in. Herweha

Zozanen Semsûrê:

Ji erde êrdima Semsûrê tenê ji sedi 10.7. ji zozanan çebûye. Cihêr û erdên zozanî bi pirrani li kevi û qirexen çem û rûbaran in. Bilindahiyâ zozanan ji deryayê, bi nézikahi di navbera 600 û 700 metran diguhure. Zozanen êrdimê yên pêwistir, Zozanen Semsûrê û Kolikê ne.

Çem û rûbarê Semsûrê:

Ava Feradê, çemê Semsûrê yê pêwistirin e. Hemû çem û rûbarê ji kendal û qontarên başûrê Çiyayê Gurgumê derdi Kevin û diherikin, dirjin Ava Feradê

Çemê Gewr ji Çiyayê Nurhakê derdi Kevin. Bi gelek avên rûbaran, ku ji bireki fireh diherikin, xwedi û xurt dibe. Çemê Gewr 150 kilometran dirêj e. Li nézikî deverê bi navê Qizilin dirje Ava Feradê. Rûbarê Sofrazê ji, ji wan şaxen mezintirin e, ku dirjin Çemê Gewr. Herweha Çemê Kalburî û Çemê Kolikê, ji çem

û rûbarê êrdimê yên pêwistirin in. Çemê Sipi ji ber bi aliyê tixûbê deverê di navbera Semsûr û Gurgumê ve diherik. Pişti çuyîna demeki tevî Çemê Ceyhanê dibe.

Golden Semsûrê:

Çar golên êrdimê yên pêwist hene. Ev ji dikevin aliyê rojava û başûrê êrdimê. Navê golên Semsûrê yên mezin ev in: Serê Golan, Golê Ezaban, Gole Çelekan û Golê Çitikan. Bili van ci goleki pêwist li Semsûrê nin e.

Kehniyên dewlemendi yên Semsûrê:

Kehniyên binerdî yên dewlemendiyen êrdima Semsûrê, ku pêwistirin in, korm-paxir û petrol in. Hema hema li hemû newçeyan kehniyên bûjenen binerdî (madenan) hene. Ji aliyê dewlemendiyâ petrolê ji, pişti Sert û Élihê, êrdima Semsûrê dihê. Dagirkirêñ Tirk, di van salên dawiyê de li êrdima Semsûrê, hinde kehniyên petrolê yên geleki pêwist û buha peyda kirine.

ÇIYAYÊ NEMRÜDÊ LI ÊRDIMA SEMSÛRÊ

Çiyayê Nemrûdê li êrdima Semsûrê, li rojhilatê navçeya Kolikê bilind bûye. Ev çiya, çiyaki weha ye, ku ji gelek wêlaten cihanê bi deh-hezaran turist dihîn dari û seri didinê. Weke lêkolîn û hûrkolinên çebûne dibéjin, berhemên diroki yêni li Çiyayê Nemrûdê di dema Qraliyeta Kommagene de hatine çekirin. Herweha çiya, ji bo vê qraliyetê piroz hatiye pejirandin.

Gava mirov hildikişê bandev û bilindahiyen Nemrûdê, erdeki heri berfireh xweya dike, ku xwe digihine heya êrdimên Ruha, Amed û bajarê Semsûrê.

Li derveyi vê ji, di demen berbang û évari de, hilavétin û avaçuyına rojê (tavê) heya were gotin, xwidiyê bedewiyeke bijarte ye. Gava roj nuh hildiavéje, derdar bi tevayı sip-sohrik dibe. Di keliyên weha de Nemrûd, bi berhemên xwe yên diroki dimenekî bêhempa û bênişe pêşkêş dike. Tişti ku pêşemin bala mirovên turist ên ji çar aliyê cihanê dikişine ser xwe û dibe evina dilen wan, ev taybetiya Nemrûdê ya bê nimûne ye.

Di salroja 14'ê Tîrmehê de li Amedê livbaziyeke bi şahî

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Şeşa 13'ê Tîrmehê ku bi roja 14'ê Tîrmehê ve xwe girêdide, li bajarê Amedê heya serê beyanê çek û rokêt peqin û dengê xwe bilind kirin. Da-girker bi hemû hêzên xwe ve ketin nava tirs û bizdaneka heya were gotin kûr. Hemû hêzên xwe yên ji hezaran serbaz û polisan rakirin alamî. Heya serê sibê geh bi wî ali geh bi vi ali di nava şeqem û kolanan de bezîyan. Weke dihê gotin, ku ne këmtiri 6 hezar berik hatine reşandin.

Ev liv û qırqira dagirkeran ne bê sedem bû. Gelek li ser derbas nebû, rastî ji ronahî bû. Bi armancıa girêda-na bi biranîna Berxwedêrên Rojîya Mirinê ya 14'ê Tîrmehê 1982'an, têkoşerên ARGK, di seri de li Deriyê

rokêtan ji bikaranine û demaka dirêj avahiyan di bin barana berikan de hiştine.

Sereki sêwemin ji li taxa Rezan (taxa bi navê "Baxlar") derketiye, ku girtigeha Amedê ya taybeti li wir e. Herweha baregeha milartêşê (kolor-du) ji nêziki wir, li taxa bi navê "Ofis" e. Şer bi xwe, di nava van herdû taxan de çebûye. Şerî li vir ji, bi dirêjahi domaye û ber bi aliyê riya Ruhayê ve berfireh bûye. Ji ber ku şer dirêj doma, dijmin yekenyen polis û ser-bazan ên ji bo têkûziyê gihand cihê şeri. Ji ber vê yekê pêşmerge, ji navgina (mekineya) xwe hatin xwarê û di zeviyeka pembûyan a vala de şerê xwe domandine.

Weke agahiyêne gihane me dihê gotin, ku li vir du têkoşer dili (esir) ketine. Çetîr were gotin, dagirker vê yekê dibêjin. Ji ber ku heya niha, hîna nehatiye zanîn, ki ne yên hatine girtin û ci agahiyek ji hîna li ser wan belav nebûye. Lî pişti şer polisan gotiye ku, "Me teroristên mezîn ji destê xwe revandin." Polisan nekariye vê gili û gazina xwe ji gel vesîren.

Sereki pêwîst ji li taxa "Ali Paşa" derderen Bircê Heft Biran çebûye.

Kin were gotin, bi yekcarê li hemû taxên bajarê Amedê dengê çekan hatiye. Ji ber ku şer geleki fireh bûye û dagirkeran ji hedef û çarçiva pozberiyan veşarti hiştine, heya niha me kariye tenê agahiyê kêm bicivînin. Nîmûne; baregeha Waliye Taybeti ji di nava tixûbên şerîn çebûyi de dimîne, lê em agahdar nebûne, ka erîşek ji çûye ser vir an ne.

Pişti şeri bi rojekê, ji bo alikariyê hêzên polisi yên nuh hatine bajêr. Polis, hîna ji tîrsê ji ser xwe neavétine. Di desten wan de çekên otomotik, ji bo reşandinê amade, bi komên dehan-pazdeh kesan di nava bajêr de digerin, operasyonan didomin û beleya xwe didin her Kurdeki rastî wan dihê.

Radyona İngilizi BBC, nûcâyên fireh li ser bûyerê weşand.

Kweya ye, ku ev livbaziya me gihaye armancê xwe. Livbazi, mesaja xwe gihand diliyên cengê, ku bi dengê çekan ketine nava sahiyê û gelê me, ku ji mîj li benda çalakiyêka bi vê nolê bû.

Ne tenê li bajarê Amedê, li hemû bajarên derderê, gelê me li ser tîrs û bizdana hêzên dijmin dipeyive û dibêje, ku edî li bajaran ji dengê çekên tolêhildanê yên ARGK nema dihên bîrrin.

Li Massîro pêşmerge lêdan li komeke xweser xistin

BERWARÎ: Li nêziki gundê Osyan di Newala Çemê Massîro de komeke xweser operasyonan birêvedi bir. Pêşmergeyên me yên rizgariya netewi erîşekê birin ser koma xweser.

Erîş, roja 4'ê Tîrmehê pişti nivrojê pêkhat. Bûyer weha çebûye: Koma xweser a derketibû operasyonê, li ser Çemê Massîro konan vedike û dest bi vehesinê dike. Pêşmerge agahdarê rewşa wan dibin û dora wan dipêçin. Ji sê-çar aliyan ve berikan dibarinan ser serbazan dijmin. Sê kes ji koma xweser dikujin û sisîyan ji birindar dîkin. Serbazan din ji, çekên xwe li şûn xwe dihêlin û direvin. Bi vi awahi canê xwe rizgar dîkin.

Yekeniye dijmin ên li derderen nêzik, saloxa şeri distin. Bi heli-kopteran leşkeran dadixinin ser girê Newala Massîro. Lî ev keferata dij-min ci encamekê neda dijmin.

Di Newala Massîro de beri niha gundên Hol û Kal ên eşira Gûyi li navçeya Qilaban hebûn. Ji ber ku

distanê, li Berwari ji cerdevani hatiye ber keviya mirina xwe.

Yekeniyeke dijmin hate tunekirin

ÇALDIRAN-GILIDAN: Roja 1'ê Tîrmehê li nêziki gundê Şerefkan ê girêdayê Çaldiranê, pêşmergeyên artêsa me ya rizgariya netewi, yekeniyeke dijmin xistin dafê. Heft serbaz û "astsubay"ek hatin kuştin. Çekên serbazan dijmin ên hatin kuştin ji, ketin desten pêşmergeyeyan.

Li cihê ku ev daf hatibû danin, "parêzkarê" gundan ji hene, lê xwe tevli şeri nekirine û bi tevayî bê çalakî mane.

Ev livbaziya ARGK a serketi, ni-mûneyeke berçavi ye ji bo pêşveçûna baş û berdewamiya hebûna kiriyârian, ku şerê me yê rizgariya netewi bi taybeti di sala 1990'an de li vê érdimê daniye pêşîya xwe.

Li Hedrişê çar cerdevanê "parêzkar" bi mirinê bersiva xwe girtin

QILABAN: Livbaziya ku roja 9'ê Tîrmehê pêkhatiye, xelekeki tevgera bi tevayî tunekirina cerdevanîye ye, ku li derderen Qilaban destekirîye. Livbazi xwes giha armancê xwe.

Gundê Hedrişê, gundeki ji çend gundê Qilaban e, ku geleki nêziki tixûbên başûre Kurdistanê ne. Pirra-niya gundiyen Qilaban girêdayê eşira Gûyi ne. Lî gundiyen Hedrişê, ne girêdayê eşira Gûyi ne. Gundê ciranê Hedrişê di destê eşira Jirki de ne. Di navbera gundiyen Hedrişê û axayîn Jirki de dubendi û nakokiyen berdewami hene.

Gundiyen Hedrişê bi tevayî welat-perwer in. Lî li vi gundi komeki bazirganji ji heye, ku ji ber südên bazirganiya xwe, xulamîya dagirkeran dike. Di sala 1983'an de welat-perweren Hedrişî, yekeniyeke dagirkeran a ji şes kesan tunekiribûn. Artêsa Tîrkan vê livbaziye ji xwe re hitet zanibû û di bihara 1983'an de hinde navçeyen başûre Kurdistanê dagirkiribû. Paşê Hedrişî pêwendiyen xwe bi têkoşina me re xurttir kirin û herdemê piştgiriya xwe danin holê.

Gelek xorten Hedrişê xwe gihandin nava rézên têkoşina me û bûn şervanî şoreş. Di havîna sala 1985'an de, ji bo demekê Mahsum Korkmaz tevli yekeniya xwe, li Hedrişê û derderen Hedrişê ma û xwe bi cih kiribû.

Bi tunekirina hêlîna cedevan, Dûmahik di rûpela 19'an de

Raman ji Berxwedan

Bijî Konferansa Netewî ya Duwemîn a PKK

Di navbera rojîn 4 û 13'ê Gulanê 1990'an de Konferansa Netewî ya Duwemîn a PKK xwe civand û bi ser ket. Konferansa Duwemîn a PKK, mina Civîna Damezrandina (Kongreya Yekemin) PKK di meha Mîjdare sala 1978'an de, mina Konferansa Yekemin a PKK di meha Tîrmehê sala 1981'an de, mina Kongreya Duwemîn a PKK di meha Tebaxê sala 1982'an de û mina Kongreya Sêwemin a PKK di meha Cotmehê sala 1986'an de wê hilgavtin û hilpişkineka heri mezîn bike sixlet û taybetiye têkoşina me ya rizgariya netewi. Ji ber ku konferans, bû bandeveki rék-xistinîyê û têkoşina li hemberê dagirkeran.

Di demekê de, ku têkoşina me ya berxwedanê ji bo serxwebûn û demokratîya geli xwe gihandiye Serihildanê Geli; gerillayêne me bi rewşa xwe ya stabilite û bi berdewami berfirehbûna tevilbûnê mezîn nava rézên têkoşina me û xwe dizivirine artêsekê; enîya (bereya) rizgariya netewi xwe digihine taybetiye girtsey; gîrsen gel ji aliyan birdozi û ramyari ve bûne perçeyeki têkoşina şoreşê û xwe tevî rîkxistinîyê û bi dijwari ji têkoşinê dikin; têkoşina me li cem kedkarên Tîrkiyê, gelên Rojhîlata Navîn û di qadîn navnetewan de bûye xwediyê posideyên mezîn û xwediyê reşekî bi hîmet; disa, di demekê de, ku dewleta Tîrka faşîst û dagirker li hemberê têkoşina me ya ramyari û çekdari ya rizgariya netewi, bi hemû sazi û ramyariyê xwe asteg û tengzariyea kûr dije, Konferansa Netewî ya Duwemîn a PKK çebû.

Konferans bi tevilbûnêke ji aliyan hejmari û sixletî ve bes û têr, xwe civand û bestand. Xwediyê tevilbûnêke berfireh bû. Di pîrsen xurtbûni, danûstandini û hima bîryardariyê de xwediyê berfirehîyekê bû. Ji ber vê yekê ji, xwediyê sixlet û taybetiye netewi bû. Wate û naveroka konferans ya pêwîstirin, bû ew sixleta ku bersiva daxwazên rîkxistinîyê û têkoşinê dide; daxwazên rîkxistî û têkoşinê yên gelê Kurdîstanê, ku li ser bingeha xwepêşanîn gîrsenji û ramyari afirine. Mirov dikare bîbêje, ku konferans, sazendîya Partiyê ya hunduri dirust kir û bi xebatîn xwe yên ji bo dema pêş, amadekariyê xwe ji bo Kongreya Çaremin a PKK birêvebir. Bi xebatîn dani pêşîya xwe, armancê dijmin û me yê dagirkeren ji bo pasifkirina rabûna gîrsenji û têkbîrina serihildanê, wê di avê de bibe. Kin were gotin, bû platformka weha, ku plan û hîvîyen dewleta Tîrka a faşîst wê berjîr bike.

Konferans, wê pîrsâ çareserkirina di rojenîna gelê me de û hemû pîrsen bi vê ve girêdayî bi lez û bezi, li ser bingehê jêhati û serdest nirxand; wê verisand, çareserkir û bi bîr yaran ve girêda.

Konferans, çareserkirine zanyari di barê rewşa ramyari ya vê dawiyê ya cihanê û herêma me Rojhîlata Navîn, kire karê xwe. Rewşa hêzên im-pîrîyalist û rîdariyê wan, hîlwest û meylê wan, herweha hilimandina van li ser herêmê. Tîrkiyê, welatê me û têkoşina me ya rizgariya netewi nirxand û ji ber çavan bîhurand. Konferans, astengen û rûxînen di enîya sosyalizma reel de, disa posideyên vê yên li ser sosyalizma zanyari û tevgerên rizgariya netewan nirxand. Konferans, gîrîdâna xwe ya bi naveroka şoreşgerî û pêşvebirinê ya sosyalizma zanyari, disa ani zîmîn. Konferans bi pêwîsti dani holê, ku PKK cewherê sosyalizma zanyari dihilimine û ji bo sosyalizma zanyari PKK nimûneyeka berçavi ye; herweha diroka têkoşina PKK, çeka rizgariyê ye ji bo sosyalizma dibe rizgariya gelan.

Konferans, pîrsen weke rîkxistinîya Partiyê, hevalbîndîyan (tîfaqan), ji bo Tîrkiyê, herêmê, navnetewan, pîrsen şer û artêsek, enîya rizgariya netewi, diliyên şer û şehîden rizgariya netewi nirxand û gihand çareserkirînen pêşketi.

Kin were gotin konferans, salêna 1990'an weke salêna xwe-gihandina Kurdistana serbixe û aza zaniye û vê armancê zivirandiye dirîşmeya xwe.

- Ji bo salêna '90'an de biserxistina şoreş serxwebûn û azadiya Kurdistanê pêş ve!

- Her tişt ji bo yekbûn û rizgariya netewi!